

Merhabalar,

Bir bültende daha beraberiz...

ABD'deki konut ve finans sektörünün açığa vurduğu krizin dehşet verici sonuçları ortaya çıktıkça dünyadaki "çöküş" de hızlanıyor. 20.yüzyılın son 20 yılının dünyadaki en önemli dönüşümü olarak karşımıza çıkan küreselleşme yaşadığımız dünyayı her yönüyle biçimlendirmeye devam etmekte. Kapitalizm birbiri ile bağlantılı olarak ülkeleri fiziksel, sosyal, kültürel, ekonomik ve politik açılardan sermayenin yapboz tahtası / oyuncağı haline getirdi. Şimdi geline nokta, ülkeler, toplam ulusal gelirlerinden daha fazlasını bankalar aracılığıyla borçlandıkları acı gerçeğiyle yüzleşmektedirler. Sonuç boşlukta bir kavram ancak somut bir oluşum **KÜRESEL KRİZ**.

Kriz dünyayı sarstığı gibi, Türkiye' den de teğet geçmeyeceğinin sinyallerini veriyordu. Şu anda içinde bulunduğumuz durum sanayide daralma, işten çıkartmalar, işsizlik ve alım gücündeki düşüş krizin somut yansımaları olarak tanımlanabilir.

Ucuz paraya yüksek faiz ödeyerek neoliberal rüzgârları fazlasıyla arkasına almış, küreselleşmeyi homojenlik olarak tanımlayan AKP iktidarı ülkede geline noktayı es geçerek, yerel seçimlerdeki saltanatını kaybetmemeye kilitlenmiştir. Türkiye gerçeği de göstermektedir ki krizle gelen iktidarlar krizle gider.

Mart ayında İstanbul da düzenlenecek olan Su forumu tam da bu noktada kapitalizmin dünya çapında kapsamlı bir sınıf savaşına hazırlığının pratiğini oluşturuyor. Yaşamın vazgeçilmez unsurları olan su, enerji ve gıda üzerinden sermayenin egemenlik kurarak daha fazla kar etmek amacına yönelik ülkesel, bölgesel politikalar üretmesi ve hayata geçirme eylemlilikleri kapitalizmin yeni araçlarıdır. Yıllardır süregelen çalışmaların sonlandırılmaya çalışılacağı İstanbul Su Forumu'nda doğanın canlılara sunduğu, insanlığın yaşamsal hakkı olan su hakkının her şeyde olduğu gibi önce devletler elinde kaynak haline getirilmesi, ardından ticarileştirilerek piyasaya sunulmasının pazarlıkları yapılacak, sermayenin su üzerindeki egemenliğinin yasallaşmasının yöntemleri tartışılacaktır. Bu süreçte geleceğin yaşamı için gerekli olan ancak kapitalist düzen tarafından kentleşme adına hızla yağmalanan ve yok edilen göller, vadiler, su havzaları, ormanlar, 2B arazilerinin satılması, kısaca doğanın korunmasına, meta olmaktan çıkartılmasına dair düzenlemeler yer almayacaktır.

BÜLTEN

Aylık Yerel Süreli Yayın

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Nimet Özgönül

Yayın Kurulu
**Alper Sanlı Hosanlı, Asena Özen,
Bülent Batuman, Emrah Köşkeröğlu, Esin Soydemir,
Fadime Yılmaz, Özgecan Canarşan**
Yayına Hazırlayan
Deniz Aygün, Ö. Bülent Çubukçu
Grafik Tasarım
Harman Şaner Çakmak
Grafik Uygulama
Saadet Sönmez, Songül Düzgün

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bülteni
ayda bir yayımlanmaktadır.
6500 adet basılmıştır.
Üyelere ücretsiz dağıtılır.

Burada yer alan yazıların içeriğinin sorumluluğu
yazarına aittir.

Kaynak gösterilmek koşuluyla alıntı yapılabilir.
Baskı tarihi: Ocak 2009

Konur Sokak No: 4/3 Kızılay Ankara
Telefon: 0 312 417 86 65
Faks: 0 312 417 18 04
e-posta: info@mimarlarodasiankara.org
http://www.mimarlarodasiankara.org

Baskı
Matsa Basımevi
İvedik Org. San., Matbaacılar Sitesi
558. Sokak, No: 42 Ankara
Telefon: (0312) 395 20 54 (pbx)

Dünya gündeminin bu yoğunluğunda yapılacak olan yerel yönetim seçimleri kırılmanın önemli bir eşiği olacak. Ülkede yerel seçim havasından çok genel seçim havasının hâkim olması, sürecin nasıl şekilleneceğinin de habercisi...

Yerel yönetim seçimlerinde kapitalizmin yerelde savunuculuğunu yapan ve saltanat kuranlara, sermaye ile birlikte otokratik yönetim anlayışıyla kentleri tarumar edenlere gereken cevabın verilmesi önemsenmelidir.

Yerel yönetimlerde, katılımcılığı, şeffaflığı, denetlenebilirliği ve bilimselliği dışlayan saltanatları yıkmak kentte yaşayan bizlerinde sorumluluğudur. 29 Mart ta demokratik hakkımızı kullanmak ve yıllardır Ankara'nın üzerine çöken karabasanın sona erdirilmesi elzemdir...

Ve sonrasında ise yeni bir saltanat oluşmasını engellemek için katılımcı model oluşturmak geleceğe dair bir başka görevdir.

Artık, "ürettiğinden fazlasını tüketme" dönemi sona ermiştir.

Yeni bir dönem başlamaktadır...

Artık Karl Marx'ın "Kapital"ini tekrar ve tekrar okuma zamanı gelmiştir.

KENDİMİZE VE ANKARA'YA BİR ŞANS VERELİM...

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi
Yönetim Kurulu

4 ► ODA'DAN

- . TÖREN | MESLEK YILINA SAYGI 2009
- . YARIŞMALAR DİZİNİ 1930-2004 KİTABI GÜNCELLENİYOR
- . BASIN TOPLANTISI
- . 2009 SMGM YÖNERGESİ YÜRÜRLÜĞE GİRDİ
- . NASIL BİR KENT? NASIL BİR YEREL YÖNETİM?
- . PANEL | SERGİ SİNAN ÖDÜLLÜ MİMARLAR PROGRAMI
ZİYA TANALI

6 ► MİMARLIK HABERLERİ

- . 4. ULUSLARARASI GENÇ MİMARLAR BULUŞMASI
- . V. MİMARLIK VE EĞİTİM KURULTAYI
- . AIA ONUR ÖDÜLLERİ KAZANANLARI AÇIKLANDI
- . ULUSLARARASI KATILIMLI TARİHİ ESERLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ VE GELECEĞE GÜVENLE DEVREDİLMESİ SEMPOZYUMU 2
- . DÜNYA ANITLARINI İZLEME **WORLD MONUMENTS WATCH**
- . UIA 2011 TOKYO KONGRESİ HAZIRLIKLARI SÜRÜYOR
- . 2010 YILI AJANDASI FOTOĞRAF YARIŞMASI **MEYDANLAR**

8 ► BASINDAN

- . TARİHİ ANKARA VALİLİK BİNASI MAHVEDİLDİ
- . BU BİNALAR HERHANGİ BİR YAPI DEĞİL
- . PLAZA PROJESİ ÇEVREYİ OLUMSUZ ETKİLEYECEK
- . 'YAĞMAYI DURDURMAK İÇİN SEÇİM BÜYÜK FIRSAT'
- . ÇEVRECİ KARARLAR
- . YÖK'ÜN ÖĞRETİM ELEMANLARININ MESLEK ÖRGÜTLERİNDE GÖREV ALABİLMELERİNİ GÖREVLENDİRMEYE BAĞLAYAN KARARININ İPTALİ İÇİN DAVA AÇILDI
- . BİR ZAMANLAR BAŞKENT'Tİ ŞİMDİ ORTA ANADOLU KENTİ
- . OPERADA TADİLAT VAR

10 ► SONUÇLANAN YARIŞMALAR

- . MIPIM ARCHITECTURAL REVIEW ÖDÜLLERİ'NDEN EMRE AROLAT ARCHITECTS'E İKİ ÖDÜL

11 ► DEVAM EDEN YARIŞMALAR

12 ► KÜLTÜR MBÇK | ANKARA VAKIF ESERLERİ MÜZESİ GEZİSİ

KÜLTÜRMBÇK

14 ► SÖYLEŞİ | MİMARLIK VE KENT YÖNETİMİ **MURAT KARAYALÇIN**

16 ► SÖYLEŞİ | KÜRESEL BUHRAN DÖNEMİNDE SOSYAL DEMOKRAT BELEDİYESİ **BÜLENT TANIK**

18 ► MART AYI **SU HAKKI İÇİN MÜCADELE AYI**

21 ► 2. SÜREKLİ MESLEKİ GELİŞİM ÇALIŞTAYI

KAMUDA VE ÖZEL SEKTÖRDE ÜCRETLİ ÇALIŞAN MİMARLAR KURULTAYI -1'E DOĞRU ŞİMDİ BİR ADIM ÖTEYE GEÇME ZAMANI!...	► 24
TOKİ ÇALIŞMALARINI DEĞERLENDİRME TOPLANTISI YAPILDI	► 26
TOKİ'NİN KORUMA ANLAYIŞI ANKARA'NIN EN ÖNEMLİ YAPILARINDAN BİRİNDE; ANKARA VALİLİK BİNASI'NDA KENDİNİ GÖSTERİYOR	► 27
KİM KENT İZLEME MERKEZİ KENTSEL EĞİLİMLER YAZI DİZİSİ DERİŞİK KENT	► 29
DÜNYA KÜLTÜR MİRAS ALANLARI İÇİN YÖNETİM KILAVUZU'NUN TÜRKİYE KÜLTÜR VARLIKLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRMESİ NAZLI SONGÜLEN, EDA UÇAK, LEYLA MİRJAM EROL	► 35
SİVAS BELEDİYE BAŞKANLIĞI'NIN SİVAS OTOGARINI TİCARET ALANINA DÖNÜŞTÜRME HAYALİ SUYA DÜŞTÜ	► 42
ANKARA HALKINA ŞİKAYET KARARINI YARGIYA TAŞIDIK	► 43
DEVİRİM ARABALARININ TASARIM BOYUTU ARİF ÖZVER ERGİN	► 44
DUYURU TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ 40. DÖNEM ASIL DELEGASYONUNUN DİKKATİNE	► 49
ÇED MİMARİ ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ RAPORLARI NORTHSTAR PLAZA PROJESİ	► 50
BİLİNMEYEN ANKARA MALİYE OKULU NURAY BAYRAKTAR	► 52
GELİBOLU YARIMADASI TARİHİ MİLLÎ PARKI KABATEPE TANITIM MERKEZİ FİKİR PROJESİ YARIŞMASINA BOYKOT	► 54
BASIN AÇIKLAMALARI > "EMRET BAŞKANIM" YASALAR DEĞİŞSİN!... > GÖKKUŞAĞI İSRAF PROJESİ > YÜKSEK YARGI, KAMU MÜLKİYETİNDEKİ ŞİŞLİ İETT GARAJI (DUBAİ KULELERİ) ALANINDA YÜRÜTÜLEN YAĞMA İŞLEMLERİNİN YÜRÜTÜLMESİNE "DUR" DEDİ	► 55
BELEDİYE YÖNETİMLERİNDE SALTANATA SON KAMPANYASI ÜST GEÇİTTE KISIR GÜNÜ ALTIN GÜNÜ DEĞİL, ÜSTÜN GÜNÜ 14ŞUBAT14 SEVGİLİLER GÜNÜNDE "SEVGİLİM ANKARA"YA...	► 59
TEKNİK BİLGİLER MADDE 6 ŞUBELERDE MD/ÇED DANIŞMA KURULLARININ KURULUŞU VE GÖREVLERİ	► 62
KİTAP TANITIMI MİMARLIKLARIN PAZARYERİ, XXII. UİA DÜNYA MİMARLIK KONGRESİ'NDEN SEÇME BİLDİRİLER	► 63
10. ULUSAL MİMARLIK SERGİSİ VE ÖDÜLLERİ	
GELİR GİDER TABLOSU	► 64

29 KİM | KENT İZLEME MERKEZİ ►

KENTSEL EĞİLİMLER YAZI DİZİSİ

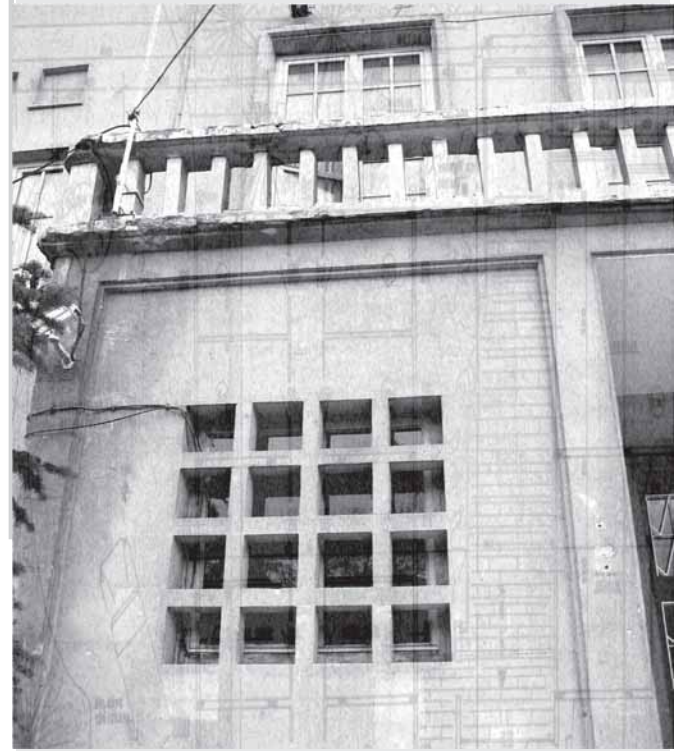
DERİŞİK KENT

"Compact City"

44 devrim arabalarının tasarım boyutu ►

52 bilinmeyen ankara maliye okulu ►

oda'dan

MESLEK YILINA SAYGI

töreni

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından her yıl düzenlenen **Meslek Yılına Saygı Töreni** bu yıl da mesleğinde 30, 40, 50 ve 60 yılını dolduran üyelerimizi bir araya getiriyor.

Gazi Kültür Merkezi'nde 04 Nisan 2009 Cumartesi akşamı gerçekleşecek olan törende mimar olarak; neredeyse bir ömrü dolu dolu yaşayan meslektaşlarımız okul ve dönem arkadaşlarıyla bir araya gelerek hem okul anılarını tazeleyecekler hem de meslekte onca yılı geçirmenin haklı gururunu yaşayacaklar.

Mimarlık mesleğine gerek kendi bürolarında gerekse kamu veya özel kurumlarda değerli katkılar sağlayan meslektaşlarımızdan; meslekte 50. ve 60.yılını tamamlayan üyelerimizin arşivlerinden derlenen fotoğraflar ve belgelerden oluşturulan kişilere özel sergi Kültür Merkezi fuayesinde Meslek Yılına Saygı törenin bir bütünleyicisi olarak sunulacaktır. Yine kendileriyle yaptığımız söyleşilerden oluşturulan "Meslek ve Bir Ömür" belgeseli de gecede konuklarımızla paylaşılacaktır. Söyleşiler esnasında mesleklerine olan sevgi ve aşklarını gözlerinden okuduğumuz değerli meslektaşlarımızla birlikte güzel bir gece geçirmek ve onlarla bu mutluluğu paylaşmak için tüm üyelerimizi bu değerli etkinliğe davet ediyoruz.

Meslekte 60 yılı tamamlayan üyelerimiz

Ahmed Giray (335) / Mehmet İlhan Erman (286) / Ahmet Süha Şenel (764)

Meslekte 50 yılı tamamlayan üyelerimiz

Coşkun Günel (1255) / Fevzi Akansel (1276) / Ahmet Lütfi Uzel (1301) / Erdiç Güder (1305) / Mehmet Kamutay Türkoğlu (1310) / Adem Keser (1325) / Candaş Bakır (1381) / Ünal Tümer (1523) / Çaykunt Özgen (1940) / Yalçın Oğuz (2662)

YARIŞMALAR DİZİNİ 1930-2004 KİTABI güncelleniyor

görüşlerinizi bekliyoruz!

Mimarlar Odası Ankara Şubesi ve Genel Merkezi'nin ortak çalışmasının bir ürünü olarak 2004 yılında yayımlanan "**Yarışmalar Dizini 1930-2004**" kitabı güncelleniyor. Kitabın 2010 yılını da kapsayacak biçimde gözden geçirilmesi; tüm bilgilerin, kaynaklar genişletilerek ve yeniden taranarak gözden geçirilmesi, eksik ya da yanlış bilgi varsa düzeltilmesi; ilgili görsel dokümanların zenginleştirilmesi; online-dizinin güncellenmesi hedefleniyor. İlk baskısında, çoğunlukla referans kaynaklardaki hatalardan dolayı oluşan yanlış bilgilerin düzeltilmesi için sizlerin bilgi, bellek ve arşivlerinize ihtiyaç duymaktayız. Bu nedenle, gerek kitaptan, gerekse www.mimarlarodasiankara.org/yarismalardizini/ adresinde kullanımda olan online-dizinden ulaşabileceğiniz bilgilerdeki hataları info@mo.org.tr adresine iletmenizi diliyoruz.

Kitap, yarışmalar konusundaki çalışmalarını yoğunlaştıran ve geçmiş yıllara ilişkin arşiv çalışmalarına ağırlık veren Mimarlar Odası Yarışmalar Komitesi'nin çalışma programının bir parçası olarak ele alınıyor.

BASIN TOPLANTISI

30 Ocak 2009 Cuma günü TMMOB Mimarlar Odası, "**2009 Yerel Seçimlerine Doğru Politikalar / Değerlendirmeler**" başlığı altında hazırlamış olduğu raporu bir basın toplantısı ile kamuoyuna açıkladı.

Mimarlar Odası'nda gerçekleştirilen basın toplantısına TMMOB Mimarlar Odası Genel Başkanı Bülend Tuna, Genel Sekreteri Necip Mutlu, Genel Saymanı Aysel Çetinsoy ile Yönetim Kurulu Üyesi Emre Mardan katılmışlardır. "2009 Yerel Seçimlerine Doğru Politikalar / Değerlendirmeler" raporunun önemli satır başları Genel Başkan Bülend Tuna tarafından basın toplantısı ile basın mensuplarına aktarılmıştır.

"2009 Yerel Seçimlerine Doğru Politikalar / Değerlendirmeler" başlıklı rapora ulaşmak için; <http://www.mimarlarodasiankara.org/dosya/MOysecimraporu.pdf> ;

Basın toplantısında Genel Başkan Bülend Tuna'nın yapmış olduğu konuşmaya ulaşmak için; <http://www.mimarlarodasiankara.org/dosya/btuna.doc> linkini kullanabilirsiniz.

2009 SMGM YÖNERGESİ *yürürlüğe girdi*

Mimarlar Odası Genel Merkezi tarafından hazırlanan **SMGM 2009 Yılı Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönerge** 1 Ocak 2009'da yürürlüğe girdi.

Bir önceki yönergeden farklı olarak yeni yönergede, üyelerin tescil işlemlerinde 15 kredi yükümlülüğünün aranmayacağı, ancak etkinliklerin, kredileriyle birlikte sicillere kaydının işlenmesine devam edileceği belirtiliyor. Ancak, 2006 yılı ve sonrasında mezun olan üyelerin Mimarlık Hizmetlerinde Temel Kavramlar eğitimine katılmaları beklenmekte.

Üyelerin sergi, yarışma, ödül, fuar, süreli/süresiz yayın vb. birçok mesleki etkinliğinin de SMG kapsamına alınarak kredilendirilebilmesini sağlayacak olan 2009 Yönergesi'ne www.mo.org.tr/smgm adresindeki "Mevzuat" bölümünden ulaşılabilir.

NASIL BİR KENT? *nasıl bir yerel yönetim?*

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), 29 Mart 2009 tarihinde yapılacak yerel seçimler öncesinde, demokratik katılıma açık, çağdaş bir yerel yönetim anlayışı geliştirilmesini tarihsel önemde görmektedir. TMMOB, kentlerimizin yönetiminde kamu yararının, bilimin ve hukukun esas alınması için, seçim süreci ve yerel yönetim anlayışına ilişkin politika, düşünce, uyarı ve önerileri, kamuoyu ile paylaşmak amacıyla "**Nasıl Bir Kent? Nasıl Bir Yerel Yönetim?**" başlığı altında bir rapor yayınlamıştır.

TMMOB'nin uzunca bir süredir değişik kentlerde düzenlediği "Kent Sempozyumları" ve yaptığı çeşitli çalışmaların ardından ortaya çıkmış olan bu raporda, yaşadığımız kentlerdeki sağlık, çevre, altyapı, ulaşım, barınma, ısınma, eğitim, kültür ve benzeri sorunlar irdelenmekte ve çözüm yolları sunulmaktadır.

Rapor metnine ulaşmak için;
http://www.tmmob.org.tr/modules/books/pdf/nasilkent_nasilyerelyonetim2.pdf

PANEL | SERGİ

SİNAN ÖDÜLLÜ MİMARLAR PROGRAMI *ziya tanalı*

Mimarlar Odası, XI. Ulusal Mimarlık Ödülleri ve Sergisi'ni Nisan 2008'de gerçekleştirmiş, bu kapsamda Ziya Tanalı Büyük Ödül'e (Sinan Ödülü) layık görülmüştü. Seçici Kurul, Tanalı'yı şu sözlerle tanımlıyordu: "Mimarlık mesleğine mimar, eğitimci, eleştirmen, yazar, yönetici olarak yaptığı çok boyutlu katkının yanı sıra, meslek hayatı süresince gerek mimarlık ürününün kalitesine yönelik sürdürdüğü taviz vermez tutum, gerekse mimarlığın eleştirel kültürünün yerleşmesine katkıları, yapıtlarının barındırdığı arka plan düşünce zenginliği, ince ayrıntı kalitesi, yalın bir mimari dil ile ulaşılan zenginliği öncelikli kılan kararlı tutumu nedeniyle ödüle değer görüşmüştür."

Mimarlar Odası, bu dönemden itibaren Sinan Ödülü kazanan mimarlar için özel ve kapsamlı bir etkinlik programı hazırlıyor. Bu programın ilki ise, Ziya Tanalı için yapılacak bir retrospektif kitap, retrospektif sergi ve "Ziya Tanalı Mimarlığı"nın değerlendirileceği bir panel ile başlıyor. Ankara Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde, 25 Nisan 2009 tarihinde gerçekleşecek panelde "**Ziya Tanalı Mimarlığı**" üzerine sunumlar ve değerlendirmeler yer alacak. Aynı gün açılacak sergi ise, yine aynı mekânda 25 Nisan - 2 Mayıs 2009 tarihleri arasında izleyicisi ile buluşacak. Panelde yapılacak sunumlar, sonraki ayda yayımlanacak retrospektif kitap içerisinde yayımlanacak. Serginin küratörlüğünü ve Tanalı kitabının editörlüğünü Zeynep Onur yürütüyor.

Ziya Tanalı Mimarlığı Paneli

Panelistler Ali Cengizkan, Emin Çizenel, Abdi Güzer, İlhan Kesmez, Zeynep Onur, Güven Arif Sargın, Özlem Taşkın

Tarih/Yer 25 Nisan 2009, Cumartesi, Çankaya Çağdaş Sanatlar Merkezi, Ankara

Ziya Tanalı Mimarlığı Sergisi | Küratör Zeynep Onur

Tarih/Yer 25 Nisan - 2 Mayıs 2009, Çankaya Çağdaş Sanatlar Merkezi, Ankara

mimarlık haberleri

4. ULUSLARARASI GENÇ MİMARLAR buluşması

TMMOB Mimarlar Odası Antalya Şubesi her yıl Mayıs ayında Genç Mimarlar Buluşması etkinliği düzenlemektedir. İlki yerel, ikincisi ve üçüncüsü ulusal olarak düzenlenen etkinliğin dördüncüsü uluslararası olarak gerçekleştirilecektir. Şimdiye kadar yapılan etkinlikler sırasıyla "AB Sürecinde Türk Mimarlığı", "Mimarlıkta Etik ve Kimlik", "Mimarlık ve Teknoloji" ana temalarında gerçekleştirilmiştir. 22-24 Mayıs 2009 tarihinde düzenlenecek 4. Uluslararası Genç Mimarlar Buluşması etkinliğinin ana teması ise "Gelecekte Tasarım" olarak belirlenmiştir. Etkinlik kapsamında "22. Yüzyıla Doğru Konut ve Konut Alanları" fikir proje yarışması da düzenlenmektedir.

Etkinlik kapsamında düzenlenecek fikir projesi yarışmasının şartnamesine www.antmimod.org.tr web sayfasından ulaşılabilir.

V. MİMARLIK VE EĞİTİM kurultayı

TMMOB Mimarlar Odası, mimarlık meslek uygulamalarının ve mimarlık eğitiminin sorunlarının eğitimcilerle birlikte ele alındığı, değerlendirildiği ve yeni önerilerin geliştirildiği önemli bir platform olarak, 2001 yılından bu yana her iki yılda bir Mimarlık ve Eğitim Kurultayı'nı düzenliyor. Her dönem farklı temalar altında gerçekleştirilen Mimarlık ve Eğitim Kurultayı'nın beşincisi, 11-13 Kasım 2009 tarihleri arasında, İstanbul Kültür Üniversitesi'nin ev sahipliğinde gerçekleşecek. 22 Aralık 2008'de İstanbul'da düzenlenen Kurultay Düzenleme Kurulu toplantısında, bugüne kadar gerçekleştirilen kurultaylarla önemli bir aşama kaydedildiği, yapılacak olan bu kurultayla bir yandan yeni perspektifler açarken bir yandan da meslek alanına yönelik henüz çözümlenemeyen sorunların tartışılmasına karar verildi. 19 Ocak 2009 tarihinde İstanbul Kültür Üniversitesi'nde yapılan Danışma Kurulu toplantısında ise çalışma grupları şu şekilde belirlendi:

Devamlı Çalışma Grupları: Mimarlık Lisans ve Lisansüstü Çalışma Grupları / Mimarlık Eğitimi Veri Tabanı / Mimarlık Eğitiminde Akreditasyon / Mimarlık Eğitiminde Staj / Sürekli Mesleki Gelişim / AB ve GATS Sürecinde Meslek Uygulamaları

Diğer Çalışma Grupları: Meslek Pratiği ve Mesleğe Kabul Kurulu / Kamuda Mimarlık Hizmetleri / Üniversite - Uygulama İlişkileri / Mimarlık Hizmetlerinde Kalite Güvencesi / Toplum ve Mimarlık

Öğrenci Forumu

Kaynak: www.mo.org.tr/mek

AIA ONUR ÖDÜLLERİ kazananları açıklandı

Amerikan Mimarlık Enstitüsü (AIA) tarafından verilen Onur Ödülleri sahipleri 8 Ocak 2009 tarihinde açıklandı. Ödüller mimarlık, iç mimarlık ve kentsel tasarım dallarında mesleğin en başarılı örneklerine veriliyor. Dünya çapında başvuran 700 katılımcı arasından seçilen 25 proje Nisan ayında San Francisco'da düzenlenecek AIA 2009 Ulusal Kongresi ve Tasarım Sergisi'nde ödüllendirilecek.

Mimarlık dalında seçilen dokuz proje:

Assumption Bazilikası, Baltimore, John G. Waite Associates, Architects PLLC

Christ the Light Katedrali, Oakland, Kaliforniya, Skidmore, Owings & Merrill LLP

Charles Hostler Öğrenci Merkezi, Beyrut, Lübnan, VJAA

Gary Comer Gençlik Merkezi, Şikago, John Ronan Architects

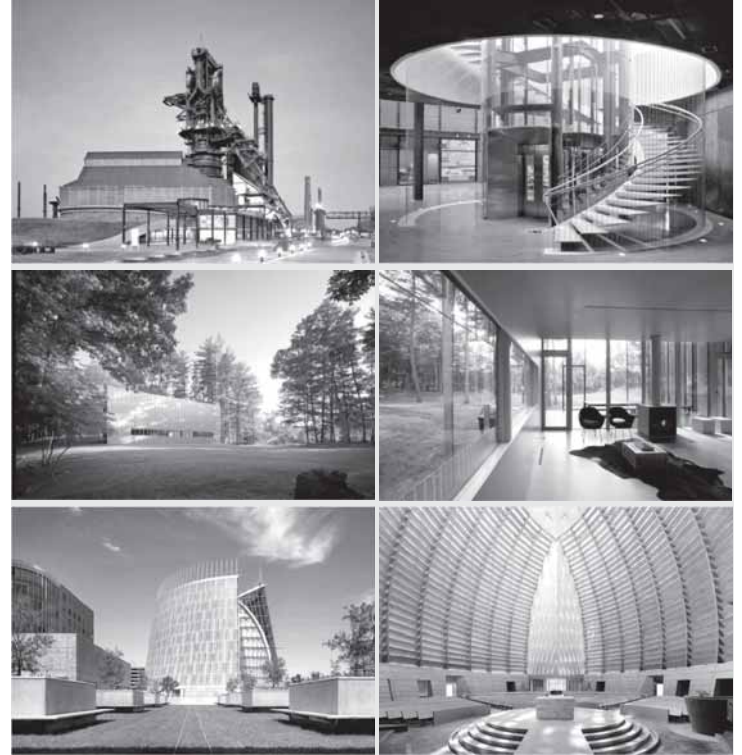
Horno³: Çelik Müzesi, Monterey, Meksika, Grimshaw Architects

Lavin-Bernick Üniversite Yaşam Merkezi, New Orleans, VJAA

New York Times Binası, New York City, Renzo Piano Building Workshop and FXFowle Architects

Plaza Apartments, San Francisco, Leddy Maytum Stacy Architects & Paulett Taggart Architects, in association

Salt Point Evi, Salt Point, New York, Thomas Phifer and Partners

Horno³: Museo del Acero-Monterey, Mexico / Architect: Grimshaw Architects / Fotograf: Paul Posa

Salt Point House, Salt Point, New York / Architect: Thomas Phifer and Partners / Fotograf: Scott Francis

Cathedral of Christ the Light-Oakland / Architect: Skidmore, Owings & Merrill LLP / Fotograf: Cesar Rios

İç Mimarlık dalında doğal ışığı ustaca kullanan ve genel tasarım problemlerine özgün çözümler getiren on proje ödüle layık görüldü. 2009 yılı Kentsel Tasarım Onur Ödülleri için seçilen altı proje, kentsel bağlamda etkili tekil evlerden büyük ölçekli master planlar ve yeni kent tasarımlarına uzanan bir çeşitlilik sergiliyor.

Kaynak: www.mo.org.tr 19.01.2009

ULUSLARARASI KATILIMLI TARİHİ ESERLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ VE GELECEĞE GÜVENLE DEVREDİLMESİ

sempozyumu 2

Tarihi kültür mirasının korunması, toplumlara benimsetilmesi son yüzyılın önemli sosyo-kültürel arayışları arasında yer almaktadır. Tarihi kültür zenginliğine ve özellikle yapı ürünlerinin bolluğuna karşın ülkemizde tarihi kültür mirasına sahiplik duygusunun gelişmesi, başka ülkelere oranla epeyce gecikmeyle henüz filizlenmektedir. Bu hususun hem teknik meslek çevrelerinde, hem de genel kamuoyunda daha kuvvetli algılanması hususunda sempozyumun yardımcı olması beklenmektedir. İnşaat mühendisliği camiasında bu konuya gösterilmeye başlanmış olan duyarlılığın, İnşaat Mühendisleri Odası'na düzenlenen ikinci Sempozyuma da kuvvetle yansması arzu edilmektedir. Bu anlayışla, tarihi birikimi olan Diyarbakır ilinde 2009 Ekim ayı içerisinde ikincisi yapılacak olan sempozyum, hem bölgenin bu zenginliğini gözler önüne serecek, hem de bölge halkının söz konusu eserlere karşı korumacı ve kollamacı anlayışlarının gelişmesinde teşvik edici bir görev üstlenecektir.

Detaylı bilgi için www.imoankara.org.tr

DÜNYA ANITLARINI İZLEME

world monuments watch

1996 yılında başlatılan ve her iki yılda bir tekrarlanan Dünya Anıtlarını İzleme, dünyanın dört bir yanında, ihmal, vandalizm, çatışma veya afet nedeniyle tehdit altında olan kültür mirasına uluslararası ortamda dikkat çekmektedir. 2010 yılındaki İzleme, zorlayıcı koşulları olan veya yenilikçi yaklaşımlara sahip olan alanları da kapsayacak şekilde, tehlikeye alanların belirlenmesi geleneğini sürdürecektir.

İzleme listesi, alanlara ve onları aday gösterenlere, toplumsal bilincin oluşturulması, yerel katılımın desteklenmesi, yeniliklerin ve işbirliğinin geliştirilmesi ve yapıcı çözümlerin gösterilmesi için bir fırsat sunmaktadır. İzleme adaylık süreci aynı zamanda WMF'in (Dünya Anıtlar Fonu) seçilmiş projelere desteğini istemek için de bir araç işlevini görmektedir.

Programın başlangıcından itibaren yedi İzleme'ye 544 alan dahil olmuştur. Listedeki alanların 79 ülkeyi temsil eden neredeyse yarısı, toplamı 50 milyon doları bulan WMF yardımı almıştır. WMF'in bu yardımı, başka kaynaklardan 150 milyon doların daha destek için sağlanmasına katkıda bulunmuştur.

Dünya Anıtlar Fonu'nun öncü bir fikir savunucu programı olarak İzleme, WMF'in mirasın idaresini, ortaklıkların oluşturulmasını ve korumanın geliştirilmesini desteklemeye olan bağlılığının bir sembolüdür.

İzleme programına sponsor olarak WMF, uzun vadede mirasın korunması için konu hakkındaki yeni gelişmeleri ve fırsatları vurgulamayı, ivedi zorluklara göğüs germeyi, halkın katılımını desteklemeyi ve kapasite ve destek grupları oluşturmayı hedeflemektedir.

UIA 2011 TOKYO KONGRESİ

hazırlıkları sürüyor

Uluslararası Mimarlar Birliği'nin (UIA) üç yılda bir düzenlediği kongresi 2011 yılında Japonya'nın Tokyo kentinde gerçekleştirilecek. 25-29 Eylül 2011 tarihlerinde düzenlenecek olan 24. Dünya Mimarlık Kongresi'ni, 29 Eylül-1 Ekim tarihlerindeki UIA Genel Kurulu izleyecek. 2005 yılındaki 22. Dünya Mimarlık Kongresi'ne İstanbul ev sahipliği yapmıştı.

UIA 2011 Tokyo Kongresi'nde, kentin renkli ve hareketli mimari yapısının Kongre katılımcıları için çekici bir unsur olacağı düşünülüyor. "Tasarım 2050" ana temasıyla yapılacak Kongre'de, 2050 yılına doğru ve sonrasında geleceğin tasarlanmasına ilişkin fikirlerin paylaşılması ve geliştirilmesi hedefleniyor. Kongre'nin alt temaları "Çevre" (yerküre, sürdürülebilir mimarlık, doğal afetler, su, tarım, kozmik çevre), "Yaşam" (nüfus sorunları, yaşlanan toplum, bulaşıcı hastalıklar, suni yaşam, biyolojik çeşitlilik) ve "Hayatta Kalma Mücadelesi" (bilgi odaklı toplum, kentsel sorunlar, ekonomi, ulaşım, eğitim, tarihi miras) olarak belirlenmiş.

Kongre'ye Japonya Mimarlar Enstitüsü'nün (JIA) Eski Başkanı Yoshiaki Ogura, Kongre Danışma Kurulu'na ise Japon mimar Fumihiko Maki başkanlık ediyor. Fumihiko Maki 1993 yılında UIA Altın Madalyası'na layık görülmüştü. 2005'te ise UIA Altın Madalyası yine Japon bir mimar olan Tadao Ando'ya verilmişti.

Kongre'nin resmi web sayfasından gelişmeler izlenebilir: www.uia2011tokyo.com/en

2010 YILI AJANDASI FOTOĞRAF YARIŞMASI

meydanlar

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi geleneksel olarak düzenlediği fotoğraf yarışmasının bu seneki konusu "Meydanlar" olarak belirlendi.

Bu yıl onuncusu gerçekleştirilecek yarışmaya son katılım tarihi 31 Temmuz 2009.

Yarışma ilgili detaylı bilgiye ve yarışma şartnamesine ulaşmak için <http://www.mo.org.tr/yarismadocs/sartname-ajanda-foto-2.pdf> adresini kullanabilirsiniz.

basın'dan

TARİHİ ANKARA VALİLİK BİNASI **mahvedildi**

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, 1897'da yapılan ve tarihi ve mimari özellikleri nedeniyle yıllardır koruma altında tutulan Ankara Valiliği binasının restorasyonunda ciddi hatalar yapıldığını bildirdi.

Şube tarafından hazırlanan raporda, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın (TOKİ) yürüttüğü restorasyon çalışmaları sırasında son derece sorumsuz davranıldığı vurgulandı, yapılan hatalar şöyle sıralandı: Valinin makam odasını genişletmek için iki oda arasındaki duvar yıkıldı. Binanın dış duvarlarını onarım için kullanılan malzeme yanlış seçildi. Duvarlarda hızlı bir tahribat oluyor. Sıvalar kabardı ve yer yer çatladı. Raporda ayrıca, yapılan çalışmaların Türkiye'nin 1964'de imzaladığı Venedik Tüzüğü'ne açıkça aykırı olduğu, bu tüzük, tarihsel özelliği olan yapıların planının değiştirilemeyeceğini, yapılan restorasyon çalışmaları sırasında yapının özgünlüğünün bozulamayacağını hüküm altına alınmış olduğu açıklandı.

Birgün Gazetesi - 12.02.2009

BU BİNALAR HERHANGİ BİR YAPI **değil**

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Başkanı Nimet Özgönül, kültür varlığı niteliğinde olan yapıların kentin önemli parçaları olduğunu belirterek, "Bu yapılar aynı zamanda turizmin de odak noktalarıdır. Bu yapılarla ilgili yaptığımız her türlü müdahale özel tasarım gerektirir. Kültür varlığı yapılarının korunması da sunulması da özel bir itina gerektirir" dedi.

Vakıf Eserleri Müzesi'nin önüne yapılan kulübe, bariyer örneğinde olduğu gibi bu yapılar üzerinde yapılacak olan her tür kullanıma yönelik değişikliklerin özel tasarımlar gerektirdiğini ifade eden Özgönül, "Cephe özelliklerinin bozulmaması tasarımlar gerekir, ihtiyaç olunan ekler başka yerlerde çözümlenebilir, bina içinde bir takım şeylerle giderilebilir" diye konuştu.

Özgönül, "Vakıf Eserleri Müzesi'nde gördüğümüz bariyer için zeminde çözümler üretilebilirdi, bu binalar herhangi bir yapıdır" dedi.

Sabah Gazetesi / Ankara Eki - 02.02.2009

PLAZA PROJESİ ÇEVREYİ **olumsuz etkileyecek**

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Yenimahalle İlçesine yapılacak büyük bir iş merkezinin çevreye ve kentin gelişimine olumsuz etki yapacağını açıkladı.

Mimarlar Odası, "Northstar Plaza" adı verilen projeyle ilgili verdiği Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporunda, söz konusu projenin gerçekleşmesinin kentsel ve doğal bakımdan sakıncalar taşıdığını vurguladı. Projede, bölgenin iş merkezi ihtiyacı analizinin yapıldığına dair herhangi bir belgeye rastlanmadığının kaydedildiği raporda, ayrıca, trafik ile ilgili çözümlerin yetersiz olduğunun ifade edildi.

Raporda ayrıca, "Projede hangi alanda ağaçlandırma yapılacağı belirtilmemiş. Çatıda kullanılan kaplama malzemesinin de yansıtıcı, çevreyi olumsuz yönde etkileyecek bir malzeme olduğu anlaşılmıştır" ifadeleri dikkat çekti. Raporda, yeni inşa edilecek binalarda yapı yoğunluğuna, sosyal ve yeşil donatılara önem verilmesi gerektiğinin vurgulandı.

Birgün Gazetesi - 13.02.2009

'YAĞMAYI DURDURMAK İÇİN **seçim büyük fırsat'**

Mimarlar Odası Genel Başkanı Bülend Tuna, "Kent toprakları büyük bir hızla yağmalanıyor. Önümüzdeki Yerel Seçim bu gidişe dur demek için önemli bir fırsat olabilir" diye konuştu.

Belediye yöneticilerinin hukuka uymama konusunda kendilerini oldukça özgür hissettiğini ifade eden Tuna, "Kentlerimiz, kamu yararını ve mülkiyetini yok sayarak inşa edilen altyapıdan yoksun kaçak yapılarla dolu. Bu duruma son vermek için kent topraklarını rant alanı gibi görmemek, yasaları tavizsiz uygulamak ve yeni imar afları çıkarmamak gerekiyor" dedi.

Tuna, var olan kentsel dönüşüm projelerinin, yeni toplumsal sorunlara zemin yarattığını da savundu, şu değerlendirmeyi yaptı: "Dönüşüm yalnızca fiziki yenilenme biçiminde olmamalı, kapsamlı bir yerel kalkınma programını da içermeli. Uygulanacak proje; insanı temel almalı, yaşam alanını metalaştıran yaklaşımlardan kaçınmalı ve kentsel istihdam olanaklarını arttırmayı hedeflemeli. Kentsel yenileme girişimleri, tarih-kültür, yerel ve estetik değerlere sahip çıkılmasını sağlayacak nitelikte olmalı. Son yıllardaki kentsel dönüşüm projelerinde ne yazık ki bunları göremiyoruz."

Tuna açıklamasında şu görüşlere de yer verdi: "Bugün yerel yönetimlerin bütçelerine olağanüstü kaynaklar ayrılıyor. Bu durum mali denetimi daha önemli kılmakta. Kamu kaynaklarındaki plansızlık, denetimsizlik ve kamunun yeteri kadar şeffaf olamaması yolsuzluğun artmasına neden oluyor. Rant paylaşımının önlenmesi ve kamu kaynaklarının yağmalanmadan kamu yararına harcanması ancak hukuka uygunluktan ödün vermeyen davranışlarla önlenabilir."

Birgün Gazetesi - 02.02.2009

ÇEVRECİ kararlar

Anayasa Mahkemesi dün çevre ile ilgili iki önemli karar aldı. Yüksek mahkemenin kararı ile Türkiye'nin her yerinin maden sahası haline getirilmesinin de önüne geçilmiş oldu. CHP'nin başvurusunu değerlendiren mahkeme, yasanın, petrol, jeotermal kaynaklar ve maden arama faaliyetlerinin, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) kapsamı dışında tutulmasına ilişkin hükmü ile denetleme yetkisinin Çevre ve Orman Bakanlığı dışı kurumlara verilmesine olanak tanıyan hükmünü de iptal etti.

Anayasa Mahkemesi'nin Maden Yasası ile ilgili kararını değerlendiren Ege Çevre Platformu avukatı Arif Cangı, şunları söyledi: "Bu aklınıza gelebilecek her yeri madencilğe açan bir düzenlemeydi. Hangi koşullarda yapılacağını yasama organı değil Bakanlar Kurulu belirliyordu. Bir anlamda yasama organı görevini yürütme organına devrediyordu. Bu da söz konusu madencilik düzenlemelerinin Danıştay'ın denetiminden kaçırılması için yapılmıştı."

ÇED'in etkisizleştirilmesi

Yüksek mahkemenin Çevre Yasası'na ilişkin ikinci iptal kararını da değerlendiren Cangı, "Maden, jeotermal kaynak ve petrol aramada ÇED kapsamı dışına çıkaran yasanın iptal edilmesi de önemli. Kaz Dağları'ndaki arama faaliyetlerinin ÇED kapsamı dışına çıkarılması ÇED'in etkisizleştirilmesi anlamına geliyordu. Artık arama faaliyetleri altında hiçbir faaliyet ÇED olmadan yapılamaz" dedi.

Cumhuriyet Gazetesi – 21.01.2009

YÖK'ÜN ÖĞRETİM ELEMANLARININ MESLEK ÖRGÜTLERİNDE GÖREV ALABİLMELERİNİ GÖREVLENDİRMEYE BAĞLAYAN KARARININ İPTALİ İÇİN

dava açıldı

TMMOB, Yükseköğretim Kurulu'nun, "üniversite öğretim elemanlarının çeşitli kamu kuruluşları veya meslek kuruluşlarının yönetim-denetim organlarında görev alabilmelerinin ancak Yükseköğretim

Kanunu'nun 38. maddesi kapsamında görevlendirilebilmeleriyle mümkün olabileceği" yönündeki kararının iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle Danıştay'a başvurdu.

Kaynak: www.tmmob.org.tr – 03.02.2009

BİR ZAMANLAR BAŞKENT'Tİ ŞİMDİ orta anadolu kenti

TMMOB Başkanı Mehmet Soğancı, "Ankara 20'li, 30'lu yıllarda kazandığı başkent kimliğinden uzaklaşmış, bir Orta Anadolu kentine dönüşmüştür" dedi.

TMMOB tarafından, İnşaat Mühendisleri Odası'nda düzenlenen "2. Ankara Kent Sempozyumu"nda konuşan Soğancı, Ankara'nın, Madrid, Berlin, Prag, Pekin gibi eşdeğer büyüklükteki kentlerle kıyaslandığında hizmet, altyapı, çevre ve yaşam kaliteleri yönünden büyük farklılıklar gösterdiğini belirtti. Soğancı, Ankara'nın bugün çağdaş bir kentin sahip olması gereken nitelikler yönünden geri kaldığını öne sürdü. Ankara'nın istenilen kent düzeyine erişebileceği konusunda da yaygın bir umutsuzluk gözlemlendiğini ifade eden Soğancı, şunları kaydetti:

"Ankara'da son 15 yıldaki yerel yönetim yatırımları incelendiğinde, yol inşaatları, bakım-onarım ve gayrimenkul geliştirme yatırımlarına öncelik verildiği görülmektedir. Ankara 20'li, 30'lu yıllarda kazandığı başkent kimliğinden uzaklaşmış, sıradan bir Orta Anadolu kentine dönüşmüştür. Bu sorun sadece fiziki mekan için geçerli olmayıp, sosyal-kültürel yaşam ve kentsel hizmetler için de geçerlidir." Soğancı, Ankara'nın kent kimliğini kaybettiğini öne sürerek, edebiyat, resim, sinema ve fotoğrafçılık alanlarındaki eserlerde Ankara'nın artık yer almadığını savundu. Yerel seçim sürecinde birçok belediye başkan adayının yarıştığına dikkati çekti.

Hürriyet Gazetesi / Ankara Eki – 18.01.2009

OPERADA tadilat var

Ankara Devlet Opera ve Balesi binası yenilenecek. Tarihi opera binasının 61 yılda yıpranan çehresinin tadilatla yenileneceği açıklandı. Koltuklardan orkestra çukuruna, koro ve orkestra prova salonlarından sahneye kadar geniş çaplı bakım ve onarım gerçekleştirilecek. Ankara Devlet Opera ve Balesi (ADOB) Müdürü Erdoğan Davran, yenileme çalışmalarına ne zaman başlanacağı konusunda kesin bir tarih vermedi. Davran, orkestra çukurunun 1.5 metre sahneye yaklaşacağını ve akustik sorununun azalacağını da anlattı. Başkent'in ilk ve tek opera evi niteliğini taşıyan bina aslında sergi evi olarak tasarlanıp inşa edilmiş, daha sonra opera evi olarak düzenlenmişti.

Radikal Gazetesi – 12.02.2009

MIPIM ARCHITECTURAL REVIEW ÖDÜLLERİ'NDEN EMRE AROLAT ARCHITECTS'E *iki ödül*

İngiliz mimarlık dergisi Architectural Review ve dünyanın önde gelen emlak pazarı MIPIM işbirliği ile 2002 yılından beri düzenlenen "MIPIM Architectural Review Geleceğin Projeleri Ödülleri" kazananları belli oldu. Ödüller sekiz ayrı kategoride henüz tamamlanmamış ya da inşa edilmemiş projelere veriliyor. Türkiye'den EAA-Emre Arolat Architects'in iki kategoride "Övgüye Değer" (commended) derecesi aldığı ödüllerin kazananı 360° Building yapısıyla Isay Weinfeld oldu.

Architectural Review dergisinin editörü Paul Finch'in başkanlık yaptığı jüri, değerlendirmesinde söz konusu projelerin yaratıcı, güncel ve iyi mimarlık örnekleri olarak işverenin beklentilerini karşılamalarının yanı sıra, toplumsal yaşama katkı sağlamalarına, çevresel ve sosyal sorumluluk bilinci ile tasarlanmış olmalarına dikkat ediyor.

MIPIM Architectural Review Geleceğin Projeleri Ödülleri, 11 Mart 2009 gecesi Cannes'da yapılacak bir törenle sahiplerine sunulacak. Mart ayında Cannes'da gerçekleştirilecek olan MIPIM Fuarı'nda sergilenecek olan projeler 30.000 MIPIM üyesine gönderilmek üzere hazırlanan yarışma katalogunda da yer alacak.

Kazanan Proje: 360° Building São Paulo, Brezilya/Mimar: Isay Weinfeld

BÜYÜK KENTSEL PROJELER

Kazanan Proje: Magok Waterfront/Magok-Dong, Gangseo-GU, Seul, Güney Kore / Mimar: Kim Kwan Joong

KARIŞIK İŞLEV

Kazanan Proje: Holbaek Harbour Master planı ve DGI-byen Spor Kompleksi, Holbaek Belediyesi, Danimarka/Mimar: Schmidt Hammer Lassen Architects

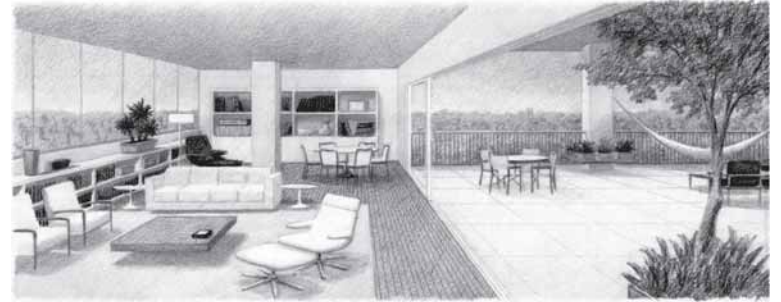
OFİS YAPILARI

Kazanan Proje: Double Jew & Archipel, Lyons, Fransa/Mimar: Odile Decq Benoit Cornette

Övgüye Değer Proje:
Kâğıthane Ofisleri, İstanbul, Türkiye/Mimar: EAA - Emre Arolat Architects

Övgüye Değer Proje: Olivers Place, Preston, İngiltere /Mimar: Moxon

Övgüye Değer Proje: Cubes, Pune, Hindistan/Mimar: Sanjay Puri / Kulin Dhruva

360° Building São Paulo, Brezilya/Mimar: Isay Weinfeld

Kâğıthane Ofisleri, İstanbul, Türkiye/Mimar: EAA - Emre Arolat Architects

YENİLEME VE MASTER PLAN

Kazanan Proje: Reconnecting and regenerating Valladolid, Valladolid City Centre, Valladolid, İspanya/Mimar: Rogers Stirk Harbour + Partners Vidal y Asociados Arquitectos

KONUT

Kazanan Proje: 360 Building São Paulo, Brezilya/Mimar: Isay Weinfeld

PERAKENDE VE REKREASYON

Kazanan Proje: Timber Stadium, Herhangi bir yer/Mimar: DRMM Architects

Övgüye Değer Proje: Jinan Hang Lung Plaza, Jinan, Shangdong, Çin Halk Cumhuriyeti /Mimar: Bing Kwan

Övgüye Değer Proje:
Ağaoğlu Golf Hotel, Bodrum Muğla, Türkiye/Mimar:
EAA - Emre Arolat Architects

Övgüye Değer Proje: Dublin Central, Dublin City Centre, İrlanda/ Mimar: Dublin Central Architects

Özel Mansiyon Proje: The Mersey Observatory, Liverpool İngiltere/ Mimar: Duggan Morris Architects

YÜKSEK YAPILAR

Kazanan Proje: Kempinski Hotel & Residence, Jeddah, Suudi Arabistan/Mimar: Robert Goodwin, AIA, LEED, Perkins+Will

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Kazanan Proje: 100,000 E House, Turin, İtalya/Mimar: Mario Cucinella

Kazanan Proje: Arpa, Ferrara, İtalya/Mimar: Mario Cucinella

■ **Ekolojik Ev Öğrenci Proje Yarışması**

Teslim Tarihi: 02 Mart 2009

■ **Mimarlık Okumaları Atölyesi: 2. Ödüllü Okuma, Değerlendirme Yazıları Seçkisi**

Son Teslim Tarihi : 06.03.2009

■ **"Denizli Belediyesi Hizmet Binası ve Çevresi " Mimari Proje Yarışması**

Teslim Tarihi : 17.Mart.2009

■ **İzocam Üniversitelerarası Yalıtım Yarışması - 9**

Proje Teslim Tarihi : 27. Mart.2009

■ **"Tahran'da Tasarlamak"**

Son Başvuru Tarihi: 27.Mart.2009

■ **2009 Incheon Uluslararası Kentsel Tasarım Öğrenci Yarışması**

Son Başvuru Tarihi: 27.Mart.2009

■ **Gecko: Think Forward**

Son Başvuru Tarihi: 31 Mart 2009

■ **Şener Özler Mimarlık ve Çocuk Resim Yarışması III – Meydanlar**

Son Katılım Tarihi : 03.Nisan.2009

■ **Türkiye Mimarisi? Fotoğraf Yarışması**

Teslim Tarihi : 15. Nisan.2009

■ **İZODER En İyi Yalıtımlı Yapılar Yarışması**

Son Başvuru Tarihi: 30 Nisan 2009

■ **"22. Yüzyıla Doğru Konut ve/veya Konut Alanları" Fikir Proje Yarışması**

Son Teslim Tarihi : 01. Mayıs.2009

■ **Open Architecture Challenge 2009: Geçici Eğitim Yapıları Tasarlayın!**

Son Başvuru Tarihi: 15 Mayıs 2009

■ **Barbara Cappochin 2009 Ödülleri**

Son Katılım Tarihi : 30.06.2009

■ **MOSDER V. Ulusal Ev Mobilyaları Tasarım Yarışması**

Son Başvuru Tarihi: 20.Temmuz.2009

■ **2010 Yılı Ajandası Fotoğraf Yarışması – Meydanlar**

Son Katılım Tarihi : 31.Temmuz.2009

ANKARA VAKIF ESERLERİ MÜZESİ

Kültür MBÇK'nın düzenlediği 2009 Müze Gezileri 12 Şubat günü Ankara Vakıf Eserleri Müzesi ile başladı

Gezide rehberlik yapan Sanat Tarihçisi Halil İbrahim Sezer, ilk olarak müzenin tarihi hakkında bilgi verdi. Sezer, 1927 yılında önce ilkokul olarak tasarlanan binanın daha sonra 1928-1941 yılları arasında Hukuk Mektebi olarak hizmet verdiğini, 1949 yılından sonra bir süre Ankara Kız Sanat Mektebi, daha sonra Ankara Yüksek Öğrenim Vakfı Kız Öğrenci Yurdu ve bir dönem de Erkek Yurdu olarak kullanıldığını aktardı. Daha sonraki tarihlerde binanın üst katlarının Ankara Müftülüğü tarafından, bodrum katının ise halka hizmet veren aşevi olarak kullanıldığını aktaran Sezer, 2004 yılında binanın Müftülük tarafından boşaltılmasından sonra Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından müze olarak kullanılmak üzere binada restorasyon çalışmalarına başlandığını ve 7 Mayıs 2007 tarihinde Ankara Vakıf Eserleri Müzesi'nin açıldığını kaydetti.

Bu bilgilendirmenin ardından ilk olarak Anadolu'nun çeşitli yörelerinde üretilmiş çok sayıda seccade ve halının sergilendiği "1" numaralı salon gezildi.

Burada yer alan seccade ve halılar, müze bünyesinde bulunan konservasyon laboratuvarında bakım işleminden geçtikten sonra sergileniyor. Bu işlem sırasında sadece eserlerin temizlenmesi ve koruma amaçlı müdahale işlemi yapılıyor. Eserler, eksik parçaların tamamlanması yoluna gidilmeden olduğu gibi sergileniyor. Müzede, daha çok sayıda eseri sergileyebilmek amacıyla, kitap sayfaları, raylı sistem ve çekmeceli dolaplar şeklinde farklı sergileme yöntemleri tercih edilmiş. Bu sayede salonda toplam 58 adet seccade ve halı sergileniyor. Bunların dışında camekanlı bir bölmede, halı üretimi mankenler eşliğinde canlandırılmış. Yine camekanlar içinde halı üretiminde kullanılan aletler ve rahle ile sakal-ı şerif de sergilenmekte.

Müzenin merdivenlerinde ise halı motiflerinde kullanılan çeşitli figürlerin anlamlarının açıklandığı panolar sergileniyor. İkinci katta dört salon bulunuyor. "2" numaralı salonda, "1" numaralı salondaki gibi çok sayıda halı ve kilim yer alıyor. Bunun yanı sıra Divriği Ulu Camii'ne ait ahşap korkuluk parçası ile birlikte yine aynı camiye ait kapı kanadı da bulunuyor. Yine bu salonda sergilenen bir diğer grup eseri ise pirinç ve bakırdan yapılmış şamdan, mumluk ve alemler oluşturuyor.

Gezi boyunca üyelerimizi bilgilendiren Halil İbrahim Sezer, sergilenen şamdanlardan birinin bakır üzerine cıva ve altın karışımı bir alaşım kullanılarak yapıldığını, bu yöntemin cıvanın zehirleyici etkisi nedeniyle 18 ve 19. yüzyıllarda kısa bir dönem kullanıldığını, sonra terk edildiğini, bu nedenle ellerinde çok az örnek olduğunu aktardı. Ayrıca salonun zemininde cam içerisinde sergilenen halı ve kilim de dikkat çekici idi.

"3" numaralı salonda ise silsilename, vakfiyeler ve Kuran-ı Kerim'ler yer alıyor. Tümü el yazması olan bu eserler dışında salonda, altı adet hat levha da sergileniyor. "4" numaralı salonda ise yine ağırlıklı olarak halı ve kilimler bulunuyor. "1" numaralı salonda olduğu gibi burada da farklı yöntemlerle çok sayıda eser sergilenirken, camekanlı bölüm içerisinde çini eserleri izlemek mümkün. En eskisi 16. yüzyıla tarihlenen çiniler içerisinde en çok dikkati 24 parça karodan oluşan büyük çini levha çekiyor. Aynı salonda 18. yüzyıla ait Kâbe örtüsü ve deriden yapılmış para keseleri de bulunuyor.

Ziyaret edilen son salonda ise mimarlık tarihimizin önemli isimlerinden Mimar Kemaleddin'e ait iki adet orijinal cephe çizimi ile birlikte üretimi 1936 yılına kadar giden çeşitli fotoğraf makineleri ve fotoğraf malzemeleri, biri İngiliz, diğer üçü Türk yapımı ayaklı saatler sergileniyor.

Gezimizin son durağını ise konservasyon laboratuvarı oluşturdu. Müzenin bodrum katına kurulmuş olan bu laboratuvar, müzeye gelen eserlerin önce durumları inceleniyor, ardından esere zarar vermeden gerekli temizleme ve bakım işlemleri yapılıyor. Bu süreç içerisinde eserin orijinal yapısının zarar görmemesi için çok hassas bir çalışma sürdürülüyor.

MİMARLIK

ve kent yönetimi

SÖYLEŞİ | MURAT KARAYALÇIN

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin "Mimarlık ve ..." adı altında başlattığı söyleşiler dizininin ilki "Mimarlık ve Kent Yönetimi" başlığı ile Murat Karayalçın ile gerçekleştirildi.

Mimarlar Odası'nda gerçekleştirilen söyleşide Murat Karayalçın'a, dinleyiciler arasında bulunan Çankaya Belediye Başkan adayı Bülent Tanık eşlik etti.

Ardından seçim hazırlıkları ve programı hakkında bilgi veren Karayalçın, üç bölümlü bir program hazırladıklarını söyledi. Ankara için öncelikle "Acil Tedavi Programı" adını verdiği projeyi hayata geçirmeyi hedeflediklerini anlatan Karayalçın, bu programı, üçü mühendislik, ikisi de sosyal proje olmak üzere beş başlık altında topladıklarını kaydetti. Karayalçın, mühendisliğe ilişkin başlıkları şu şekilde sıraladı:

- ✍ Kızılırmak suyunun ivedilikle artırılması,
- ✍ Devlet Su İşleri'nin Ankara'ya tahsis ettiği Gerede havzası suyunun getirilmesini sağlayacak Işıklı Barajı'nın yapılması,
- ✍ Dört güzergâhta (Kızılay-Çayyolu, Batıkent-Eryaman-Sincan, Keçiören-Tandoğan, Dikimevi-Siteler) metro yapımı.

Karayalçın, sosyal projeler hakkında ise özetle şunları söyledi:

"Acil Tedavi Planı içinde yer alan iki projeden birisi, 'Kent İşçiliği' adını taşımaktadır. Bu proje kapsamında 25 bin hemşehrimize sosyal güvenlik primlerinin doğal olarak ödendiği bir istihdam paketi sunulmaktadır. Önceliğin kadın hemşehrilerimize, genç hemşehrilerimize, engelli hemşehrilerimize verilmesi öngörülmektedir.

İkinci sosyal projemizin başlığı, 'Hemşehrilik Geliri'dir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun saptamış olduğu yoksulluk çizgisinin altında bulunan ve yaklaşık sayıları 90 bin olarak tahmin edilen ailenin (kişi sayısı değil, aile sayısı bu) yoksulluk çizgisinin üzerine çıkarılması bu projeye öngörülmektedir. Bu belediyenin ürettiği, dağıttığı mal ve hizmetlerle Büyükşehir Belediyesi'nin yeni bir anlayışa dayalı olarak işleteceği gıda desteğiyle, biraz önce andığım istihdam paketiyle ya da öteki yol ve yöntemlerle gerçekleştirilecektir.

'Kent İşçiliği' adını verdiğimiz projemizin 120 milyon dolarlık bir harcama gerektirdiğini tahmin ediyoruz. 'Hemşehrilik Geliri' adını verdiğimiz projenin ise büyüklüğü yaklaşık olarak 300-350 milyon dolardır."

Ankara Hakemliği

Karayalçın, konuşmasında programının ikinci bölümü hakkında bilgi verirken belediyenin, vatandaşlar ve kurumlarla anlaşmazlıklarının yargıya başvurmadan çözülmesi amacıyla "Ankara Hakemliği" kurumunu hayata geçirmeyi hedeflediklerini ifade etti. Karayalçın, bunu Ankara'da yaşayan eski yüksek yargı mensuplarından bir ya da birkaçının katılımı ile sağlamayı amaçladıklarının altını çizdi.

Ankara Kurultayı'nın yeniden toplanmasına da önem verdiklerini söyleyen Karayalçın, bütçenin Belediye Meclisi'ne sunulmadan önce kurultayda ele alınacağını belirtti.

İlçe belediye başkanlarından oluşan "Başkanlar Kurulu" ile kentin sorunlarına ortak çözüm üreteceklerini söyleyen Karayalçın, Belediye Meclisi toplantılarının naklen yayınlanmasını amaçladığını kaydetti. Murat Karayalçın, bunun yanı sıra TÜRMOB'un belirleyeceği bir denetim firmasının belediyeyi ve bağlı şirketleri denetlemesine olanak tanıyacaklarını ve denetim sonuçlarının halka duyurulacağını iddia etti.

Programın üçüncü bölümünün ise "Ankara'nın belli merkezlerine müdahale iradesi olduğunu" anlatan Karayalçın, bu kapsamda Dışkapı-Gençlik Parkı arasındaki bölge, Ulus-Sıhhiye-Bakanlıklar arasındaki bölge ve Kızılay için planlar hazırlanacağını, dördüncü bölge olarak da Hacettepe'yi hedeflediklerini söyledi.

Ankara'nın tüm özelliklerinin yanı sıra bir sanayi şehri de olduğunu belirten Karayalçın, sanayi bölgelerinin bakımsızlığına ve düzensizliğine dikkat çekti. Karayalçın, bu bölgeler için iyileştirme projeleri hazırladıklarını ve bunları Ankara'nın bütün sanayi bölgelerine uygulamayı hedeflediklerini bildirdi.

Karayalçın, konuşmasının son bölümünde imar konusuna değinerek bugüne kadar sürdürülen parsel bazındaki imar çözümlerine kesinlikle karşı olduklarını, bunun yerine ada ya da daha büyük ölçekte çözümler üretmeyi amaçladıklarını ifade etti. Karayalçın, bu konuda ilgili odalarla ortak çalışma yürütmenin önemine inandığını ve seçilmesi durumunda **TMMOB'ye bağlı odaların kendileri ile ilgili alanlarda onayı olmadan hiçbir projeye onay vermeyeceklerini** belirtti.

Karayalçın'dan sonra söz alan Bülent Tanık ise ısınma sorununa değindi. Batıkent'in imarı sırasında öngörülen merkezi ısınma yerine sonraki yıllarda bireysel çözümlere ağırlık verildiğini anlatan Tanık, bunun hem maliyet, hem de doğal kaynakları verimli kullanım açısından doğru bir yöntem olmadığını belirtti. Bülent Tanık, yeni dönemle birlikte yeniden toplu yaşam alanlarında merkezi ısınmanın teşvik edileceğini ve böylece daha verimli kaynak kullanımının sağlanacağını söyledi.

Daha sonra katılımcılardan gelen sorulara yanıt veren Murat Karayalçın, yeni yönetim anlayışlarının şeffaf bir yapıya sahip olacağını, Ankaralıların bu sürece katılımının önemli olduğunu altını çizdi.

KÜRESEL BUHRAN DÖNEMİNDE *sosyal demokrat belediyecilik*

SÖYLEŞİ | BÜLENT TANIK

28 Ocak 2009 tarihinde, TMMOB Mimarlar Odası Toplantı Salonu'nda H. Bülent Tanık'ın (Şehir Plancısı, TMMOB Eski Başkanı) "Küresel Buhran Döneminde Sosyal Demokrat Belediyecilik" konulu sunum ve devamında katılımcılarla bir söyleşi gerçekleştirilmiştir.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi ve TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi tarafından düzenlenen söyleşi, temel olarak belediyecilik evreleri, yeni toplumcu belediyecilik, yaşamakta olduğumuz ekonomik buhran, 24 Ocak Kararları'ndan günümüze IMF politikaları ve sonuçları, ekonomik durumun toplum yapısına etkileri ve sosyal devlet politikalarının gerekliliği konularını içermiştir.

H. Bülent Tanık belediyecilik anlayışı açısından önemsendiği II.Beyazıt dönemine ait Kanunname-i İhtisab-ı Bursa (1502)'dan söz ederek başladığı konuşmasında Cumhuriyet sonrası belediyecilik evrelerini ayrıntılı olarak açıklamıştır. 1930 sonrası temel kurucu belediyecilik evresine ait 1580 sayılı Belediye Kanunu'nun 10 yıl öncesine kadar -değişiklikler yapılsa da- kullanılabilmesini kapsamlı yapısına bağlayan Tanık, 1961 anayasasının sosyal belediyecilik anlayışına ve yerel yönetim örgütlerine vurgu yapmasına değindi. Ankara'da Vedat Dalokay, İstanbul'da Ahmet İsvan ve İzmit'te Erol Köse ile özdeşleşen 1970 sonrası **Toplumcu Belediyecilik deneyimini** toplu taşıma, toplu konut, eşitlikçi, birlikçi, yoksul kesimlerin desteklendiği ve olumlu kentleşme pratiklerinin ortaya çıktığı dönem olarak önemsendiğini belirtmiştir. 1980 darbesi ve 24 Ocak Kararlarıyla başlayan ademi merkeziyetçi ve liberal dönemi, kamunun üretken sektörlerden elini çekmesi ve dış borç ödemeye yönelik bir ekonomiyle tanımlamıştır. Son olarak 1995 yılından günümüze belediyecilik anlayışını, neo-liberal politikaların yönlendirdiği özelleştirme ticarileştirme, kurumsallaşmış taşeronlaştırma ve imtiyaz devrine kadar varan yabancılaştırma olarak betimlemiştir.

Şubat ayında CHP'den Çankaya Belediye Başkanlığı adaylığı açıklanan H. Bülent Tanık, Yeni Toplumcu Belediyecilik olarak adlandırdığı kendi belediyecilik anlayışının içinde bulunduğumuz küresel kriz ortamındaki gerekliliğini vurgulamıştır. Kriz ortamını; dış borç yükü 140 milyar dolar olan imalat sanayinin ithalatı finanse edemediği için üretmediği, dış talep daralması nedeniyle ürettiğini satamadığı ve düşük kur yüksek faiz dönemini cehenneme benzeterek açıklamıştır. Tanık, Yeni Toplumcu Belediyeyi, çöken neo-liberal ekonomi anlayışının belediyecilik politikalarının "kalkınma ve refah hedefleyen" belediyecilik anlayışı ile yer değiştirmesi ve toplumsal refahın sağlanması için ekonomik alanda etkili ve sorumlu bir belediye olarak tanımlamıştır.

24 Ocak Kararları ve IMF politikalarının sonuçlarını eksilmeyen borç mevcudu, artan yeşil kart mahkumu, *kömüre makarnaya mahkum* milyonlar (açlık sınırı altında 2,6 milyon aile: 10,9 milyon kişi; yoksulluk sınırı altında 10,3 milyon aile: 41,6 milyon kişi), artan işsizlik (resmi rakamlarla % 10'lardan 15'lere gizli işsizlik), taşeronlaştırma ve kayıt dışı istihdamda artış (2008 de toplam istihdamın % 46,8'i) olarak özetlemiştir.

Söyleşiye ekonomik durumun toplumsal yapıya yansımalarıyla devam eden H. Bülent Tanık, işsizlik, yoksulluk, yoksunluk, güvensizlik, eseneksizlik, özgüven yitimine neden olan bu ekonomik durumun; aynı zamanda orta sınıfların yok olmasına, küçük ve orta mülkiyetlerin, sermaye birikimlerinin el değiştirmesine, kapkaç ve talana yatkınlık kültürü, muhtaç, mahkum, çöken bir toplumsal yapı, güdülmeye uygun pasif bireyler, gergin ve şiddete yatkın bir toplum oluşturmaya ve iç çatışmalar için uygun bir zemin oluşmasına neden olduğunu belirtmiştir.

Ankara özelinde bu durumu değerlendirdiğinde ise, Ankara'nın merkezinin çöktürüldüğüne, sanayisinin geliştirilmediğine, canlı ve entelektüel kimliğinin köreltildiğine ve psikolojik olarak çöktürüldüğüne vurgu yapmıştır.

Büyümeyen ekonominin borç ödeyemeyeceğini ısrarla vurgulayan Tanık, kaynak savurganlığının önlenmesi, kamu kaynaklarının talan ve yağmalanmasının engellenmesi, personel ve süreç verimliliğinin geliştirilmesi, atılım için sermayeyi zorlayıcı teşviklerin düşürülmesi, toplumsal kazançların paylaşımında dengeleri gözetici sübvansiyonlar geliştirilmesi, etkin ve verimli pozitif ayrımcılıklar geliştirilmesi, yerel ürün tüketiminin teşvik edilmesi ve pazar avantajı sağlayıcı tedbirlerin örgütlenmesi gibi tedbirlere değinmiştir.

'Sağlıklı kent sağlıklı kentsel ekonomi ile olur' sözleriyle konuşmasına devam eden Tanık, kent mekanları, yapıları ve sistemlerinde enerji duyarlı uygulamalara geçişin teşvik edilmesinin ve yerel, yenilenebilir enerji programlarının geliştirilmesinin önemine değinmiştir. 'Kentleşme Sendikacılığı' olarak adlandırdığı, sendikaların kente dair duyarlılıklarının arttığı, dayanışma ağları, ortaklıklar ve kentli örgütlenmelerinin kurulduğu ve yerel yönetimler ve belediyeler arası dayanışma ağlarının oluşturulduğu bir sistemin gerekliliğini ve seçilmesi halinde böyle bir sistem oluşturacağını dile getirmiştir.

Sosyal devlet anlayışının anayasadaki yerine değinerek sürdürdüğü konuşmasına, 'Ağlaşan değil Ağlaşan belediye!' sloganıyla ve bu buhran döneminde "Toplumsal Kalkınma Ve Refah Belediyesi" ve "Yeni Toplumcu Belediye" nin sosyal demokrat çözüm yolu olduğunu yineleyerek son vermiştir.

MART AYI

su hakkı için mücadele ayı

Su hakkı savunucuları, şirketlerin "Dünya Su Forumu"na karşı, halkın su hakkını gündeme getiriyor. 3 Mart'ta basın açıklamasıyla başlayacak Suyun Ticarileştirilmesine Hayır Platformu etkinlikleri kapsamında 15 Mart'ta Kadıköy'de miting olacak. Alternatif Su Forumu 20-22 Mart'ta Santralistanbul'da gerçekleşecek.

program >>

Herkesin sağlıklı suya ve kanalizasyon hizmetlerine erişimini vurgulayan su hakkı savunucuları, suyun ticarileştirilmesine ve "Dünya Su Forumu"na karşı mart ayı boyunca etkinlikler düzenliyor.

Aralarında sendikaların, meslek odalarının, sol parti ve oluşumların bulunduğu 40'tan fazla örgütün oluşturduğu Suyun Ticarileştirilmesine Hayır Platformu, etkinliklerine 3 Mart basın açıklamasıyla başlıyor.

Platform, yarın 12.30'da Aksaray'daki İSKİ binası önünde, 5 Mart'ta Maslak'taki Çevre ve Orman Müdürlüğü önünde ve 10 Mart'ta Sıtlüce'deki AKP binası önünde yapacağı basın açıklamalarıyla, "Dünya Su Forumu"na neden karşı olduğunu duyuracak.

15 Mart'ta su hakkı için Kadıköy'e

Platform, 15 Mart'ta Kadıköy'de "Suyun Ticarileştirilmesine Hayır" mitingini düzenliyor. Ertesi gün Dünya Su Forumu'na karşı basın açıklamaları ve protestolar gerçekleştirilecek.

17-18 Mart'taysa, su hakkı savunucuları, suyun yönetimi, su kullanımı, su ve sağlık, tarım ve su, enerji ve su, su hakkı mücadeleleri gibi konularda birçok atölye çalışması düzenliyor.

19-20 Martta ise, Akatlar'daki Mustafa Kemal Kültür Merkezi'nde, uluslararası aktivistlerin de katılımıyla iki günlük paneller ve forumlar dizisi var.

Biz Kimiz?

Biz sendikalarız,
meslek odalarıyız,
toplumsal hareketleriz,
dernekleriz, politik yapı ve
partileriz, dergi gruplarıyız,

biz, suyun metalaşmasına
karşı birlikte mücadele
etmeye karar veren ve bu
nedenle bir araya gelen
demokratik örgütleriz

Neye, Niçin ve Kime
Karşıyız ?
Neyi Amaçlıyoruz?

Çevre hakkı savunucusu örgüt ve girişimlerin, hak örgütlerinin oluşturduğu "Suyuma Dokunma Kampanyası"nın Alternatif Su Forumu'ysa, Dünya Su Forumu'na paralel başka bir forum düzenliyor. Uluslararası aktivistlerin de katılacağı forum, 20-21 Mart'ta, Söğütözü'deki Dünya Su Forumu'nun çok yakınında, Bilgi Üniversitesi'nin Santralistanbul yerleşkesinde gerçekleşecek.

"Su ihtiyaç değil, haktır"

Su hakkı savunucuları, Dünya Su Forumu'nu İSKİ, DSİ ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'yle birlikte düzenleyen Dünya Su Konseyi'nin bünyesinde 100'den fazla inşaat ve endüstri şirketinin olduğuna, ana amacının suyu piyasalaştırmak olduğuna dikkat çekiyor. Bunun en bilinen uygulamalarından biri, su kaynaklarının, su dağıtımının ve işletmesinin özelleştirilmesi. Bunun en bilinen örneği de su ve kanalizasyon hizmetlerinin şirketler eliyle ön ödemeli sayaçlara, yani "kontöre" bağlanması.

Suyun piyasalaştırılmasının bir başka uygulama alanı da akarsu bölgelerinin ve su havzalarının özel şirketlerin kullanımına terk edilmesi. Bir diğer uygulama da çevresindeki yaşamı kökten değiştiren barajlar.

"Su haktır, ihtiyaç değil" diyen örgütler, suyun yönetiminin ve kontrolünün kamusal, sosyal, katılımcı, adil ve demokratik bir süreç olması gerektiğini söylüyorlar.

"Su ticarileştirildiğinde, tüm ticari mallar gibi temiz, sağlıklı ve yeterli suya ancak parası olanlar erişebiliyor ve yaşamın sürmesinin en önemli koşulu olan suya erişim hakkı tehdit altına giriyor, dolayısıyla insan hakları ihlal ediliyor."

Neye, Niçin ve Kime Karşıyız ? Neyi Amaçlıyoruz?

- ✍ Temel bir insan hakkı ve halkın ortak malı olan suyun, alınıp satılabilen, üzerinde borsa hesaplarının yapılabileceği bir piyasa malı olması gerektiğini söyleyenlere;
- ✍ sulama kanallarına, evlerimize, okullarımıza, hastanelerimize kontrollü sayaç takmaya kalkışanlara;
- ✍ sularımızı, havzalarımızı kirletenlere ve
- ✍ sanayi atıklarıyla zehirlenmiş suların "temiz" olduğunu söyleyerek halkın sağlık hakkını yok sayanlara;
- ✍ temiz suyu şirketlere sınırsızca kullandırmakta sakınca görmezken, sıra küçük çiftçilere, gecekondu mahallelerine, emeği ile çalışıp alınteri ile geçinenlere, yani halka geldiğinde küresel ısınma, su krizi ve tasarruf edebiyatı yapanlara;
- ✍ su krizini bahane ederek, eko sistemi ve kültürel mirasları yok sayarak "nehirler boşa akmamalı" gibi akıl dışı bir slogan etrafında birleşen hükümetler, yerel yönetimler, su, enerji, inşaat ve finans şirketleriyle
- ✍ onların uluslar arası kuruluşu olan WWF-Dünya Su Forumu vb. yapıların bütün politika, karar ve uygulamalarına;

ve son olarak,

- ✍ Mart-2009'da İstanbul'da yapılmak istenen **5. Dünya Su Forumuna KARŞIYIZ !**

Halkın Suyunun şirketlerin eline geçmesine engel olmak için,

- ✍ Türkiye'de ve dünyanın her yerinde yerelliklerde yaşayanlar ile politik düzeyde atılan adımlar ve bu yöndeki bütün gelişmelerin yanı sıra karşıt mücadele stratejilerini de yakından takip etmeyi;
- ✍ toplanan bilgileri bölgesel toplantılar üzerinden ve aylık bültenler halinde duyurmayı, yayınlamayı

ve böylece:

- ✍ halihazırda bilinçli bir şekilde yürütülen "yanlış bilgilendirme" sürecini tersine çevirmeyi
- ✍ ve halkın, kendi yaşam hakkına, suyuna sahip çıkması için gerekli bilinçsel zeminini oluşturmayı

AMAÇLIYORUZ

2. SÜREKLİ MESLEKİ GELİŞİM

çalıştayı

ÇALIŞTAY | İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, MİMARLIK FAKÜLTESİ TAŞKIŞLA 16 Ocak 2009

TMMOB Mimarlar Odası Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi çalışmalarının ve performansının değerlendirildiği çalıştaylar dizisinin ikincisi **“Sürekli Mesleki Gelişim Çalışmalarında Yeni Açılımlar”** teması altında gerçekleştirilmiştir. 16 Ocak 2009 Cuma günü, İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Taşkişla'da gerçekleşen 2. SMG Çalıştayı'na; Mimarlar Odası Ankara Şubesi de katılmış, SMG çalışmaları konusunda görüş ve önerilerini aktarmıştır.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından gerçekleştirilen sunuşta, Şubenin 2008 dönem çalışmaları aktarılmış, 2008-2009 dönemi SMGM Çalışma Raporu'nun değerlendirmesi yapılmış ve 2009 yılı SMGM yönergesi üzerine ve SMG'e dair genel değerlendirme ve öneriler de örgütle paylaşılmıştır.

SMG'nin temel amaçlarının hatırlatılmasıyla başlayan sunuş, Ankara Şube'nin SMG Çalışmaları ve Değerlendirmesi, SMGM 2008–2009 Dönemi Çalışma Programı'nın “Sorun-Çözüm Alanları: Hedefler” Bölümüne İlişkin Görüş ve Değerlendirmeler, 2009 Yılı SMGM Yönergesi Üzerine Değerlendirmeler ve Sürekli Mesleki Gelişim Programı Üzerine (Yapılanma, İşleyiş, Mevzuat, Eğitim ve Kredilendirme) Genel Değerlendirmeler ve Öneriler başlıklarıyla devam etmiştir.

Mimarlar Odasının, üyelerinin sürekli mesleki gelişimine ilişkin çalışmaları 16-17 Nisan 2004 tarihinde gerçekleştirilen Mimarlar Odası 39. Olağan Genel Kurulunda kabul edilen “Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi Yönetmeliği” ile başlamış ve böylece sürekli mesleki gelişime dair çalışmaların kurumsallaşmasının ilk adımı atılmıştır. Ancak bu tarihten 2006 yılının ikinci yarısına kadar Mimarlar Odası bünyesinde mesleki gelişime dair kapsamlı bir çalışma yürütülemediği. 2006 yılından itibaren yürütülmeye başlanan SMG çalışmaları, SMGM Yönetmeliğindeki yetersizliklerden dolayı Nisan 2007 tarihinde ve Aralık 2007 tarihinde Mimarlar Odası Yönetim Kurulu kararı ile yayınlanan yönergelerle gerçekleştirilmiştir. Ancak bu yönergeler de sürekli gelişimin kurumsallaşmasında yeterli olamamıştır.

Şubemiz SMG program sürecine değişik ölçek ve nitelikte, sözlü ve yazılı katkıda bulunmuş, görüşlerini Oda ortamlarında sunmuş ve tartışmıştır. Çalışmaların başlamasından sonraki sürece ilişkin ise iki ana rapor hazırlanmış ve Mimarlar Odasının ilgili birimlerine iletilmiştir. Bunlardan ilki, 09.01.2008 tarihinde hazırlanan ve 2007 SMG etkinliklerinin rakamsal analizini ve değerlendirmeleri içeren rapordur. İkincisi rapor ise 26.09.2008 tarihinde yapılan SMGM Bilim-Danışma Kurulu toplantısı için hazırlanmış ve ortama dağıtılmıştır.

SMGM'nin kurumsallaşma konusunda yapılmakta olan çalışmalarla belirli bir mesafe kat ettiğini düşünsek de, eğitimlerde ders alan-ders veren ilişkisinin değişmediği, aksine yaygınlaştığı gözlemlenmekte ve bu da süreci bir dersane olgusuna dönüştürmektedir. SMGM'nin

uyguladığı programların başarıya ulaşması, yaygınlaşması ve meslek grubu, diğer meslek grupları ve hatta mimarlığın toplumsal boyutu düşünüldüğünde her kesim ve herkes tarafından **talep edilebilir** hale gelmesi için öncelikle kurumsallaşmanın tüm Türkiye’de aynı şekilde yaygınlaşması gerekmektedir. SMG programlarına katılmanın zorunlu olduğu bir ortamda “kurumsallaşabilmiş” SMG programlarının sayısının ne kadar az olduğu düşünülürse pek çok üye, istemediği, talep etmediği programlara katılmak, pek çok şube de aynı programları tekrar tekrar açmak zorunda kalmıştır.

Ankara Şube, SMG çalışmalarında kurumsallaşmaya öncelik vermiştir ve bunun için bir MBÇK oluşturmuştur. MBÇK’nın Danışma Kurulunun oluşturulmasında mimarlık mesleğinin değişik alanlarından (üniversite, kamu kurumu, ücretli çalışan, serbest mimar, şantiye şefi ve diğer uzmanlık alanları) katılım olmasına özen gösterilmiştir 7 kişiden oluşan SMG MBÇK, üyelere gelen talepler çerçevesinde programların içeriğine dair konu başlıkları saptamıştır. Bu konu başlıklarının program haline dönüşmesi konusunda üyelerin program oluşturma talepleri de Danışma Kurulu tarafından değerlendirilmiştir. Diğer yandan çeşitli konu başlıklarına dair uzmanlaşmış kişilerle temas kurularak eğitim kurgulanması da MBÇK tarafından ele alınmaktadır. Hangi eğitimlerin Genel Merkez’den alınacağı, hangi eğitimlerin Şubemiz tarafından kurgulanacağına da

bu kurul karar vermektedir. TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, 2008 Sürekli Mesleki Gelişim programlarını üyelere gelen talepler neticesinde mimarlık ortamına dair bilgi çeşitliliğinin artırılması yönünde bir anlayışla ele almaya çalışmıştır.

SMG eğitimlerinin gerçekleştirilmesi sürecinde yaşanan olumsuzlukların da ele alındığı sunuşta, eğitime katılan üyelerimizin SMG Programına ilişkin görüş ve değerlendirmeleri de aktarılmıştır.

SMG kapsamında değerlendirilecek her türlü etkinlik için, bu hizmeti almayı talep ettiğini varsaydığımız ve hatta bir bölümünü zorladığımız meslektaşlarımıza yönelik iki ana etkinlik bugüne değin gerçekleştirilememiştir. Bunlardan ilki, talep edilen bilgi türleri ve katılmak istenen etkinlikler nelerdir; ikincisi ise, hangi sektörde yer alırsa alsın, işsiz de olsa, üye profilinin belirlenmesi gerektiğidir. Her iki konu da Şubemiz temsilcileri tarafından 3 yıla yakın bir süredir Bilim Danışma Kurulları ya da benzeri ortamlarda dile getirilmiş ancak veri toplamaya yönelik önemli bir girişim görülmemiştir. Mimarlar Odasının üye referans sistemi yeterli düzeye gelemediği için, üyelerin özgeçmişine ilişkin bilgilerimiz yok denecek kadar azdır. Böylesine az tanınan bir topluma, üyesini az tanıyan bir kuruluş tarafından hangi formatta olursa olsun bilgi aktarmak yeterli ve doyurucu sonuçlar vermeyecektir.

Bu handikaplara karşın, özellikle eğitimlerden sonra katılımcılara dağıtılan soru formlarından derlenen bilgiler, katılımcıların SMG olgusuna nasıl baktıklarına ilişkin somut bir bilgi kaynağı olarak görülmüştür. Ancak içerik ve format olarak sorunlu olan bu formda özellikle içeriğe dair anketin geliştirilmesi gerektiği de önerilmiştir.

SMGM 2008–2009 Dönemi Çalışma Programı’nda Yer Alan “Sorun-Çözüm Alanları: Hedefler” Bölümüne ilişkin görüş ve değerlendirmelerin paylaşıldığı bölümde, **Sürekli Mesleki Gelişim Alanlarının Çeşitlendirilmesi ve Yaygınlaştırılması** için kredilendirme sisteminin gözden geçirilmesinin gerekliliği anlatılmış, **Niteliğin Geliştirilmesi** için eğitimbilimcinin şart olduğunun üzerinde durulmuş, **Yeni Eğitim Alanları** konusunda öneriler, **Sürekli Mesleki Gelişimin Bütün Üyeleri ve Çalışma Biçimlerini Kapsaması** için yapılması gerekenler ve **Örgütlenme** konusunda görüş ve öneriler paylaşılmıştır.

SMGM ölçüm ve değerlendirme birimi tarafından yaklaşık 1 yıla yakın bir süredir geliştirilen eğitim dışı etkinliklere ilişkin kredilendirme kurallarına da değinilen sunuşta, Ankara Şubesi’nin mimarların kişisel birikimlerinin kredilerle değerlendirilemeyeceğine inancını yinelenmiştir. Bu sebeple “kişilerin kendi gelişimlerine dair “puanlama sistemi” olmadan kriterler konarak nitelik değerlendirmesinin

yapılabileceği düşünülmektedir. Üyelerin her türlü birikimleri (proje, uygulama, işbirime, yarışmaya katılma, derece alma, makale yazımı, sunumu, seminer, sunuş, panelde sunuş, seminer, panel sempozyuma katılma, Oda organlarında görev alma vb. gibi kısaca üyenin tüm birikimi) kişi bazında değerlendirilmelidir. “ önerisi yine gündeme taşınmıştır.

Kredilendirme konusundaki çekincelerimiz sabit kalmak koşuluyla önerilen sisteme ilişkin de önerilerimiz ise aşağıdaki gibi olmuştur:

1. Etkinlikler bir emek ürünü olmalıdır. Tasarım ve uygulama süreçleri emek isteyen süreçlerdir. Örneğin “sergiye eserle katılma” bir emek ve tasarım süreci gerektirir, ancak “sergi gezme” yoğun bir emek gerektirmez, bu bağlamda aynı kredi ile değerlendirilmemelidir,
2. Kişinin görevli olduğu ortamdan kaynaklanan ve yapmakla zaten yükümlü olduğu etkinlikler değerlendirilmemeli ya da çok az kredi verilmelidir.
3. Üretilen eserin özgün olma koşulu aranmalıdır. Referans vermeden kullanılan yazılı, çizili ya da görsel belgeler, kişiye kredi kazandırmamalı aksine yaptırıma konu olmalıdır.
4. Üretilen yapıtların, düzenlenen etkinliklerin Ülkenin ve mimarlığın önemli ve güncel bir sorununa çözüm araması ya da mimarlık bilgi üretimine katkıda bulunması yeğlenmeli ve bu hususlar kredilendirmede teşvik edilmelidir.
5. Kredilendirmede üzerinde önemle durulması gereken konulardan bir tanesi de Mimarlar Odası politikalarının

yaygınlaşmasını sağlayan etkinliklerin değerlendirilmesinin farklı ele alınması gerekmektedir. Örneğin yeşil bina tasarımı, çevre dostu malzeme kullanımı vb gibi son dönemlerde mutlak özendirilmesi gereken alanlara dair düzenlenen programlarda özel kredilendirmelere gidilebilir.

SMGM kapsamında 2009 yılında uyulacak usul ve esasların belirlenmesi için 30.12.2008 günü Genel Merkez tarafından tüm birimlerimize bir yönerge gönderilmiştir. Bu yönerge ile ilgili görüş ve değerlendirmelerimiz ise genel olarak,

1. SMG en önemli iki kriteri, mesleki niteliğin yükseltilmesi ve işsizliğe çözüm oluşturacak programların geliştirilmesi olmalıdır. Bu nedenle öncelikle, Sürekli Mesleki Gelişim konusunun kaybedilmiş davalar ve üyeler arasındaki hoşnutsuzluklar düşünüldüğünde yeni bir anlayışla ele alınması gerektiği muhakkaktır. Bu anlayışın dayatmaları kendine yöntem edinmemesi, SMG'nin zorunluluktan çıkartılıp, bir prestij meselesi ve talep edilir hale gelmesi gerekmektedir. Güncel durum üzerinden bu genel değerlendirmeye ek olarak SMG ile ilgili olarak aşağıdaki değerlendirme ve öneriler geliştirilmiştir.

. Üniversiteler bilgi üreten, Mimarlar Odası bu bilgileri pratik bilgilerle birleştirerek bilgiyi biriktiren ve Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi ise bilgiyi yayan organlar olmalıdır. Bu bağlamda, eğitim süreci,

“bilgilendirme” olarak devam ettirilmeli, bilgiyi vermekten çok, bilginin hangi kaynaklardan hangi yöntemle alınacağını veren ve mimarları buna yönlendiren bir formata dönüştürülmelidir.

. Bilginin sağlıklı bir şekilde aktarılabilmesi için öncelikle kime aktarıldığı bilgisine sahip olunmalıdır. Bu anlamda kapsamlı bir anket ile üye profili çıkartılmalıdır. Bu ankette:

- tüm sisteme ilişkin
- eğitim konularına ilişkin
- mesleki değerlendirmelere ilişkin sorular yer almalıdır

2. Odamızın politikalarının üyelerinden başlayarak yaygınlaştırılması konusunda SMG etkin olarak rol almalıdır. Son yıllarda kent topraklarındaki yağmanın artması, Onur Kurulu dosyalarının sayısının katlanarak artması ya da küresel ısınmanın sebeplerinden birinin inşaat sektörü olması ve bunlara benzer diğer konular irdelenerek, bu alanlara yönelik SMG programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda bu alanlara yönelik programlara katılım zorunlu tutulabilir veya bu alanlara özel değerlendirme sistemleri geliştirilebilir.” şeklinde olmuştur.

Son olarak, Yapılanma, İşleyiş, Mevzuat, Eğitim /Eğitmen ve Kredilendirme konularındaki detaylı Şube önerileriyle sunuş son bulmuştur.

SMGM ile ilgili Şube raporuna www.mimarlarodasiankara.org adresinden ulaşılabilir.

KAMUDA VE ÖZEL SEKTÖRDE *ücretli çalışan mimarlar kurultayı - 1'e doğru*

ŞİMDİ BİR ADIM ÖTEYE GEÇME ZAMANI!...

Mimarlık yapmaya çalışıyoruz, kamuda, özel sektörde, üniversitede...

Kontrol elemanı, raportör, şantiye sorumlusu, öğretim görevlisi, fiilen teknik ressama dönüşen büro çalışanı ve daha birçok şey olarak, ancak okul sıralarında kurguladığımızın dışında bir alanda ücretli çalışarak...

Çalışma koşullarımız yetersiz, ücretimiz yetersiz, özlük haklarımız yetersiz...

Üreteceğimiz, tasarlayacağımız, gelecek kuşaklara bırakacağımız ürünleri ortaya çıkaracak olanaklar kısıtlı...

Mimarlık, yapmak isteyip de bir türlü yapamadığımız bir meslek, bir uğraş artık, ne yazık ki!...

Büyük ideallerle bitirdiğimiz okulun ve/veya onca deneyimin sonrasında gerçek yaşamın acımasızlığıyla yüzleşiyoruz. Yükü ağır yüzleşmenin, yaşadığımız çevrelere bakıp bu yükü taşıyamıyoruz; artık mimarlığı hangi koşullarda yaptığımızdan çok yapıp yapamadığımız çıkıyor karşımıza...

Diplomamızı cebimizde taşımanın yükü ağır geliyor kendimize, kentimize, ülkemize...

Çalışacak üretecek bir işimiz yok; bizi büyütecek, olgunlaştıracak, toplumsallaştıracak mimarlığımızı yapamıyoruz. Yaşadığımız bu büyük kriz koşullarında işsizleşiyor ve işçileşiyoruz giderek; yaşam alanlarımız daralıyor. Yaşamak kaygısı mimarlık kaygısının önüne geçiyor...

YANLIŞ GİDEN BİR ŞEYLER VAR! ...

Sorumluluk kimde? Bizim payımıza düşen nedir? Yaşadığımız yerlerden yükselemeyen seslerimiz, baskılar karşısında kırılan kalemimiz... Peki ya ideallerimiz?

Yalnızlaşıyoruz, çalıştığımız yerlerde ve/veya çalışmadığımız zaman mesleğimize yabancılaşıyoruz...

Düşünecek zaman bile bulamıyoruz kimi zaman; haklarımız alınıyor birer, birer... Tasarımcı olmamız bir düş artık; kamuda proje süreçleri özelleştiriliyor; özel sektörde ise bütünlüklü bir proje alıp tasarlamak bize ne zaman düşer bilemiyoruz; üniversitelerde ise kocaman bir YÖK...

Çalışma koşullarımız tanımsız; iş güvenliğimiz iki dudak arasına sıkışmış kalmış...

Gidecek yerimiz, bir araya gelerek, sorunlarımızı konuşacak yerimiz var mı?

KATILIM ÇAĞIRISI

TMMOB Mimarlar Odası; meslek örgütümüz; kimi zaman bizim için ne yaptı demekten öteye geçemediğimiz Odamız... Ancak Mimarlar Odası'nda bir şeyler değişiyor; kamu ve özel sektör işyerlerinde Oda ile üye arasındaki doğrudan bağları kurmaya çalışan işyeri temsilcilikleri yaygınlaşmaya başlıyor ve Mimarlar Odası, ücretli çalışan mimarların sorunlarını ve çözüm önermelerini değerlendirecek bir kurultay düzenleyerek bir tartışma başlatıyor...

Bizim, kendimize, kentimize ve topluma karşı sorumluluğumuz var; nitelikli mimarlık ürünleri, yaşanabilir çevreler ve kentler sunmak için... Bu yüzden, değişen-dönüşen yasal koşul ve düzenlemelerin kısıcında, bizden alınmaya çalışılan yaşamımızı ve mimarlığımızı vermek istemiyoruz! ...

EVET, ŞİMDİ BİR ADIM ÖTEYE GEÇME ZAMANI...

Kamuda ve özel sektörde ücretli çalışan ve işsiz mimarlar, uzmanlar ve konuklarla birlikte sorunlarını tartışmak ve çözüm yollarını bulmak için bir araya geliyor...

Tüm çalışanları, çalışamayanları, mimarlığı dert edinenleri, yaşam alanlarımızı genişletmek isteyenleri, mimarlığı toplum için yapmak isteyenleri, geleceğimizi birlikte oluşturmak için TMMOB Mimarlar Odası İşyeri Temsilcilikleri Eşgüdüm Komitesi'nin koordinasyonunda 7-8 Mart 2009'da Ankara'da gerçekleşecek "**Kamuda ve Özel Sektörde Ücretli Çalışan Mimarlar Kurultayı**"na davet ediyoruz...

KAMUDA VE ÖZEL SEKTÖRDE ÜCRETLİ ÇALIŞAN
MİMARLAR KURULTAYI- 1 **DÜZENLEME KURULU**

TMMOB MİMARLAR ODASI İŞYERİ TEMSİLCİLİKLERİ
EŞGÜDÜM KOMİTESİ

PROGRAM >>

Kurultay süreci, TMMOB Mimarlar Odası 41. Dönem Genel Kurulu'nun Olağanüstü Genel Kurul'a kadar ücretli çalışan mimarlara yönelik bir kurultay yapılması kararıyla başlamış; süreç içinde Kurultay Düzenleme Kurulu oluşturulmuş, İşyeri Temsilcilikleri Eşgüdüm Komitesi (İTEK) seçimleri yapılmış, Kurultay tarihi belirlenerek 1 Kasım 2008 tarihinde ilk Danışma Kurulu'nda Kurultay süreci değerlendirilmeye başlanmıştır.

Bu değerlendirmelere bağlı olarak TMMOB Mimarlar Odası, Kurultay Düzenleme Kurulu ve İTEK koordinasyonunda 7-8 Mart 2009 tarihinde yapılması planlanan "Kamuda ve Özel Sektörde Ücretli Çalışan Mimarlar Kurultayı -1" hazırlık sürecini, üye bölge toplantılarından başlayarak yapılacak çeşitli toplantılarla belirlenecek, kurultay kapsam ve programının oluşum süreci olarak organize etmektedir.

Kurultay'ın örgütsel olarak iki temel toplantıyla bağlantısı bulunmaktadır:

TMMOB Mimarlar Odası 41. Dönem Olağanüstü Genel Kurulu (10-12 Nisan 2009) Örgütsel Yenilenme gündemli olarak **İşyeri Temsilcilikleri ve İTEK**: Kurultay sonuçlarına bağlı olarak hazırlanacak raporun genel kurul delegelerine iletilmesi hedeflenmektedir.

İşyeri Temsilciliği Yönetmelik Değişikliği: Bu rapor çerçevesinde hazırlanacak değişiklik önerilerinin genel kurul gündeminde değerlendirilmesi hedeflenmektedir.

TMMOB Ücretli ve İşsiz Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Kurultayı (Kasım 2009)
Mimarlar Odası'nın hazırladığı bu kurultay, TMMOB'nin Kasım sonuna doğru düzenlemeyi planladığı büyük kurultayın hazırlık sürecinin önemli bir aşaması olarak değerlendirilmektedir.

Bu süreçte belirlenen Kurultay temaları şunlardır:

ANA TEMA

Mimarlığın Dönüşümü; Ücretli Çalışan Mimar İstihdamı ve İşsizlik

TEMALAR-ATÖLYELER

Mimar İstidamı, İşsizlik ve Değişim / Mimarın Ücretli Çalışma Hizmet Alanları / Ücretli Çalışan Mimarlarla İlişkin Hukuksal Değişim / Ücretli Mimar Örgütlenmesi ve Sendikalaşma / Ücretli Çalışanlar Açısından Yerel Seçimler ve Yerel Yönetimler / Ücretli Çalışanlar, Mesleki Kimlik ve Etik

TOKİ ÇALIŞMALARINI DEĞERLENDİRME

toplantısı yapıldı

ANKARA | DEĞERLENDİRME TOPLANTISI
Tarih: 9 Ocak 2009

Kamu yönetimi içinde özellikle planlama yetkisi itibariyle ayrıcalıklı bir konuma getirilen Toplu Konut İdaresi (TOKİ), Mimarlar Odası gündemindeki yerini korumaya devam ediyor. TOKİ'nin genel olarak uygulamalarının değerlendirildiği 9 Ağustos 2008 tarihinde Konya'da düzenlenen "Anadolu'da Konut ve TOKİ Mimarlığı" Paneli'nden sonra, özellikle proje elde etme yöntemlerinin irdelendiği "TOKİ Çalışmaları Değerlendirme Toplantısı" 9 Ocak 2009 tarihinde Ankara'da Genel Merkez Toplantı Salonu'nda yapıldı.

Ülkemizde şehircilik, konut üretimi ve TOKİ konularında çeşitli çalışmalar yapmış olan Prof. Dr. Cevat Geray, Prof. Dr. Ruşen Keleş, Prof. Dr. İlhan Tekeli, Prof. Dr. Murat Balamir, Prof. Dr. Zekai Görgülü ve Prof. Dr. Ali Türel, Yüksek Fen Heyeti'nden Şehir Plancısı Feridun Duyguluer ile TMMOB YK Üyesi Sabri Orcan ve Mimarlar Odası'ndan Bülend Tuna, Erkan Karakaya, Necip Mutlu, Aysel Çetinsoy, Cengiz Bektaş, Kubilay Önal, Mücella Yapıcı, Nimet Özgönül, Osman Aydın, Serdar Işık'ın katıldığı toplantıda, TOKİ'nin düzenlediği "tip fikir projesi yarışması" üzerine başlayan tartışmalarla bağlantılı olarak Mimarlar Odası'nın yaklaşımı geliştirilmeye çalışıldı.

Toplantıda yapılan değerlendirmeleri şöyle sıralayabiliriz:

TOKİ, kurulduğunda konut üretimini destekleyen bir finans kurumu iken, şimdi her alanda söz ve Bakanlıklar üstü yetki sahibi olan, ancak devletin mali kontrolünden çıkmış (limitsiz kredi verebilen, ipotekli alacaklarını menkule dönüştürebilen) bir yapıya dönüşmüştür. Kamu kurumu niteliğini kaybeden, bir ajansa dönüşen bu yapı, bu yanıyla siyasetin de dönüşüm kurumudur.

TOKİ, kamu topraklarının özelleştirmesine hizmet eden bir kurum olmuştur. Uzun dönemde mali kaynakların kötüye kullanılmasına neden olan bu yapının maliyet analizlerinin yapılması ve inşaat sektörünün krizi ile bağlantısının araştırılması gerekir.

Rasyonel konut üretim stratejisi üzerinde ve bağlantılı olarak kompakt kent ve desantralizasyon konusunda çalışma yapılması ve TOKİ'nin yasasında da yer alan araştırmaya yöneltmesi gerekir.

Kentsel kalite konusunda duyarlılığı artırmak bağlamında çalışmalar yapılmalıdır. Bu bağlamda proje elde etme yöntemi olarak yarışmaların gündeme gelmesi olumludur. Ayrıca mevcut konut uygulamalarında yaşayanlarla anketler yapılarak değerlendirmeleri alınmalıdır.

Ancak Anayasamız, şehirlerin özelliklerine göre planlanması, yapılaşması ve bu bağlamda konut üretilmesini önermektedir. Bu yaklaşım bölgelere göre bile tipleşmeyi reddetmektedir. Zamana ve yere bağlı bir tip oluşturma tasarımın ruhuna aykırıdır ve geleceğe yönelik toplumsal kısıtlılık getirmektedir. Dinamik bir toplumsal mekanizma üretmemiz, bir süreç öngörüsü geliştirmemiz ve bir disiplin getirmemiz gerekir. TOKİPAN vb. bir yarışma kurumu oluşturulabilir.

TOKİ yapısında değişim önerilmeli, hizmet geliştirecek kadro yapısı da nitelik ve kapasite açısından analiz edilmelidir.

TOKİ İzleme Birimi oluşturulmalıdır.

Toplantı sonunda, toplantı notlarının bir rapora dönüştürülmesi ve TOKİ çalışmaları değerlendirme toplantılarının sürdürülmesi gerektiği belirtildi.

TOKİ'NİN KORUMA ANLAYIŞI ANKARA'NIN EN ÖNEMLİ YAPILARINDAN BİRİNDE; ANKARA VALİLİK BİNASI'NDA *kendini gösteriyor*

Valilik Binası, 1897 yılında vali Dinozade Abidin Paşa tarafından, valiliğin kullandığı eski bir konağın yerine yapılmıştır. Bahçesinde gerçekleşen kazı çalışmalarında Tarihi Roma Yolu'nun devamı bulunan yapıda, savaş sırasında bakanlıklar faaliyet göstermiştir. Atatürk, 27 Aralık 1919'da Ankara'ya gelince Dikmen-Kızılay-Radyoevi-Ulus istikameti üzerinden buraya gelmiş, Ankara'daki ilk direniş mitingi de valiliğin önündeki meydana yapılmıştır. Ankara'nın kültürel, tarihi ve siyasi yönden önemi büyük kamusal mekanlarından biri olan Valilik Binasının restorasyonu 2006 yılından bu yana TOKİ tarafından yapılmaya devam edilmektedir.

Yapıda restorasyon adı altında gerçekleşen onarım ve yeni kullanımın gerektirdiği değişimlerde, alt katın kamuya açık müze ve kütüphane olarak dönüştürülmesi, üst katın ise valiliğe ait konaklama birimi olarak düzenlenmesi planlanmıştır. Önerilen yeni işlevlerin alt ve üst katta kullanım açısından çelişki yaratacağı, bu nedenle kullanım kararlarının gözden geçirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Koruma adına yapılan uygulamaların, yapının aslına uygun olduğu söylene de, pek çok uygulamanın yapının özgünlüğüne uygun olmadığı gözlemlenmiştir. İç mekanlarda, taş ve tuğla duvarların her iki tarafı tesisat kanalları gerekçe gösterilerek, Osmanlı mimarisinde yer almayan bir malzeme olan alçı panellerle kaplanmıştır. Sadece üst katta, valiliğin konaklama birimindeki odalarda iki duvarda sembolik olarak bırakılan alçı panel boşluklarında, yapının gerçek malzemesi görülebilmektedir.

1964 yılında imzalanan Venedik Tüzüğü, tarihî yapıların korunması ve restorasyonu hakkında uluslararası bir çerçeve belirlemektedir. Venedik Tüzüğü'nün 5.maddesinde "Kültür varlığının korunması, her zaman onları herhangi bir yararlı toplumsal amaç için kullanmakla kolaylaştırılabilir. Bunun için bu tür bir kullanma arzu edilir, fakat bu nedenle yapının planı, ya da bezemeleri değiştirilmemelidir. Ancak bu sınırlar içinde yeni işlevin gerektirdiği değişiklikler tasarlanabilir ve buna izin verilebilir." denmektedir. Aynı tüzüğün 9.maddesinde ise, "Onarım uzmanlık gerektiren bir işittir. Amacı, kültür varlığının estetik ve tarihi değerini korumak ve ortaya çıkarmaktır. Onarım kendine temel olarak aldığı özgün malzeme ile güvenilir belgelere saygıyla bağlıdır. Faraziye'nin başladığı yerde onarım durmalıdır; yapılması gerekli herhangi bir eklemenin mimari kompozisyonundan farkı anlaşılabilmeli ve günün damgasını taşımalıdır. Herhangi bir onarım işine başlamadan önce ve bittikten sonra, kültür varlığının arkeolojik ve tarihi bir incelemesi yapılmalıdır." ifadesi bulunmaktadır.

Ankara Valilik binasında, üst katta bulunan iki oda arasındaki duvar vali makam odasını genişletmek amacıyla yıkılarak, çelik putrellerle desteklenmiş, bu da aynı mekanın tavanında da asma tavan yapılmasına sebep olmuştur. Restorasyonu yapılarak yeniden işlevlendirilecek yapılarda, Venedik Tüzüğü'nde de belirtildiği gibi yapılan müdahalelerin kendini belli etmesi, özgün malzeme ve tekniğin ayırt edilmesinin sağlanması ve planın değiştirilmemesi şartıyla işlevin gerektirdiği müdahalelerin yapılması uygun bulunmaktadır. Ancak Valilik yapısının makam odasında gerçekleşen mekan genişletme çalışmasında özgün malzeme, teknik ve tasarımı gösteren bir iz bırakılmamış, iki kare mekandan oluşan bölüm, dikdörtgen tek bir mekana dönüştürülmüştür. Önce Avrupa'da daha sonra UNESCO kanalıyla tüm dünyada uygulanan Venedik Tüzüğü'nün önerdiği yöntemler, Türkiye'de Başkent'in Valilik Binasında göz ardı edilmektedir.

Yapının dış duvarlarında gerçekleşen onarımlarda da, ulusal ve uluslararası platformda kabul görmeyen malzeme ve teknikler kullanılmıştır. Taş duvar derzlerinde kullanılan çimento harç kimyasal içeriğinden dolayı özgün malzemede tuzlanma ve dolayısıyla ileride bozulmaya ve duvarlarda tahribata neden olacaktır. Bu uygulamaların, kentin en üst idari amirinin kullanacağı bir yapıda, kentliye yol gösterici ve örnek teşkil edecek nitelikte olması gerekirken, ulusal ve uluslararası çağdaş koruma yaklaşımlarının gerisinde kalmış bir anlayışla gerçekleşmesi dikkat çekicidir.

Taş Duvar Derzi Çimento Uygulaması

Valilik Binasının onarımı sırasında gerçekleşmesi planlanan uygulama sürecinin doğru bir biçimde planlanmamış olduğu da açıktır. Cephede, yağmur suyu oluk sistemi gerektiğinden sonra yapıldığı için, horasan harcıyla yapılan kaba sıvanın pek çok yerde kabardığı ve iklimsel olarak zamanlamanın doğru olmamasından kaynaklanan çatlamların gerçekleştiği gözlemlenmiştir. Yapılan onarımların planlı ve programlı olarak gerçekleşmemesinden kaynaklanan bu hızlı bozulma, parasal kaynak, zaman ve emeğin boşa harcanması ve onarım henüz bitmeden yeniden onarıma ihtiyaç duyulması anlamına gelmektedir.

Kültür varlıkları, ülkenin sosyal, kültürel, tarihi değerlerinin göstergesi olan, yerine yenisi konamayan varlıklardır. Özel uzmanlık gerektiren, geriye dönüşü çoğu zaman mümkün olmayan kültür varlıklarının "koruma ve restorasyon" süreçlerine uzman olmayan, uzmanlık birimi bulunmayan bir kurum olan TOKİ'nin müdahale etmesi kabul edilemez bir durumdur. Ülkenin her bölgesinde yeni yapılaşma konusunda söz söyleme hakkını kendinde bulan bu kurum, Ankara'nın tarihi için önemli olan böylesi bir yapıda da yine son sözü söylemekte, proje müellifi, şantiye şefi gibi teknik anlamda donanım ve bilgiye sahip mimar ve mühendislerden görüş almadan, projelendirilenin aksine en ucuz ve en kolay yoldan gerçekleştirilecek uygulamaları tercih etmektedir.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi

KENTSEL EĞİLİMLER

YAZI DİZİSİ - 2

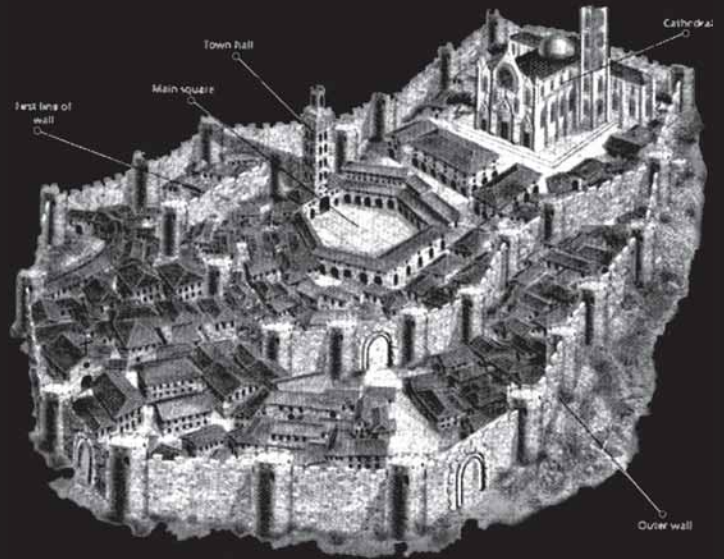
Kentsel Eğilimler isimli yazı dizimizde “yeni” kentsel eğilimlerden söz etmeye devam ediyoruz. Kent gibi karmaşık olan bir konuyu ele alıyoruz bu yazıda; “*Compact City*”. Bu kavram, Türkiye’de planlama yazınına ilk kez sunulduğunda “derişik kent”^{*} olarak sunulmuştur. Biz de bu Türkçe karşılığı kullanmayı uygun buluyoruz.

Her şeyden önce kent olgusu, sistemdeki yerine ve tarihsel gelişimine bakılmadan incelenemez. Kentin kapitalist üretim biçiminin kaçınılmazı olan aşırı birikimi emen bir araç olması, yayılmasıyla doğrudan ilişkilidir. Kentler sanayi devriminden önce de zaten sıkı ve bütünleşikti. Bugün hayali kurulan sıkılaştırılmış kentten tek farkı duvarlarla çevrili olmasıydı.

^{*} **Çalışkan, Olgı**; Sürdürülebilir Kent Formu: Derişik Kent, 2005, Planlama Dergisi (Bu çalışma, ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Kentsel Tasarım programında Doç. Dr. Baykan Günay ve Yrd. Doç. Dr. Adnan Barlas danışmanlığında Temmuz 2004 tarihinde verilen 'Urban Compactness: A Study of Ankara Urban Form' başlıklı yüksek lisans tezi temel alınarak hazırlanmıştır.)

“Günlük yaşamda da sıkça kullandığımız 'kompaktlık' kavramı İngilizce sözlüklerde “ortalamadan küçük, yoğun ve sık bir araya gelmiş” olarak anlandırılmaktadır. Bu fiziksel anlamın yanı sıra “farklı bireyler ya da gruplar arası anlaşmalı bir araya geliş” gibi ilişkisel bir tanıma da sahiptir (New Webster Dictinory, 1992: 199). Türkçe yazında 'kompaktlık' kavramı genel olarak 'yoğunluk' terimi ile açıklanmaktadır. Ancak yoğunluk, kompaktlığın bileşenlerinden yalnızca biridir ve tek başına yeterli bir açıklama düzeyine sahip değildir. Bu nedenle çalışmamızda, kavramın 'sık', 'bütüncül', 'yekpare' ve 'bağdaşık' kavramları ile desteklenmesi gerektiği düşüncesiyle sözlük anlamı “mütemerkiz, mütekasif, konsantre, seyreltik karşıtı” olan Türkçe kökenli 'derişiklik' terimi, kompaktlık terimi yerine tercih edilmiştir. Sözcüğün kökeni 'derişmek' olup “bir nokta dolayında toplanmak, temerküz etmek” anlamındadır (Dil Derneği, 1998: 325).”

DERİŞİK KENT

Geçmişin derişik kentlerinin genel özelliklerini anlatan çizim

DERİŞİK KENT

"Compact City"

Kapitalizm geliştikçe kentler yayıldı. Önce gereksinim duyulan işgücünü karşılamak için kırdan gelen insanlar kent çeperlerine yerleştiler. Sonra yeniden biriken aşırı sermaye 20. yüzyıl kentlerini yayılma ve banliyöleşme ile karakterize etti. Bunda hızla gelişen teknolojinin, iletişim ve ulaşım da yarattığı gelişmelerin de kuşkusuz çok fazla etkisi var. Öte yandan sürdürülebilirliği doğa merkezli değil, hatta insan merkezli de değil, kar merkezli bir bakış açısıyla algılayan kapitalizmin doğaya verdiği zarar inanılmaz boyutlara ulaşmıştır. Sürdürülebilir olduğu iddia edilen derişik kent eğilimi kapitalizmin bu zararlarına tepki olarak doğmuştur.

Peki, tam olarak nedir derişik kent?

Sık kullanımına karşın kabul edilmiş bir tanımı olmayan derişik kent kavramı genel olarak **üç temel özellik**le tariflenir; kent formuna dair yüksek yoğunluk ve karma kullanım özellikleri, sürece gönderme yapan yoğunlaştırma özelliği. Kısacası kentin sıklaştırılması bir süreç olarak görülmekte ve bu süreç var olan yoğunluk değerlerini arttırarak zaten kentleşmiş alanların tüm kapasiteleriyle kullanılmasıyla kırsal alanların işgaline engel olmayı hedeflemektedir. Yani amaç kenti küçülterek sıkıştırmak değil,

mümkün olduğunca kentin var olan sınırlarının ötesine geçilmesini engelleyerek sıkılaştırmaktır. Kent içinde kalan ancak kentleşmemiş alanların en etkin şekilde kullanımı ve az yoğun alanların yoğunluğunun arttırılması yoğunlaştırma sürecinin ilk akla gelen yöntemleridir. Yoğunluk konusu kimi zaman yanlış anlaşılmakta ve bu kavrama tepkilerin doğmasına neden olmaktadır. Oysaki burada yoğunluktan kastedilen yaşam koşullarını olumsuz etkilemeyecek ve kentin taşıma kapasitesini aşmayacak bir yoğunluktur. Karma kullanımla kastedilen ise daha çok kent merkeziyle özdeşleştirilen ancak derişik bir kent için de aynı derecede önemli olan farklı kullanımların aynı mekanı paylaşmasıdır. Kısacası yerleşim, iş merkezleri, ticaret, dinlenme ve kültürel etkinlikler gibi kullanımların birlikte yer seçmesidir. Böylece kent, günün her saatinde canlı kalacak, her türlü etkinliğe ulaşılabilir ve ulaşım mümkün olduğunca yürüyerek ya da bisikletle sağlanabilecektir. Ne var ki karma kullanımların nitelikleri (kalitesi ve hitap ettiği insanların sayısı) yoğunluğundan daha önemlidir.

Kentsel yayılım (*urban sprawl*) kavramının karşıtı olarak kullanılan derişik kent (*compact city*) kavramı sürdürülebilir olma iddiasını da

taşımaktadır. Yukarıda en sistematik nedenlerine değindiğimiz kentsel yayılmanın belli başlı nedenleri; kent dışında ucuz arazi elde edilebilmesi, taşınmaz mal piyasasının gelişmesi, toplu konut üretimindeki artış ve Amerikan rüyasının tek bir aileye ait bahçe içinde ev imajının etkisidir. Bu yayılma sürecinde uzmanlar ve yetkili kuruluşlar bunu sistemin gereği olarak görerek desteklemiştir. **Barselona, Prag, Amsterdam ve San Francisco** kentleri derişik kent olarak nitelendirilebilecek ve sakinlerine iyi yaşam koşulları sağlayan olumlu örneklerdir.

Avrupa'da doğan ve tüm dünyayı etkileyen "Compact City" akımı son olarak, İkinci Dünya Savaşı sonrası kuruluşlarından biri olan Avrupa Konseyi (Council of Europe -COE) tarafından ilki 1992 yılında, ikincisi Mayıs 2008'de yayımlanan Avrupa Kentsel Şartı'nda yer almıştır. Avrupa Kentsel Şartı-2 metninde *Sürdürülebilir Kentler ve Kasabalar* başlığı altındaki bazı maddeler isim vermeden bu kavrama atıfta bulunmaktadır. Bu maddeler;¹

"51. Kent formu konusunda, kentsel alanlardaki günümüzdeki gevşekliğin kaygı yaratacak bir durum olduğu kanısındayız. Genellikle bazı alanların ticaret, konut, dinlence, sanayi, el sanatları gibi işlevsel olarak uzmanlaşması ile birlikte gelişen kentsel yayılma, kentlerimizin ve kasabalarımızın çevre sermayesini ciddi olarak azaltmaktadır. Bu sektör temelli kentsel model, enerji israfını ve çevreye verilen zararları artırmaktadır ve geleceği olmayan bir politikadır.

52. Kentlerimizi ve kasabalarımızı, bakımları için mümkün olduğu kadar az kaynağa ihtiyaç duyan, sakinlerine gerek çeşitli kentsel işlevlere ve hizmetlere gerekse dinlence olanaklarına ve korunmuş doğal alanlara hemen yakınlarında ulaşma olanağı sağlayabilen, yoğun ve yayılmamış kent formları olarak düşünmeliyiz. Kaynak, toprak, ulaşım ve enerji alanlarında tasarrufa yönelmiş kentler ve kasabalar amaçlıyoruz. Kentsel alanlar, sosyal statüleri, yaşları ya da sağlık durumları ne olursa olsun, buralarda

yaşayan herkes için daha kolay, daha erişilebilir ve daha canlı olacaksa, kentlerimizin ve kasabalarımızın daha rahat algılanabilir ve derli toplu olması gerekir.

53. Artan arazi kontrolleri aracılığıyla büyümeleri denetim altında tutulabilen kentler ve kasabalar istiyoruz."

derişik kent ile yayılmış kent arasındaki farkları daha net görebilmek için her iki kavramında belirleyici özelliklerini sıralamak yerinde olacaktır. Farklı kaynaklarda farklı özelliklere rastlanmakla birlikte en kapsamlı ve birbiriyle ilintili sıralama aşağıdaki gibidir. Olumlu-olumsuz özellik ayrımı yapılmadan sadece açıklayıcı olmak amacıyla hazırlanmış olan listeler aynı konuları aynı sıra ile ele almaktadırlar.

Derişik Kent "Compact City" Özellikleri²

- ✍ Yüksek yerleşim ve istihdam yoğunluğu
- ✍ Karma arazi kullanımı
- ✍ Daha küçük parseller ve farklı kullanımların yakınlığı
- ✍ Artan sosyal ve ekonomik etkileşim
- ✍ Komşu gelişim (boş parsellerin kullanımı)
- ✍ Okunur sınırlarla sınırlanmış eşitlikçi kentsel gelişim
- ✍ İyi kentsel altyapı
- ✍ Çoklu biçimli ulaşım sistemi
- ✍ Yüksek derecede ulaşılabilirlik: yerel/bölgesel
- ✍ Yüksek derecede yol bağlanabilirliği: dışsal/içsel (kaldırım ve bisiklet yolları dahil)
- ✍ Yüksek derecede su geçirmez yüzey kaplaması
- ✍ Düşük açık alan oranı
- ✍ Bütünsel olarak kontrol altına alınmış arazi gelişimi
- ✍ Kentsel olanaklar ve altyapı için yeterli devlet mali kaynağı

Kentsel Yayınım "Urban Sprawl" Özellikleri³

- ✍ Düşük yerleşim yoğunluğu
- ✍ Yeni gelişimin kontrolsüz olarak dışa doğru genişlemesi
- ✍ Bölgeleme yoluyla farklı arazi kullanımlarının mekansal ayrımı
- ✍ Geniş atlamalarla mekansal gelişim
- ✍ Merkezi olmayan mülkiyet sistemi
- ✍ Merkezi olmayan arazi gelişimi
- ✍ Özel motorlu araç ağırlıklı ulaşım sistemi
- ✍ Yerel yönetimler arasında parçalanmış arazi kullanımı otoritesi
- ✍ Yerel yönetimlerin mali kapasitelerindeki büyük farklılıklar
- ✍ Ana arterler boyunca yaygın ticari şerit gelişimi
- ✍ Düşük gelir gruplarını süzen bir konut sunumu anlayışı
- ✍ Yetersiz yayalaştırılmış alanlar
- ✍ Bağlantısız sokaklar

Sürdürülebilirlik...

Öncelikle sorulması gereken soru; sürdürülebilirlik nedir ve yalnızca kent formu ile sağlanabilir mi? Sürdürülebilirlik en genel deyişle nasıl yaşanması gerektiğine dair bir tartışmadır. Mekansal olarak değerlendirildiğinde ise; kentin yayılması, kent çeperlerindeki tarım alanların yok edilmesine neden olmaktadır. Ancak derişik kent kavramının ulaşım ve enerji kullanımlarındaki iddiaları ayrıntılı inceleme gerektirmektedir.

Ulaşım sistemi sürdürülebilirlik kapsamında ele alındığında enerji kullanımı ve emisyon salınımı açılarından önemli etkileri olmakla beraber en etkili faktör olmadığı birçok araştırmacının sonucunda ortaya çıkmıştır. Ulaşımında kişi başına kullanılan enerji, ev ve işyerlerinde harcanan enerjiye göre daha düşüktür. Emisyon salınımını etkileyen seyahat sıklığı değerlendirildiğinde ise bunun yoğunluktan çok benzin fiyatları ve gelir düzeyleri ile belirlendiği görülmektedir. Bu tür araştırmalar farklı kentlerde farklı sonuçlar vermektedir çünkü her kentin gelir dağılımı ve kentlilerin ulaşım kültürleri (tercihleri) farklıdır. Derişik kent, toplu taşımaya yaptığı vurguyla ulaşımı olumlu etkilemektedir. Ancak bu katkı olduğundan fazla büyütülerek diğer etkenler göz ardı edilmemelidir. Çünkü sürdürülebilirlik tüm olumsuz etkenlerin giderilmesi ya da minimum düzeye indirilmesiyle sağlanabilir.

Tarım alanları ve sürdürülebilirlik ilişkisi ele alındığında, kentin çeperlerindeki tarım alanlarının yok edilmesine engel olduğu için derişik kent kavramı olumlu görülebilir. Kentlerin gıda üretimi konusunda kendi kendine yetebilmesi de günümüzün en önemli sürdürülebilirlik göstergelerinden bir tanesidir. Ayrıca kentin gıda ihtiyacını yakın tarım alanlarından karşılaması, ürünlerin taşınmasında enerji tasarrufu yapılmasını sağlar. Ancak bu olumlu sonucun elde edilebilmesi uygun tarım politikalarıyla desteklenmesiyle mümkündür.

Ayrıca sürdürülebilirlik kavramının doğayı korumaktan öte **sosyal adalet**e katkıda bulunduğu ileri sürülmektedir. Bu iddialara göre, derişik kent, toplumun en savunmasız kesimlerinin gereksinimlerini karşılayarak ve gelecek kuşakların daha sağlıklı bir çevrede yaşamasını sağlayarak toplum içinde ve kuşaklar arasında sosyal adalet

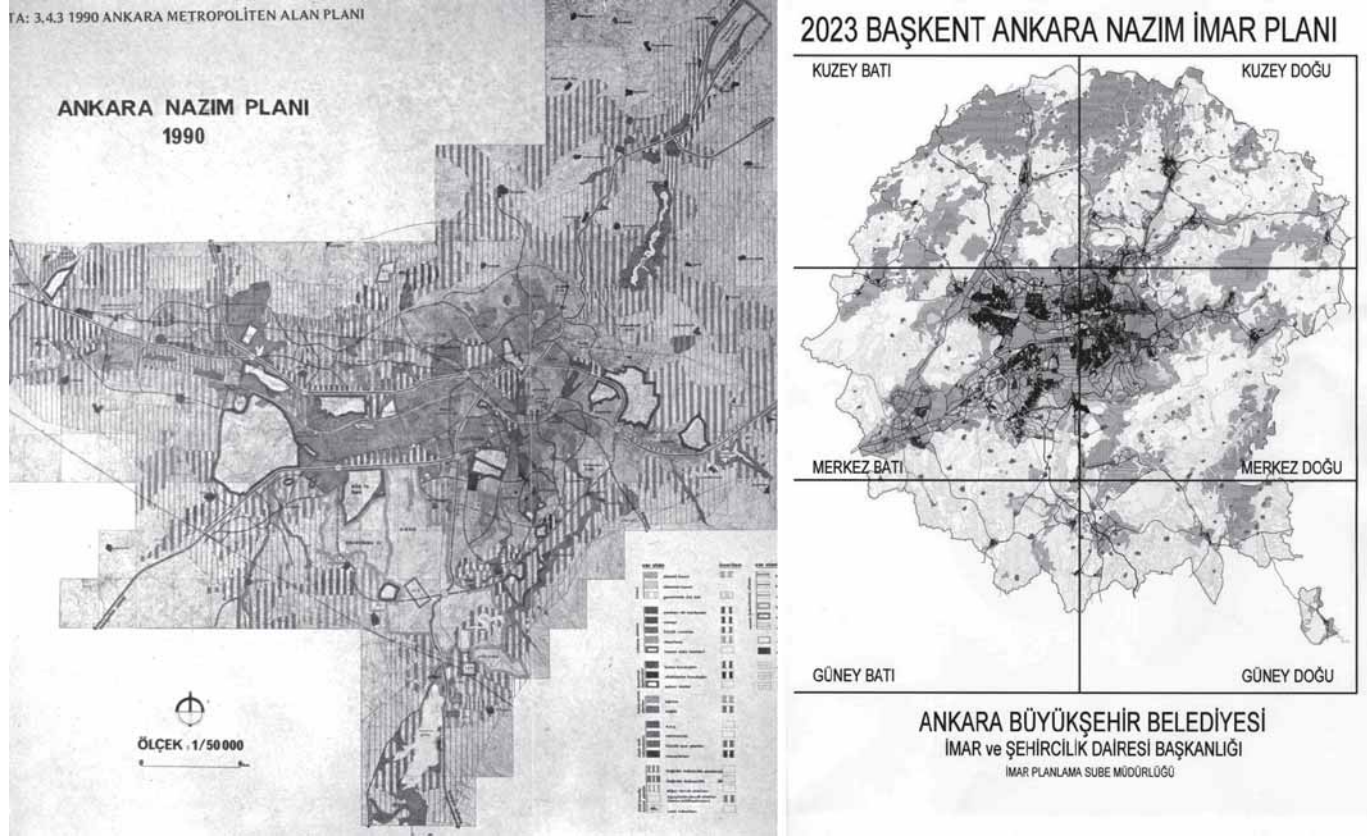
katkıda bulunmaktadır. İstihdam ve konut politikası gibi etkenlerin yanında, ulaşılabilirliği sağlayan derişik kent formunun etkisi çok azdır. Ayrıca her türlü hizmete yakın olmak ancak o hizmete erişme olanağı sağlandığı sürece anlamlıdır. Hiçbir sağlık güvencesi olmayan insanların mekansal olarak hastanelere yakın olması ne kadar anlamlı olabilir ki!

Özgünlük ve kent kimliği...

Yoğun ve bütünleşik bir kentin, kent kimliği oluşumundaki etkisi de olumludur. Kendi özgün yerel bağlamında derişik bir kent sosyal etkileşimi artırır. derişik kentin önemli özelliklerinden karma kullanım, farklı etkinliklerle farklı etkileşimleri olanaklı kıldığı için kent kimliğinin oluşumunda etkilidir. Derişik kent kavramının şablonları yoktur, her kent kendi özgün yapısı içinde bu süreci yaşar ve zamanla biçimlenir. Yani kent gibi karmaşık bir konu formuna indirgenemez ve yalnızca formu değiştirilerek mucizeler yaratılacağı yanılgısına düşülemez. Kentin yapısal ve ekonomik özellikleri, uygulanan politikalar ve en önemlisi de bu politikaları üreten yönetimlerin bakış açıları belirleyicidir. Form bu politikaların mekana yansımalarıdır yalnızca. Bir çözüm yönteminden çok sonuçtur. Bunlardan mekanın tamamen etkisiz olduğu çıkarılmasın. Mekan bir kez oluşunca toplumu etkilemeye başlar, karşılıklı bir etkileşim alanı oluşur. Bugün Ankara kenti mekansal olarak ne kadar halkına karşı duyarsızsa, Ankaralı da kentine karşı o kadar duyarsız hale gelmiştir ne yazık ki. Nasıl kent kimliği kente mekanla kazandırılır ise, kentli aidiyeti de kentliye mekanla kazandırılır. Michel de Certeau'nun dediği gibi *"aidiyet", mekanın zamana karşı zaferidir.*⁴ Bugün eğer Ankara sakinleri aidiyet duygularını yitirmişlerse; bu, son 15 yıllık zamanın mekana karşı işlediği suçlarla ilintilidir.

Ankara...

Başkent Ankara ne yazık ki son yıllarda gereğinden fazla yayılmıştır. Ankara kentinin yayılmışlığına en güncel örnek Büyükşehir Belediyesi'nin 2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planı'nda kent çepelerinde ağaçlandırılacak alan olarak belirlenen alanların plan değişiklikleriyle imara açılmasıdır. Seçim öncesinde daha çok artan bu imar değişiklikleri hem çevresel olarak kente zarar verir, hem de ekonomik olarak kente büyük

Ankara'nın 1990 ve 2023 Nazım İmar Planları incelendiğinde kentin yayılma eğilimi hemen göze çarpmaktadır.

yükler getirir. Yayılmanın en büyük sorunu olan kent dışındaki yapılaşmış alanlara altyapı götürülmesi işlemi kamu kaynaklarının büyük bir kısmını emmektedir. Ayrıca altyapı gitmesi yayılmayı desteklemekte ve bu şekilde altyapı götürülmüş alanlar ve çevresi hızlı bir şekilde yapılaşmaktadır. Ankara bu ağır süreci çok yoğun yaşayan kentlerden bir tanesidir. Öte yandan TOKİ'nin kentsel yayılmaya etkisi göz ardı edilmemelidir. Yalnızca Ankara'da değil tüm Türkiye kentlerinde **sonsuz** arsa üretme ve planlama yetkileriyle donatılmış olan TOKİ kentlerin yayılmasına neden olan en önemli etkindir.

Son birkaç söz...

Derişik kent kavramına, içerdiğinden daha fazla anlam yüklenmektedir. Derişik kentin, kent çeperlerindeki tarım alanlarına tecavüzü engellemesi, ulaşımdaki enerji kullanımını azaltması, yoğunluk, yakınlık ve karma kullanımla artan etkileşimin kent kimliğini

güçlendirmesi gibi olumlu etkileri yok sayılamaz. Ancak yalnızca kent formuna atıfta bulunan bu kavramın çözüm yolu olarak sunulması büyük bir yanılsamadır. Gerekli sosyo-ekonomik, kültür ve çevre politikalarıyla desteklenmediği sürece derişik kentlerin günümüz kentlerinin çığ gibi büyüyen sorunlarına çözüm olması olanaksızdır.

¹ Avrupa Kentsel Şartı – 2: Yeni Bir Kentlilik İçin Manifesto; Karar No. 269 (2008), Avrupa Konseyi 15. Genel Oturumu; Strazburg, 27 – 29 Mayıs 2008 Çeviri: Aydan Erim

² Neuman, Michael; The Compact City Fallacy; 2005, Journal of Planning Education and Research; 25; 11

³ Burchell, R. W., N. A. Shad, D. Listokin, H. Phillips, A. Downs, S. Seskin, J. S. Davis, T. Moore, D. Helton, and M. Gall. 1998. *The costs of sprawl—revisited*. Washington, DC: National Academy Press.

⁴ De Certeau, Michel; *Gündelik Hayatın Keşfi* – 1, 2009, Dost Kitabevi Yayınları

DÜNYA KÜLTÜR MİRAS ALANLARI İÇİN YÖNETİM KILAVUZU'NUN* TÜRKİYE KÜLTÜR VARLIKLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRMESİ**

Nazlı Songülen|Eda Uçak|Leyla Mirjam Erol ODTÜ - Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü 4. Sınıf Öğrencileri

Sanayi devrimi ile birlikte değişen üretim alışkanlıkları ve bu değişimin kent mekanı üzerindeki etkisinin yarattığı tablo, özellikle doğal ve tarihi çevrenin tahribatı konusunda sorunlar ortaya çıkarmıştır. Sanayi Devriminin başlattığı bu sürecin devamında, tahribata ilişkin farkındalık artmaya başlamış ve önlem niteliğindeki ilk somut belgeler 1931 Atina Konferansı ve 1933 CIAM Konferansı ile oluşturulmuştur. Özellikle İkinci Dünya Savaşı, sanayi devrimiyle gelen aşırı nüfus artışının, kaynakların ölçsüz kullanımının, enerji ve kirlilik sorunlarının tüm dünyada belirgin ölçüde hissedildiği bir döneme işaret eder. Bu sürecin devamında, hem doğal hem tarihi çevrenin barındırdığı kaynakların etkin kullanımı, korunması ve yönetimi konularında artan bilinç, İkinci Dünya Savaşı sonrasında hız kazanıp günümüzde de üretimine devam edilen uluslararası düzeyde geçerliliği ve önemi bulunan belgeleri oluşturmuştur. Bu belgelerden başlıcaları, Venedik Tüzüğü (1964), Avrupa Mimari Miras Tüzüğü (1975), Nara Konferansı (1994) [Madran, Özgönül, 1999] ile Stockholm Konferansı (1972), Dünya Miras Sözleşmesi (1974), Habitat I Konferansı (1976), Brutland Raporu (1987), Rio de Janeiro Konferansı (1992), Habitat II Konferansı (1996) [Feilden, Jukka, 1998] şeklinde sıralanabilir.

Sözü edilen bu süreç ve ürettiği belgelerden biri olan Bernard M. Feilden ve Jukka Jokiletho'nun yazmış olduğu ve ICCROM tarafından ilk baskısı 1993 ikincisi 1998 yılında yayımlanan "Dünya Kültür Miras Alanları için Yönetim Kılavuzu (DKMAYK)"dur. Bu belge, UNESCO tarafından, Dünya Miras Listesi'nde yer alan koruma alanlarının ve yapılarının sayıca artması üzerine –günümüzde, Dünya Miras Listesi'nde yer alan varlıkların ulaştığı sayı, Liste'ye üye olan 186 ülkede bulunan 878 adet kültür ve tabiat mirası varlığı alanın, 679 adedi kültür varlığı, 174'ü doğal varlık (*Natural Site*) ve 25'i de karma alanlar şeklinde sınıflandırılmıştır (UNESCO, 2009)-, bu alanlar özelinde uygulanması gerekli koruma politikaları açısından ortak bir zemin oluşturmak adına hazırlanmış yol gösterici bir kaynak niteliğindedir.

Listede yer alan varlıklara ilişkin kararları alan ve işlemleri yürüten birim UNESCO'nun Dünya Miras Komitesi'dir. Dünya Miras Komite'sinin görevleri, Dünya Miras Listesi ve tehlike altındaki Dünya Miras Listesi'ne alınacak alanların seçim kriterlerine uygunluğunun denetlemesi ve tanımlanması ile Dünya Miras Fonu'nun kullanımına ilişkin kararların alınması olarak tanımlanmaktadır. Kültür varlıklarının listeye alınması ya da listeden çıkarılması konusunda Komite, sözleşme tarafından belirlenen kriterleri göz önünde bulundurmaktadır. Bu noktada, "eşsiz evrensel değer" (*outstanding universal value*) koşullarını barındıran alanlar listeye eklenmektedir. Sözleşmeye göre, eşsiz evrensel değeri oluşturan kriterler de, kültürel değer ve kimlik, artistik ve teknik değer, enderlik değeri, sosyo-ekonomik değer, fonksiyon değeri, belge değeri, politik değer şeklinde sıralanabilir. Buna rağmen, listedeki herhangi bir alan Komite tarafından belirlenen koruma ilkelerini ve uygulamalarını yerine getirmese, Tehlike Altındaki Miras Listesine alınır ve olumsuz koşullar ortadan kaldırılmadığı durumda da listeden çıkarılır.

Dünya Kültür Miras Alanları için Yönetim Kılavuzu, temel olarak, Dünya Mirasının korunması konularına ilişkin tavsiyeler içermektedir. Venedik Tüzüğü'nde vurgulanan ilkeler üzerinden temellendirilen bu kılavuz, özellikle Dünya Miras Listesi'nde yer alan üye ülkeler arasında, ilke ve uygulama bazında gözlemlenen farklılaşmaları azaltmak için evrensel ortak bir dil yaratmayı ve bu dil üzerinden gelişen

Troiawa <http://img70.imageshack.us/img70/7894/troiawa8.jpg>

bütüncül bir teorik çerçeve kurmayı amaçlamaktadır. Bunun yanı sıra, bu kılavuz geliştirdiği teorik çerçeve ve ortak dil itibarıyla, sadece Dünya Mirası konusunda değil; genel olarak koruma konularında da başvurulabilecek bir kaynak olarak değerlendirilebilir. Ancak bu noktada, bu kılavuzun her bir farklı koruma alanına uyarlanması sürecinde, ülkelerin kendilerine özel sosyal, ekonomik ve politik dinamiklerinin ve yasal çerçevesinin göz önünde bulundurulması gerektiği unutulmamalıdır.

Metinde sırasıyla, Dünya Miras Sözleşmesi genel politikaları, korumanın temel ilkeleri, miras alanlarının yönetimi ve yönetim planlaması, bakım programlarının temel ilkeleri, konuya ilişkin işgücü ve personel servisleri, özgünlük kavramı ve uygulama araçları, planlama ve turizm konuları tartışılmaktadır.

Bilindiği gibi Türkiye’de Dünya Miras Listesi’ne kayıtlı dokuz kültür varlığı bulunmaktadır. Bunlar; İstanbul’un Tarihi Alanları (1985), Divriği Ulu Camii ve Şifahanesi (1985), Göreme Ulusal Parkı ve Kapadokya Kayalık Alanları (1985), Hattuşa: Hitit Başkenti (1986), Nemrut Dağı (1987), Xanthos-Lethoon (1988), Hierapolis-Pamukkale (1988), Safranbolu Kenti (1994), Troia Arkeolojik Yerleşmesi (1998)’dir. Dolayısıyla, bu klavuz, Dünya Miras Listesinde yer alan Türkiye’deki kültür mirasın korunması açısından da irdelenmesi gereken bir belgedir.

Bu noktadan hareketle, bu yazı, sözü edilen bu Yönetim Kılavuzu’nu, temel olarak koruma sürecinin barındırdığı ilkeler, planlama anlayışı, müdahaleler, iş gücü, personel, finansman ve turizm konularında değerlendirmeyi ve kılavuz genelinde çizilen çerçevenin Türkiye özeline uygunluğunun tartışılmasını amaçlamaktadır. Bu tartışma çerçevesinde Dünya Miras Listesi’nde yer alan İstanbul Tarihi Yarımada üzerinden örneklemeler yapılacaktır.

İlkeler

Dünya Kültür Miras Alanları için Yönetim Kılavuzu, miras listesinde varlığı bulunan tüm üye ülkelerdeki ve bunun dışında koruma uygulamalarının yürütüldüğü her alandaki yöneticiler, meslek grupları, öğrenciler, sivil toplum örgütleri gibi konuyla ilgili her kitlenin faydalanabileceği temel bir kaynak niteliğindedir. En önemli özelliği, ürettiği ortak kavramlar ve terminoloji itibarıyla, evrensel bir uygulama birlikteliği sunmasıdır. Sunduğu genel çerçevenin yalınlığı, her ülkenin kendi dinamiklerine özel koşullarını göz önünde bulundurularak geliştirildiğinde koruma disiplini açısından faydalı bir altlık olarak değerlendirilebilir. Kavramsal olarak, okuyucuya neyin, neden korunması; uygulamaların yönetim, planlama ve sürdürülebilirlik açısından nasıl yürütülmesi gerektiğine ilişkin sade fakat detaylı bir tablo çizmektedir.

Hattuşa <http://www.panoramio.com/photo/5041201>

Planlama Anlayışı

Kültür mirasının korunması ile kent planlama disiplini arasındaki ilişki, kılavuzun vurguladığı konulardan biridir. Bütünleşik koruma (*integrated conservation*) sözü edilen bu ilişkiyi kuran en önemli araç olarak tanımlanmıştır. Bu koruma anlayışı, hem yeni fonksiyonların getirdiği kullanımlarla baskı altında kalan ve çöküntü alanlarına dönüşmeye başlayan tarihi dokuların korunmasını, hem de koruma planlarının üretilen diğer kent planları ile paralel yürütülmesini hedeflemektedir. Etkin bütünleşik koruma uygulamalarının gerçekleştirilmesi için ise, tipolojik-fonksiyonel analiz ve rehabilitasyon programları temel iki araç olarak tanımlanmıştır. Kılavuzda bütünleşik koruma planlarına ilişkin bir denetim listesi sunulmuştur. Bu liste içerisinde yer alan soruların cevapları, sözü edilen ideal koruma planının ne ölçüde başarılı olabileceğinin kontrol edilmesini sağlamaktadır.

Kılavuz aynı zamanda miras alanlarının yönetimi konusunu da vurgulamaktadır. Bu noktada yönetim konusu; planlama, programlama ve bütçe hazırlama aşamalarından oluşan bir süreci tariflemektedir. Dolayısıyla, kültür mirasının yönetiminin, esnek, çok disiplinli ve çeşitliliği destekleyen bir yönetim planıyla yapılabileceği vurgulanmıştır. Sözü edilen bu yönetim planı; belgeleme, amaçların tanımlanması, uzman görüş alımı ve alternatif analizlerinden oluşan bir süreci içermektedir.

Metinde tanımlanan mekansal planlar ile yönetim planlarının biraradalığını öneren bu planlama anlayışı da sürdürülebilir korumanın diğer önemli ayaklarından biridir. Metnin, planlama konusunda ortaya koyduğu en önemli kavramlardan birisi de bütünleşik koruma anlayışıdır; bu anlayış, korumayı bir yönetim sorunsalı olarak algılamaktadır. Her koruma alanında bir yönetim planının bulunması ve koruma ile gelişmenin bütünlüğünün önemi vurgulanmaktadır. Türkiye bu açıdan incelendiğinde, en önemli sorun özellikle miras alanlarında yönetim planları konusundaki deneyim ve pratik yetersizliğidir. Bu konuya ilişkin verilebilecek en belirgin örneklerden biri İstanbul Tarihi Yarımada'sı için hazırlanması gereken yönetim planıdır. Bilindiği gibi, UNESCO'nun Dünya Miras Komitesi'nce Türkiye için görevlendirilen ekip tarafından hazırlanan 2006 "heyet raporu"nda, tarihi yarımada için yönetim planı hazırlanması zorunlu tutulmuştur, ancak plan tamamlanamamıştır. Bunun üzerine, 2008 Heyeti, Şubat 2009'a kadar yönetim planının tamamlanmasını zorunlu kılmıştır; fakat plan hazırlama süreci hala tamamlanamamıştır (UNESCO Mission Report, 2008). Dünya Miras Komitesi, tüm miras varlıkları için yönetim planı hazırlanmasını zorunlu kılmış olsa da, Türkiye'de herhangi bir miras alanı için bu süreç tamamlanabilmiş değildir.

Görüldüğü gibi, Türkiye'nin bütünleşik koruma anlayışını uygulamalarda tam anlamıyla gerçekleştirebildiği söylenememektedir. Türkiye'nin sadece mekansal anlamda bile, bütünleşik bir plan

Letoon http://lh4.ggpht.com/_Bkdf8vnjbuo/RqHNSILohRI/AAAAAAAAABFU/bQ3WEZyOnHE/DSC_002320070606_12-45-15.JPG

sürecini uygulaması tartışma konusudur; çünkü koruma ve yeni gelişme iki farklı faaliyet olarak görülmekte, koruma amaçlı imar planı ve imar planı (nazım imar planı ve uygulama imar planı) olmak üzere iki farklı belge üretilmektedir.

Uygulamalar

Metinde, koruma amacıyla yapılan fiziksel müdahaleler ve özgünlük değeri arasındaki ilişki de bir diğer önemli konuyu oluşturmaktadır. Bu bağlamda, müdahalelerde esas gözetilmesi gereken nokta, malzeme, işçilik, tasarım ve çevre özelliklerinin özgün niteliklerine sadık kalacak şekilde yapılması gerekliliğidir. Koruma uygulamalarının teorik bir çerçevede tanımlandığı kılavuzda, altı çizilen en önemli unsur da bakımın önemidir. Koruma alanına ilişkin müdahalenin en aza indirildiği önleyici bakım, hem maliyeti asgari seviyede tutmayı, hem de özgün nitelikleri azami ölçüde korumayı hedefleyen bir uygulama biçimi olarak tanımlanmıştır.

Özgünlük kavramının Türkiye’de uygulamalar bazında nasıl ele alındığı incelendiğinde hem yapı hem alan ölçeğinde yapılan fiziksel müdahalelerin ölçek, yoğunluk, kütle, hacim, ritim, malzeme, yapım tekniği, işçilik gibi konular açısından birçok örnekte özgün değere sadık kalmaktan uzak örnekler sergilediği gözlemlenmektedir. Örneğin, UNESCO 2008 İstanbul Tarihi Yarımada Heyet Raporu’nda, Roma ve Bizans Sur Duvarlarında yapılan koruma faaliyetlerin özgün dokuya uygunluğu eleştiri konusu olmuştur. Bu bağlamda, düşük kaliteli onarımlar ve abartılı yeniden inşalar tehdit unsuru olarak belirtilmiştir (UNESCO Mission Report, 2008).

İşgücü, Personel ve Finansman

Kültür mirasının yönetim sürecinin önemli elemanlarından biri de işgücü ve personel konusudur. Korumanın sürdürülebilirliğinin sağlanması için bu noktada önerilen en önemli adım, her alanda, alanın ihtiyaç ve potansiyellerine göre oluşturulmuş komisyonların kurulması ve bu komisyonlarda çalışanların uygun ve yeterli eğitimi almış olmaları gereği olarak tanımlanmıştır. Bu komisyonun bağımsız çalışması; ancak, Hükümet ve Dünya Miras Komitesi ile de işbirliği içinde olması şartı vurgulanmıştır. Komisyonun görevleri ise, toplumda farkındalık sağlamak, uluslararası sözleşmelere ve ülkenin yasal mevzuatına göre koruma çalışmalarını yürütmek, yapılan uygulamaları kontrol etmek, ulusal planlarla yerel çıkarların çatışmasını engellemek şeklinde tanımlanmıştır. Bu konuya ilişkin, personelin etkin çalışmasının sağlanmasının da bir yönetim sorunsalı olduğu vurgulanmış ve bu çerçevede personel yönetimi ve personelin teşvik edilmesi konularının, uygulamaların sağlıklı yürütülmesi açısından önemle altı çizilmiştir.

Hierapolis <http://www.vinagre.net/fotos/200309%20Turquia/20030906%20Pamukale/10%20Hierapolis%20-%20Via%20principal.jpg>

Hükümetlerin korumaya ayırdığı gerekli finansal desteğin sağlanması da en önemli araç olarak tanımlanmıştır. Bu noktada, Komisyon konusuna ilişkin olarak İstanbul olumlu bir örnek sergilemektedir. 2006 Heyet Raporu'nun önerileri doğrultusunda İstanbul Tarihi Yarımadası için Dünya Miras Alan Yöneticisi atanmıştır. Bu durum 2008 raporunda alanın iyi yönetilmesi açısından olumlu bir gelişme olarak nitelendirilmiştir (UNESCO Mission Report, 2008).

Uygulamalarda ortak bir dil kurmanın en önemli ayaklarından biri olarak görülen personel konusu metinde net bir biçimde sunulmaktadır. Bu anlamda, iki ayrı görev tanımı yapılmıştır. Bu tanımlardan birincisini uzmanlaşmış kadro oluşturmaktadır. Bu kadro kapsamında çok çeşitli meslek grubu tanımlanmıştır ve bu grupların alanın özelliklerine göre farklılaşması gereği de vurgulanmıştır. Temel olarak, bu kadroda dört grup bulunmaktadır. Bunlar, koruma mimarı (*conservation architect*), koruma uzmanı mimar (*architectural conservator*), sanat ve arkeoloji korumacısı (*art and archeological conservator*) ve miras kayıtçısı (*heritage recorder*) şeklinde sıralanmaktadır. Bunun yanı sıra, uzmanlaşmış kadronun örgütlenip verimli çalışmasını sağlamakla görevli bir yönetici gereği vurgulanmıştır.

Konunun Türkiye kapsamı irdelendiğinde, personel konusunda büyük sorunların varolduğu söylenebilir. Her şeyden önce, Türkiye yeterli sayıda uzmanlaşmış eleman yetiştirme konusunda ve yetişen elemanlara özgür ve verimli çalışma ortamı sunma konusunda olumlu bir tablo çizmemektedir. Bunun en önemli sebeplerinden biri de yasal zeminin böyle bir çalışma ortamı ve örgütlenme şemasını net olarak tanımlamıyor olmasıdır; çünkü piyasadaki uygulamalara bakıldığında, kurumlar arası eşgüdüm eksikliği ve koruma konusundaki yetkililerin görev tanımlarının net olmayışı sebebiyle, bu kişiler uzmanlaştıkları konu dışında karar üretme durumunda bırakılmaktadırlar. Bu konuya ilişkin olarak, yine İstanbul örneğinde kurumlar arasında işbirliği açısından bazı sorunlar gözlemlenmektedir. 2008 Heyet Raporu'nda belediyelerle merkezi hükümet birimleri ve diğer paydaşlar arasındaki koordinasyon eksikliği verimliliğin sağlanması açısından oldukça olumsuz bir durum olarak nitelendirilmiştir (UNESCO Mission Report, 2008). Bu sorunlar göz önünde bulundurulduğunda kılavuz Türkiye için de aydınlatıcı bir örnek olarak ortaya çıkmaktadır.

Metinde hem koruma sektöründeki işgücüne hem de her türlü koruma müdahalesine yapılacak olan yatırımlar konusunda ülkelerin bütçe ayırmakta kısıtlamaya gitmemeleri konusunda tavsiyeler bulunmaktadır; fakat metinde finansmana ilişkin çizilen tablonun uygulanabilirliği özellikle Türkiye gibi ekonomik yaşantıda sıkça dalgalanmalar yaşayan ülkeler için çok kolay değildir. Ancak bu noktada Türkiye'nin koruma çalışmalarına ayırdığı bütçe, metnin sunduğu idealize şemayı karşılayamamaktadır.

Nemrut http://smokwawelski.net/gallery/albums/Easternanatolia/Nemrut_PH_R.jpg

Korumada sürdürülebilirliği sağlamak için finansman boyutu en önemli ayaklardan biri olarak tanımlanmıştır.

Turizm

Kılavuzun diğer bir tartışma konusunu da, hem kültür mirasının korunması hem de korumaya ilişkin hemen her konuda önemli bir yer tutan turizm olgusu oluşturmaktadır. Koruma alanlarında turizm, salt ekonomik gelişmeyi tetikleyen bir unsur değil, mekandaki yaşam kalitesini artıran bir araç olarak idealize edilmiştir. Bu anlamda, turizm sektörünün Dünya Miras alanlarına dahil edilmesinin bir yönetim ve planlama sorunsalı olduğu vurgulanmış ve aslolanın alanın özgün niteliklerine zarar vermeyen, etkin sunumunu teşvik eden sistemlerin kurulması önerilmiştir. Metinde turizm konusuna yapılan bu vurgu, bu alanlarda oluşabilecek her türlü zararın geri dönüşünün olmayışından kaynaklanmaktadır. Buna bağlı olarak, başarılı bir turizm yönetiminin alanın bakımı, sunumu ve yorumlanması üzerinden başarılabileceği belirtilmiştir. Temel vurgu alanın etkin sunumuna verilmiş ve sunumun niteliği ile biçimi üzerinde durulmuş ve Dünya Miras alanlarının gezilmesi entelektüel bir deneyim olarak tanımlanmıştır.

Türkiye'deki koruma konularına ilişkin turizmin, öncelikli olarak alandaki yaşam kalitesini ve standartları artırmayı amaçlamaktan ziyade rantı desteklediği görülmektedir. Türkiye'de hemen her koruma planında alanların özgün nitelikleri ve taşıma kapasiteleri göz önünde bulundurulmadan turizm sektörü teşvik edilmektedir. Ancak, teşvik edilen turizm faaliyetlerinin çoğu bütünleşik planlama anlayışının bir parçası olarak değerlendirilmemekte; turizm ve koruma eşgüdümünü destekleyen yasal ve teorik çerçeve bulunmamaktadır. Bu bağlamda da, UNESCO Heyet Raporu İstanbul Tarihi Yarımadası için bir turizm planını hazırlanmasını önermiştir. Bu önerideki temel amaç, alanın taşıma kapasitesini göz önünde bulundurarak personel, alanının sunumu, sürdürülebilirlik konuları üzerinden bir turizm stratejisi oluşturarak turizmi yönetim planının ve koruma planlarının bir parçası haline getirmektir. Bu yaklaşımdaki temel araç da, turizmi bir yönetim sorunsalı olarak görmektir.

Sonuç

Türkiye'deki kültür varlıklarının yoğunluğu göz önünde bulundurulduğunda Dünya Miras listesine kayıtlı olan varlıklar sayıca azdır. Bununla birlikte mevcut listede yer alan varlıklar için koruma uygulamalarında belirli sorunların olduğu göze çarpmaktadır. Uygulamadaki yetersizliklerin en önemli sebeplerinden biri,

Göreme http://www.sciencemusings.com/blog/uploaded_images/Goreme-769445.JPG

hem yönetsel hem de yerel halkın bilinçlenmesi düzeyinde mevcut sistemde yetersizliklerin olmasıdır. Bu yetersizlikler de koruma kültürünün gelişmemiş ve de toplumda sahiplenme anlayışının yerleşmemiş olmasından kaynaklanmaktadır. Görüldüğü gibi Türkiye koruma konusunda kavramların netleştirilmesi, işgücü, fiziksel müdahalelerin niteliği, bütünleşik planlama, turizm gibi konularda bazı problemleri barındırmaktadır. Sadece Dünya Mirası alanları için değil, bütün koruma alanlarına ilişkin bir sistem üretmek adına Türkiye, bu kılavuzu yöntem ve içerik açısından yol gösterici bir kaynak olarak görmeli ve yaşanan mevcut sorunların çözümüne ilişkin düzenlemelerde de metnin tavsiyelerini, geliştirilecek bir altlık olarak kullanmalıdır.

* **Management Guidelines for the World Cultural Heritage Sites**, Feilden, B. M. & Jukka J. (1998), ICCROM, Rome, 1998.

** ODTÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü derslerinden “Arch 497 Selected Topics in Conservation” dersi kapsamında hazırlanan ödevden derlenmiştir.

KAYNAKÇA

Madran, E. & Özgönül, N. (1999), **International Documents Regarding the Preservation of Cultural and Natural Heritage**, METU Faculty of Architecture Press, Ankara, 1999.

Feilden, B. M. & Jukka J. (1998), **Management Guidelines for World Cultural Heritage Sites**, ICCROM, Rome, 1998.

UNESCO WORLD HERITAGE COMMITTEE (2008), “Mission Report- Historic Areas of Istanbul (Turkey)”, sf 3-4-7 Quebec, Canada, 2008.

UNESCO official webpage, (2009), World Heritage Center: World Heritage List, <http://whc.unesco.org/en/list> adresinden alınmıştır.

SİVAS BELEDİYE BAŞKANLIĞI'NIN SİVAS OTOGARINI TİCARET ALANINA DÖNÜŞTÜRME HAYALI *suya düştü*

Sivas Belediye Başkanlığınca hazırlanan Sivas Otogar Alanı İmar Tadilatı talebi doğrultusunda Sivas Belediye Meclisinin 11.06.2008 tarih ve 100-101 sayılı kararı ile Sivas Otogarı'na ait 28 pafta 668 ada muhtelif parsellerde 1/5000 ve 1/1000 plan tadilatı gerçekleştirilmiş ve bu plan tadilatı ile Sivas Otogarı ticaret alanı haline getirilmek istenmiştir. Ancak kamu yararına, bilimsel şehircilik ve ulaşım ilkelerine, Sivas İli Stratejik Planına, ulaşım ve trafik planlama, ulaşım mühendisliği ilkelerine ve kamu yararına aykırı bu plan tadilatına karşı açtığımız dava neticelenmiş ve Sivas İdare Mahkemesi iddia ve taleplerimizi haklı bularak, 31.12.2008 tarih ve 2008/824E. 2008/1568K. sayılı kararı ile Sivas Stratejik Planı'nda yer almayan Sivas Otogarı'nın yerinin değiştirilmesi amacıyla yapılan imar plan değişikliklerinin, stratejik plana aykırı olduğu gerekçesiyle davaya konu ettiğimiz işlemde hukuka uyarlılık görmeyerek, dava konusu işlemi iptal etmiştir.

Sivas Belediye Başkanlığı, mülkiyetinde bulunan Üçbey Mahallesi'ndeki Şehir Otogarı alanı olan arsanın Belediye Meclisi'nin 07.05.2008 tarih ve 67 sayılı kararı ve Belediye Encümeni'nin 11.07.2008 tarih ve 2554 sayılı kararı ile satışına karar vermiş ve 25.07.2008 tarihli Hakikat Gazetesi'ne ilan vererek, 05.08.2008 tarihinde Otogar alanının satışı için ihaleye çıkacağını duyurmuştu. Tarafımızdan bu kararın iptali için açılan davada da Sivas İdare Mahkemesi, iddia ve taleplerimizi haklı bulmuş ve 31.12.2008 tarih 2008/825E. 2008/1571K. sayılı kararı ile Sivas Stratejik Planı'nda yer almayan Sivas Otogarı'nın yerinin değiştirilmesi ve yeni Otogar alanı oluşturulması amacına yönelik olarak yapılan imar planı değişiklikleri stratejik plana aykırı olduğundan dava konusu ettiğimiz bu kararların da iptaline karar vermiştir.

ANKARA HALKINA ŞİKAYET KARARINI **yargıya taşıdık...**

Mimarlar Odası Ankara Şubesi olarak kentimizde kişilerin ve kurumların kazançlarının kamu yararından üstün tutulduğu her adıma dur demek adına yasal yollara başvurmaktan çekinmediğimiz gibi, kentimize ve topluma dair gelişmeleri yakından izlemek, kente, topluma dair sorunları paylaşmak mücadelesinde olduğumuz kamuoyunca bilinmektedir. Bugüne kadar açtığımız onlarca davada verilen mahkeme kararlarını odamız adına kazanılmış zaferler olarak görmüyoruz, **idareler tarafından bu denli çok sayıda hukuka aykırı işin yapılmış ve halen yapılıyor olmasının nedenlerini anlamaya, görmeye ve kentlilere anlatmaya çalışıyoruz.**

Ancak görüyoruz ki, Büyükşehir Belediyesi, bizi ve diğer meslek odalarını gerek basında gerek kamuoyunda ve bulunduğu her ortamda hedef göstermek suretiyle amaçlarımızı, hedeflerimizi, çalışmalarımızı, hiçbir zaman anlamamış veya anlamak istememiş. Şöyle ki; Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi 15.12.2008 tarih ve 2965 sayılı kararı ile

"Büyükşehir Belediye Başkanı İ. Melih Gökçek'in şifahi önerisinin kabulü ile konu üzerinde yapılan görüşmelerden sonra Ankara Büyükşehir Belediyesinin ihale ettiği veya ihale hazırladığı açılan davalar neticesinde engellenen hizmetlerin pankartla ve el ilanlarıyla bütün Ankara halkına duyurulmasına ilişkin teklif, davayı açanların Ankara halkına duyurulmasına"

ilişkin teklif tarzında ilave kararı oylamış ve bu teklif oyçokluğu ile kabul edilmiştir. Başka bir ifadeyle, Sayın Melih Gökçek'in belediye meclisine taşıdığı teklif ile Ankara Büyükşehir Belediyesi aleyhine dava açanların Ankara Halkına duyurulmasına karar verilmiştir. Böylelikle dava açanlar ifşa edilerek, halkın tepki duyması amaçlanmış ve sanki belediyenin hukuka uygun, kamu yararını gözeten işlemleri dava açılmak suretiyle engellenmiş gibi gösterilmeye çalışılmış ve anayasal hakkını kullanarak hukuka aykırı işlemlere karşı dava açanlar adeta fişlenmiş duruma getirilmek, hedef gösterilmek istenmiştir. Nitekim bu karar uygulamaya geçirilmiş ve Büyükşehir Belediyesi tarafından Atatürk Orman Çiftliği önünde açılan pankartta meslek odaları hedef gösterilmiştir.

Kanun, oda tüzüğü ve ilgili yönetmeliklerde belirtildiği gibi Mimarlar Odası, mesleğin ve meslektaşların hak ve çıkarlarını korumak, şehir planları ve uygulamalarının, planlama esaslarına, şehircilik ilkelerine ve kamu yararına uygun yapılmasını denetlemek, bu konudaki eksiklikleri, yanlışlıkları ortadan kaldırmak için gerekli çalışmaları yapmakla yükümlüdür. Büyükşehir Belediyesi, aldığı bu kararla odalara görevlerini yapmamayı mı tavsiye etmekte, yoksa Ankara halkına dava açan meslek odalarını hep birlikte lanetleyelim mesajı mı vermek istemektedir!

Büyükşehir Belediyesi aleyhine biz Mimarlar Odası Ankara Şubesi ile diğer meslek odaları tarafından açılan davalar Mahkemelerce kabul görmekte ve Büyükşehir Belediyesinin hukuka aykırı işlemlerinin yürütmesi durdurulmakta ve ardından da iptal edilmektedir. Bu gerçek karşısında Büyükşehir Belediye Meclisinin bu kararının tabiri caizse bir diğer acıklı tarafı da ortaya çıkmaktadır; acaba Büyükşehir Belediyesi hizmetlerinin Mahkemelerce engellendiğini mi ifade etmeye çalışmaktadır? Büyükşehir belediyesi hukuku, Türk yargısını kendisine en büyük engel olarak mı görmektedir? Bu sonuç işin daha vahim olduğunu gösteriyor.

İşte tüm bu nedenlerle **hukuk devleti ilkesini ve bu ilke dahilinde hak arama özgürlüğünü, idarenin yasallığı ilkesini yok sayan Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi 15.12.2008 tarih ve 2965 sayılı kararının yürütmesinin durdurulması ve iptali talebiyle dava açtığımızı, hak arama özgürlüğümüzün kimsenin engellemeye gücünün yetmeyeceğini, idarenin her türlü hukuka aykırı işlemine karşı yasal yollara başvuracağımızı ve kentlinin haklarının sonuna kadar savunucusu olacağımızı bildirmek isteriz.**

DEVİRİM ARABALARININ

tasarım boyutu

Arif Özver Ergin, B.Sc. Makine Müh. M.Sc. Endüstriyel Tasarım, Ocak 2009, İstanbul

2008 Ekim ayında gösterime giren, yapımcılığını ve yönetmenliğini Tolga Örnek'in yaptığı "Devrim Arabaları" filmi, Devrim arabalarına olan ilgiyi alevlendirdi. Hürriyet gazetesinde 2007 ve 2008 yılı içerisinde projede yer alan yüksek makine mühendisi Kemalettin Vardar'ın iki röportajı çıktı. Film kadar popüler olmasa da 2006 yılında Muhittin Şimşek'in "Yarım Kalan Devrim Rüyası" adlı kitabı da yayımlanmıştı.

Son zamanlarda ortaya çıkan bu yoğun enformasyonun temel eksenini Türkiye'nin kendine özgü bir arabayı neden yapamadığı ve projenin arkasında yatan politik atmosferdir. Oysa Devrim Arabaları projesi tasarım açısından da söylenebilecek çok şey taşımaktadır. Bu araştırma öncelikle Devrim Arabaları projesinin tarihsel arka planını kısaca ortaya koyacak, daha sonraki bölümde tasarım açısından Devrim Arabaları'nı değerlendirecek ve son bölümde Devrim Arabaları'nın tasarım açısından değerini ortaya koyacaktır.

Tarihsel arka plan

1960'lı yılların başında dünya yeni teknolojik gelişmelere sahne olmaktadır. Arabadan elektrikli süpürgeye, televizyondan jet uçaklarına kadar birçok yeni ürün piyasaya çıkıyordu. 1960'dan 1970'e kadar olan dönem inovasyon teorisinde, *technology push* diye tabir edilen yıllar olacaktır. Bu dönemde birçok bilimsel ve teknolojik yenilik, aç bir pazara sürülecekti.

Bu dönemde Türkiye'de ise askeri bir yönetim ortaya çıkmıştı. 27 Mayıs 1960'ta yönetime müdahale eden askeri idare, 22 Nisan 1961 tarihinde 18-1959 sayılı ve çift aylı, "çok gizli"

damgasını taşıyan bir Başbakanlık yazısını Ulaştırma Bakanlığı'na iletti. Yazıda şöyle deniyordu:

"Memleketimize has bir binek otomobil motoru imali ve örnek olarak da bir yerli otomobil numunesinin vücut bulmasını müteakip, diğer memleketlerin en iyi evsafaftaki otomobilleriyle mukayesesinin yapılarak hatalarının da tespiti suretiyle bu otomobilin zamanla tekamül ettirilmesi mevzuunun ivedilikle tetkiki..."

Altmışlı yıllarda böyle bir projeyi geliştirebilme imkânı yalnızca Devlet Demir Yolları'nda vardı. DDY'nin Eskişehir cer atölyesi merkez seçildi. Ankara, Sivas ve Adapazarı DDY fabrikaları da aynı proje kapsamında görevlendirildi.

2000'li yıllarda Devrim Arabaları ile ilgili yazılarda aşağıdaki ifadeler sıklıkla kullanılmaktadır: “16 Haziran 1961 günü Devlet Demiryolları'nın 23 mühendisi Ankara'da bir araya geldiler” (Kiper, 2008. Şimşek, 2006).

Oysa bu saptamada tarihsel bir eksiklik vardır. Adı geçen 23 kişiden birisi aslında yüksek mimardır (Sağın, 2004).

Proje ekibinde çalışan bu 22 mühendis ve bir mimarın ve Eskişehir Demiryolu Fabrikası'nın ustalarının sadece 129 günlük insanüstü çabaları sonucu hayat bulan, motorları dahil tümüyle yerli iki otomobil (Devrim-1 ve Devrim-2) 29 Ekim 1961 sabahı Karakurt lokomotifinin çektiği tren katarından indirilir. Biri bej diğeri siyah iki adet Devrim'in benzin depoları buharlı lokomotifin bacasından çıkacak kıvılcımların yaratacağı tehlike nedeniyle boşaltılmıştır. Arabalara, bir kilometre ötedeki Shell istasyonuna gitmeye yetecek kadar, bir iki litre benzin konmuş ancak kraldan çok kralcı yüksek bürokratların aceleciliği, konvoya eşlik eden motosikletli polislerin zamanında uyarılmamasıyla benzin ikmali yapılamadan TBMM'nin yolu tutulmuştur.

Cumhurbaşkanı Gürsel siyah arabaya yaklaşırken Kemalettin Vardar ile Rifat Serdaroğlu gazete kâğıdından yaptıkları huni ile alelacele bulunan bir bidon benzini siyah Devrim'in deposuna doldurmaya uğraşırlar. Ancak kâğıt huninin ıslanıp hamurlaşıvermesi ile Kemalettin Vardar'ın avuçlarını huni gibi depo kapağına tutup, “Dök şunu Rifat geliyor adam, dök şunu” çabaları da sonuçsuz kalır ve benzin depo yerine yere boşalır. Bu yüzden Devrim otomobili ancak 200 metre gider, önce bir öksürür, sonra da durur

Cemal Gürsel sorar: “Ne oldu?” Her zaman sakın, her zaman çelebi Serdaroğlu yanıtlar: “Benzin bitti paşam”... ve Gürsel tarihsel(!) sözünü söyler: “Batı kafası ile otomobil yapıyorsunuz ama Doğu kafası ile benzin koymayı unutuyorsunuz!”

O arada, Nurettin Erguvanlı, Şecaatin Sevgen ve Mehmet Nöker benzin ikmali yapmayı becerdikleri bej Devrim'i çabucak siyah Devrim'in yanına çekerler ve Gürsel bu arabaya geçer.

Direksiyonunda yüksek mühendis Şecaattin Sevgen'in oturduğu bej renkli Devrim-1 Ankara caddelerini, alkış ve gözyaşları arasında aşır, önce Anıtkabir'e oradan da geçit töreninin yapılacağı Hipodrom'a gider ve geçit törenine katılır.

Ama 30 Ekim sabahı yayınlanan tüm gazeteler ağız birliği etmişçesine ve galiba Devrim sözcüğüyle bilinçaltı bir hesaplaşmanın hınç ve şehvetiyle “Devrim yolda kaldı”, “Devrim'in benzini bitti”, “Devrim yürümedi”, “Devrim ancak 200 metre yürüdü” başlıklarıyla çıkarlar.

Devrim'in defteri dürülmüştür. Her iki araba da Eskişehir'e dönerler. İdam fermanları ise gecikmez. Otomobiller istenir ve gönderilenler presle ezilir. Son kalan otomobil ise 'Eskişehir Cer Atelyesi'nin milli mücadeleden kalma ruhuyla bozuk olduğu gerekçesiyle gönderilmez, saklanır. İşte bugünlere kalan miras odur. Böylece, 'Devrim' otomobili kendisini tarihten silmek isteyenlere inat tarihe mal olur (Sağın, 2004).

Proje ve tasarım süreci

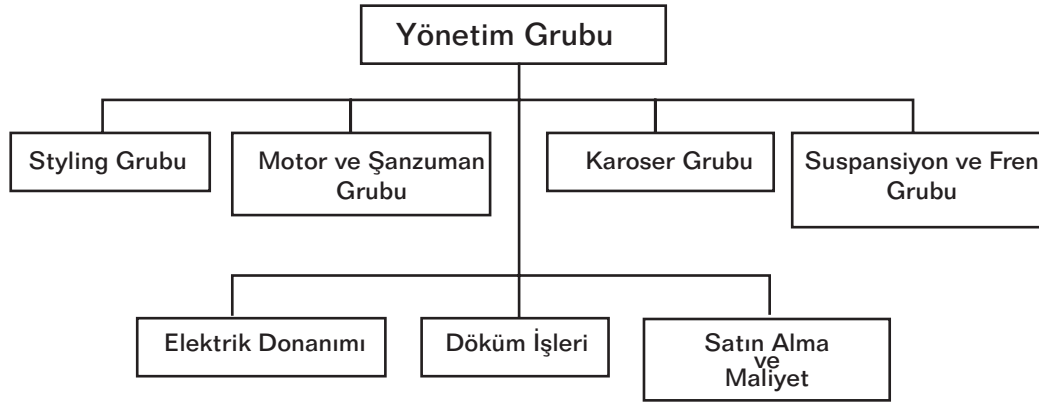
Projenin en önemli aşaması organizasyonun planlanması ve tasarım hedeflerinin ortaya konması idi. Bu yüzden öncelikle projenin organizasyonu ve tasarım hedefleri anlatılacaktır. Daha sonra projenin en önemli aşaması olan Styling detaylı olarak incelenecektir. Tasarım konusunda önem taşıyan, koltuklar, marka, gösterge, kapı kolları gibi aksesuarlar ise elde yeteri kadar bilgi ve belge olmadığı için bu yazıda değerlendirilememiştir.

Bu çalışmalar, projede çalışanların beyanları, proje esnasında çekilen fotoğraflar ve Devrim Arabaları ile ilgili yazılan makale ve haberler çerçevesinde yapılacaktır.

Organizasyon ve hedefler

Projede öncelikle bir yönetim grubu teşkil edilmiştir. Yönetim grubunun görevi projenin genel olarak takip ve koordinasyonu, gerektiği zaman üst makamlarla iletişim ve ayrıca yerli

Şekil 1. Devrim Arabaları Projesinin Organizasyon Şeması ▲

Şekil 2. Gruplarda çalışanlar ve meslekleri (Sağın, 2004) ▼

Yönetim Grubu
Emin Bozoğlu, TCDD Gen. Md. Yrd. / Orhan Alp, TCDD Fabrikalar Dai. Bşk. / Hakkı Tomsu, TCDD Cer Dai. Bşk. / Nurettin Erguvanlı, TCDD. Cer Dai. Bşk. Yrd. / Mustafa Ersoy, Esk. Demiryol Fab. Md. / Celal Taner, Adapazarı Demiryol Fab. Md. / Mehmet Nöker, Ankara Demiryol Fab. / Hüsnü Kayaoğlu, TCDD Gn. Md. Müşaviri / Necati Peköz, TCDD Gn. Md. Müşaviri
Styling Grubu
Yük. Müh. Nurettin Erguvanlı / Yük. Müh. Ercan Türer / Yük. Mimar Kemal Elagöz
Motor Şanzuman Grubu
Yük. Müh. Mehmet Nöker / Yük. Müh. Gültekin Sabuncuoğlu / Yük. Müh. Salih Kaya Sağın / Yük. Müh. Rifat Serdaroğlu / Yük. Müh. Şecaattin Sevgen / Yük. Müh. Kemalettin Vardar
Karoseri Grubu
Mak. Müh. Celal Taner / Y. Müh. Faruk Akyol / Y. Müh. Samim Özgür / Y. Müh. Salih Kaya Sağın / Y. Müh. Hamdi Tahıllıoğlu
Süspansiyon ve Fren Grubu
Mak. Müh. Hamit İşeri / Y. Müh. İsmet Özkan / Y. Müh. Mustafa Seyrek
Elektrik Donanımı
Y. Müh. Hasan Dinçer
Döküm İşleri
Metalarlurjist İsmail Sıdal
Satın alma İşleri ve Maliyet Hesapları
Y. Müh. Yavuz Yücel

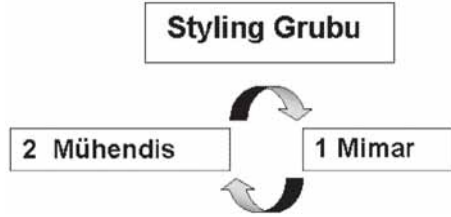
geldiğinde ilgili bölümlere destek vermektir. (Örnek, 2008). Çalışma grupları sırasıyla; Styling Grubu, Motor Şanzuman Grubu, Karoser Grubu, Suspansiyon ve Fren Grubu, Elektrik Donanımı, Döküm İşleri, Satın Alma ve Maliyettir (Sağın, 2004).

Yüksek Mühendis Emin Bozoğlu yönetiminde toplanan proje ekibi isim ve meslek bazında Şekil 2'de verildiği gibidir. Organizasyon, projede yer alan kişilerin daha önceki sorumlulukları, tecrübeleri, mesleki birikimleri düşünülerek yapılmıştır: “Sonra dönemin Ulaştırma Bakanı Orhan Mersinli, görevi Amerika'da mühendislik eğitimi almış, emekli asker Devlet Demir Yolları Teknik Genel Müdür Muavini Emin Bozoğlu'na verir”, (Akgün, 2008). “Her biri kendi dalında uzman, her biri Berlin, Dresden, Zürich, New York, Detroit üniversitelerinde eğitimlerini tamamlamış, “iyi” değil “çok iyi” derecelerde diplomalara sahip 23 mühendis”, (Sağın, 2004).

Styling

Cer Dairesi¹ Başkan Yardımcısı Yüksek Mühendis Nurettin Erguvanlı, Yüksek Mühendis Ercan Türer ve Yüksek Mimar Kemal Elagöz'den oluşan *Styling Grubu*'nun en önemli görevi aracın “biçimi” olacaktır (Şimşek, 2006. s72).

Ancak bu noktada en önemli soru *Styling Grubu*'nun aracın “biçimi”ni nasıl yapacağıdır. Çünkü makine mühendisliğinin o tarihteki müfredatı ve o tarihteki mühendislik çabası, biçim konusunda yöntem ve deneyim sahibi değildi. Bu yüzden biçim konusundaki yöntemlerin mimarlık disiplini ile alınması planlanmış olmalı. Bu yüzden projeyi yürütmesi düşünülen 22 mühendis arasına bir de mimar alınmış olmalı. Ama varsayım kesin olarak ispatlanabilir değildir çünkü bu konuda bir belge yoktur.

Şekil 3. Styling Grubunun yapılanması

Styling'in belirli bir yöntem bilgisi ve tecrübesi doğrultusunda yapıldığını gösteren en önemli kanıt aracın 1/10 ölçeğinde yapılan alçı modelidir. Bu modellerin geliştirilmesi elde bulunan Chrysler, Fiat ve Chavrolet modellerinin incelenmesi ile yapılmıştır (Sağın, 2004).

Alçıdan model makine mühendisliğinde kullanılan bir yöntem olmamasına rağmen Devrim Arabaları projesinde kısa sürede profesyonelce yapılması bu işlerin projede yer alan yüksek mimar Mustafa Kemal Elagöz tarafından yürütüldüğü varsayımını güçlendiriyor.

Peki, Mustafa Kemal Elagöz'ün bu konuda başarılı olabilmesi için gereken donanımına sahip olduğu nasıl söylenebilir? Mustafa Kemal Elagöz, Mimarlar Odası kayıtlarına göre 1928-2002 yılları arasında yaşamış, 1941 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'ne girmiş, bugünkü adıyla Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve buradan yüksek mimar olarak mezun olmuştur.

Şekil 4. Aracın 1/10 modeli

Yapılan birkaç 1/10 model içerisinde birisi seçilerek, 1/1 modelin yapılma aşamasına geçilmiştir: *"Karoser için hazırlanan 1/10 ölçekli maketlerden seçilen 1/1 ölçekli alçı modeli yapıldı"*, (Sağın, 2004).

Şekil 5. Aracın 1/1 modeli

Mustafa Kemal Elagöz'ün estetik ve sanatsal yönünü en doğru bir şekilde ortaya koyan eseri, 1949 yılında Amerikan Başkanı Harry S. Truman'a gönderdiği 7.5cm x 10cm ebatlarındaki büstüdür:

Şekil 6. Amerikan başkanı Truman'ın büstü

Mustafa Kemal Elagöz'e alçı model aşamasında çok iş düşmesine rağmen, biçim verme süreci diğer mühendislerin katılımı ile bir ekip çalışması şeklinde gelişmiştir:

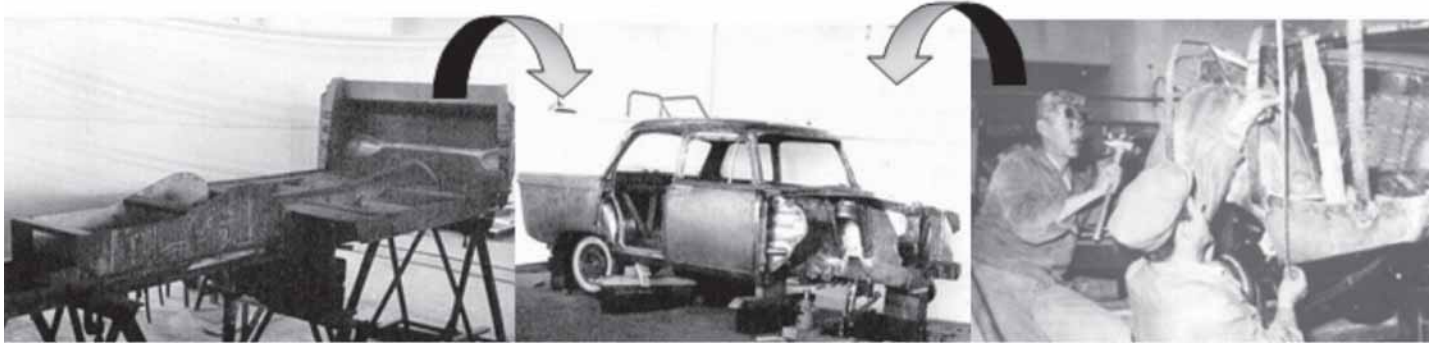
"Çiziyoruz, bir biçim veriyoruz. Bir bakıyoruz, Ford'un bilmem ne modeline benzemiş. Bir tane daha üretiyoruz. Olmadı, bu da Opel'i andırdı. Haydi, o da çöpe. Sonunda tümüyle bizim olan bir biçim üretmeyi başardık", (Sağın, 2004).

Eldeki teknik olanaksızlıklar projenin birçok aşamasında değişik sorunlar çıkartmıştır. Bu da araçların tasarımını etkileyen önemli bir faktör olmuştur. Aracın gövdesinde kullanılacak sacların basılması için presler olmadığı için bu işlem için büyük krikolar kullanılmıştır. Metal kalıp alma olanağı olmadığı için gövde parçalarının kalıpları alçı modelden beton kalıp

almak sureti ile yapılmıştır. Bu olanaksızlıklar araç gövdesinin bombeli ve kavisli olmasına olanak vermemiştir.

Şekil 7. Gövde saclarının beton kalıplar üzerine krika yardımı ile çekilmesi

Şekil 8. Gövdenin şekillendirilmesi

Krikolarda çekilen gövde sacları platform üzerine kaynatılarak ve çekiçlemek sureti ile şekillendirilir:

Alt parça tedarikinde ortaya çıkan sorunlar da tasarımın ana hatlarını değiştirmiştir. *"Eylül sonuna doğru, ön ve arka camları, piyasada bulunabilenlere uydurmak zorunluluğuyla modele göre biraz değiştirilmiş iki gövde çatılmış ve biri A diğeri B tipinden iki ayrı motor hazırlanmış bulunuyordu"*, (Sağın, 2004).

Gövdenin tasarım süreci, alçıdan prototip yapılması ile başlamış, daha sonra teknik kısıtlamalar yüzünden aşağıda görüldüğü gibi neticelenmiştir.

Devrim Arabaları, Türkiye'nin tamamen kendi olanakları ile gerçekleştirdiği ilk deneyimdir. Devrim Arabaları çok farklı politik ve sosyo-ekonomik zeminlerde tartışılmıştır ve tartışılmaktadır. Bu yazının amacı Devrim Arabaları'nın Türkiye'nin ilk tasarımı olup olmadığını sorgulamaktır.

Bu konuda oluşan literatür ve görsel materyal yorumlanarak, Devrim Arabalarının Türkiye'nin ilk araç tasarım çalışması olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çünkü;

- 1- Tasarım Stratejik olarak ele alınmıştır,
- 2- Tasarım hedefleri belirlenmiştir,
- 3- Benchmarking yapılmıştır,
- 4- Konusunun uzmanları görevlendirilmiştir,
- 5- Prototip ve kalıp çalışmaları, eldeki teknik imkanlar dahilinde bilinçli olarak yapılmıştır,
- 6- Tasarım üretilmiştir.

¹ Cer, Arapça'da "çekmek, sürüklemek" anlamına gelir. TCDD çalışanları arasında ya da 1950-60 dönemi halk dilinde, lokomotiflerin teknik bakımının yapıldığı ve yenilerinin imal edildiği fabrikalara da "cer atölyesi" denirdi, (TTAG, 2003)

Referanslar:

- Akgün, Müge. "Cemal Paşa Bile Devrime Sirtını Döndü", Hürriyet, 25 Ekim, 2008
- Güven, Ayşegül. "Devrim namus davamızdı 75'ime geldim öfkem geçmedi", Hürriyet, 22 Kasım, 2008
- Kiper, Mahmut. "Umutlar benzinle tükendi", Cumhuriyet, 2008, Ağustos 12
- Örnek, Tolga. "Devrim Arabaları", Ekip Film, 2008
- Sağın, Salih Kaya. "Başarı mı, fiyasko mu?" Mühendis Makina Dergisi, Sayı:326, 1985
- Bu makaleden faydalanarak Serbay Ceylan tarafından hazırlanmış bir sunum: Devrim.pps (4,5MB)
- Bu makalenin bir özeti: "Bizden Adam Olmaz" Diyenlere Devrim Otomobilinin Hikayesi, MMO İstanbul Şubesi Bülteni, Mart 2004, Sayı:75, Sayfa:15-18
- Şimşek, Muhittin Şimşek. "Yarım Kalan Devrim Rüyası", Alfa Yayınları, 2006
- (TTAG) Toplu Taşıma Araçları Grubu, "Toplantı tutanağı", ODTÜ, 9 Haziran 2003
- <http://arama.hurriyet.com.tr/arsivnews.aspx?id=10208272>
- <http://bilimtekniik.cumhuriyet.com.tr/?im=yhs&hn=416>
- <http://en.wikipedia.org/wiki/Opel>
- http://en.wikipedia.org/wiki/File:1960_Chevrolet_Corvaire.JPG
- <http://oica.net/category/production-statistics/>
- www.a-sp.org/publications.htm
- www.ataturkotosanayisitesi.com/Devrim.html
- www.capital.com.tr/haber.aspx?HBR_KOD=426
- www.hurriyet.com.tr/ekonomi/10417819.asp?gid=254
- www.mmoistanbul.org/yayin/bulten75/
- www.oaib.gov.tr/moment/moment03.pdf
- www.turkey-now.org/default.aspx?pgID=492
- www.trumanlibrary.org/photographs/view.php?id=20749
- www.tulomsas.com.tr/en/main.php?kid=67

SAYIN DELEGELERİMİZ

TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ
40. DÖNEM ASIL DELEGASYONUNUN DİKKATİNE

TMMOB Mimarlar Odası'nın Olağanüstü Genel Kurulu 10 – 11 – 12 Nisan 2009 tarihinde Antalya'da yapılacaktır.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi 40. Dönem Asıl Delegasyonu'nun aşağıda yer alan konu başlıklarının tartışılacağı Olağanüstü Genel Kurul'a katılımı son derece önemlidir.

Bu sebeple delegasyonumuzun programlarını, 10 – 11 – 12 Nisan 2009 tarihlerinde Olağanüstü Genel Kurul'a katılacak şekilde düzenlemelerini hatırlatırız.

Genel Kurulda Gündeme Gelecek Yönetmelik Değişikliği ve Yeni Yönetmelik Önerileri*

- 1- TMMOB Mimarlar Odası Ana Yönetmeliği**
- 2- TMMOB Mimarlar Odası Mesleki Davranış Kuralları Yönetmeliği**
- 3- TMMOB Mimarlar Odası Mali İşler Yönetmeliği**
- 4- TMMOB Mimarlar Odası Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi Yönetmeliği**
- 5- TMMOB Mimarlar Odası İşyeri Temsilciliği Yönetmeliği**
- 6- TMMOB Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği**

Söz konusu Yönetmelik Değişiklikleri'ne dair 9 Mart 2009 tarihinde Mimarlar Odası Toplantı Salonu'nda düzenlenecek Üye Danışma Kurulu toplantısına delegasyonumuzun katılımını önemle rica ederiz.

* Yönetmelik Değişiklikleri ile ilgili ayrıntılı bilgiye www.mimarlarodasiankara.org adresinden ulaşabilirsiniz.

Projenin Adı: Northstar Plaza Projesi **Yeri:** Yenimahalle (18097 ada 2 parsel)
Parsel Alanı: 3757m² **Emsal Değeri:** 1.50 **Toplam İnşaat Alanı:** 15.365,09m²
Bağımsız Bölüm Sayısı: 35 **Kat Sayısı:** 3 Bodrum + Zemin + 14 Kat: 18 Kat
Tarih: 11.02.2009

Bu çevresel etki değerlendirme raporu, Mimarlar Odası Mesleki Denetim Uygulaması'nın genel amaç ve beklentileri doğrultusunda, Oda'nın kamu yararına çalışan bir meslek kuruluşu olması ve bu nedenle 6235 sayılı yasa ile yükümlendiği 'kamuyu ilgilendiren mesleki konularda ilgili idarelere görüş ve önerilerde bulunma' görevini yerine getirmesi amacı ve sorumluluğu altında düzenlenmiş olup uygulanması halinde çevresel etkileri nedeniyle sorunlar yaratabilecek bir projenin ortaya çıkmasına neden olan imar koşullarına yöneliktir. Bu değerlendirmede, proje müellifinin mimari hizmet ve müelliflik hakları saklıdır.

Giriş

Mimarlık, toplumun her bireyini yakından ilgilendiren toplumsal bir meslek ve etkileri açısından da kapsamlı uygulama alanıdır. Mimarlık alanında yapılacak kamusal işler her proje öncelikle konumlandığı alanı, ikinci halka olarak yakın çevresini, üçüncü halka olarak da bulunduğu semt ve kenti yeniden biçimlendirecek kentsel ve toplumsal eylemlilikler bütünüdür. Kent topraklarına mekânsal müdahale, kullanıcısıyla beraber sosyal ve kültürel müdahaleyi de beraberinde getirir. Bu nedenle de kentsel ölçekteki bu tür müdahaleler, semti ve kenti yeniden biçimlendirecek nitelikte olduğundan, kentsel ölçekte biçimlendirme politikası ve kente dair hedefleri olmalıdır. Hem bulundukları alanın görsel olarak çehresini değiştirecek, hem de mevcut alt ve üst yapıyı zorlayacak müdahalelerin planlanması ve projelendirilmesinde, çevre ile ilişkisi ve çevreye olası etkileri öngörülüp süreç buna göre yönetilmeli ve yönlendirilmelidir. Ayrıca, günümüzde oldukça gündemde olan ve merkezi ve yerel yönetimlerimizin hassasiyetle üzerinde durmaları gereken küresel ısınma ve iklim değişikliğine karşı koyabilmek ve sürdürülebilir yaşama destek olmak için enerji ve kaynakların verimli kullanımlarını ve yenilenebilir enerji üretimine yönelik, çevre dostu mekân ve tasarımları oluşturmaya yönelik uygulamaları benimsemeli ve örnek olmalıdır.

Bu açılarından bakıldığında, incelenmekte olan projenin kentsel ve doğal değerler bakımından ele alınması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Kentsel Bakımdan Değerlendirme

Konum

İncelenmekte olan iş merkezi projesinin parseli, imar durumunda 'ticaret alanı' olarak tanımlanmıştır. Ankara Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği'ne göre **ticaret alanı** tanımı şöyledir:¹

"...Bölge Kat Nizamı ve Benzer Planlarda ticari amaçlı yapılar için ayrılmış bölgelerdir. Bu bölgelerde büro, iş hanı, gazino, lokanta, çarşı, çok katlı mağazalar, bankalar, oteller, sinema, tiyatro, sanat galerileri ve sergi gibi toplumsal ve kültürel tesisler, yönetsel tesisler vb. binalar yer alabilir."

Bu tanıma göre projenin alan için önerdiği işlev imar yönetmeliğine uygundur. Ancak burada dikkat edilmesi gereken konu yüklenecek olan işlevin, alanının bulunduğu bölgenin ihtiyacını karşılamak üzere seçilmesi gerektiğidir. Kaldı ki, bölgenin böyle bir ihtiyaç analizinin ilgili Belediye veya Büyükşehir Belediyesi tarafından yapıldığına dair herhangi bir belge elimize ulaşmamıştır. Bu nedenle, inceleme konusu olan projenin hangi kıstaslar çerçevesinde ve hangi gereksinimleri karşılamak üzere tasarlandığı belirsiz kalmaktadır.

Bu ve benzeri projelerin çevresel etki değerlendirmelerinin yapılabilmesi için arsanın yakın çevresindeki ulaşım ağının ve arsa çevresindeki yerleşimlerin ve kullanımların vaziyet planlarında veya ekli bir krokide, cadde ve sokak isimleri ile yaya kaldırımı ve yol genişlikleri ve kotlarıyla, varsa toplu taşıt durakları ve benzeri bilgiler de işlenerek, sunulmalıdır.

Bu bağlamda, Ankara gibi, başkent olan bir şehirde, kentin gelişiminin planlanması sırasında ayrıntılı inceleme ve değerlendirmelerin yapılması gerekmektedir. Bu nedenle, böyle kapsamlı bir yapının içinde bulunduğu bölgenin bütüncül planlanması, planlamada ise her yapı için çevresel etki değerlendirilmesi yapılması uygun bulunmaktadır.

Ulaşım

Burada önemle vurgulanması gereken bir diğer konu, kentin bu tür gereksinmelerinin karşılığı olacak yapıların konum ve nitelik açısından ciddi bir çözümlemesi yapılmadan inşa edildiği / edilmekte olduğudur. Ayrıca, bu yapı gruplarının arsadan / toprak mülkiyetinden çıkarak konumlandırıldığı izlenimi de bulunmaktadır. Böylelikle, planlamanın mantığına uygun yer seçimi yerine arsanın varlığına ve ölçülerine uygun işlevlendirme gerçeği ortaya çıkmaktadır. Bu gerçek, planlanmış alanların merkezleştirilmesi doğrultusunda yapılaşmayı yönlendirme yerine arsa mülkiyetinden çıkarak rastlantısal olarak merkezler yaratma yolu açılmaktadır. Bu durumda, bütüncül ve geleceği tanımlamaya yönelik bir kent planlamasından söz edilememektedir. İnceleme konusu olan projenin de bu türden bir yapı grubunu oluşturacağı düşünülmektedir.

Giriş kısmında da vurgulandığı gibi, bu tür kapsamlı kentsel müdahalelerin kent ile ilişkisinin iyi tasarlanması gerekmektedir. Bu ilişkinin çevreye yapacağı en önemli etki, ulaşım konusunda olacaktır. Projede trafikle ilgili çözümlerin yetersiz kaldığı görülmektedir. Otoparklar arası rampaların yeniden gözden geçirilmesi, daha güvenli rampaların çözümlenmesi gerektiği düşünülmektedir. Ayrıca, engellilerin ulaşımı için yeterli önlemlerin alınmadığı görülmektedir.

Kentsel Isınmaya Etkileri Bakımından

Kentte ısı adaları kavramından, etrafındaki adalara göre ısısı 5°C-10°C daha fazla ısısı olan adalar anlaşılmaktadır. Isı adası oluşumunun nedenleri, iklimsel, coğrafi, morfolojik, yapısal, arazi kullanımı, ulaşım da kullanılan yakıt ve yapıların yönlenmesi ile ilgilidir.

Kentte ısı artışının zararları arasında insan ölümlerini göstermek mümkündür. Örneğin 2003 yılında Paris kentinde 10.000 ölümün nedeni ısı artışıdır.² Çok sayıda kişi de hastanelere başvurmuştur. Dikkate alınması gerekli önemli bir diğer konu ise, kentte 1°C'lik ısı artışını soğutmak için %3-4 daha fazla enerji kullanılmasını gerektirir.

Bu kısımda vurgulanması gereken bir diğer konu projede uygulanan ağaçlandırma yöntemidir. Zemin katın alt katında da otopark olduğu dikkate alındığında ağaçların sağlıklı olarak gelişebileceği toprak kalınlığının elde edilip edilemeyeceği şüphelidir. Projede 1238.66 m² ağaç dikilecek alan belirtilmiştir. Ancak ağaçlandırmanın hangi alanda yapılacağı da projeden okunamamaktadır.

Isı artışını azaltmak için yapıda daha fazla ağaç ve yeşil alan kullanılması gerektiği açıktır. İncelenen projede tasarlanan eğimli cephenin sera etkisi yaratacağı düşünülmektedir. Çatıda kullanılan kaplama malzemesinin de yansıtıcı, çevreyi olumsuz yönde etkileyecek bir malzeme olduğu anlaşılmıştır.

Sonuç

Yukarıda açıklandığı üzere, inceleme konusu olan iş merkezi yapısının kentsel ve doğal bakımdan bulunduğu çevreye ve Ankara kentinin gelişimine olumsuz etki edeceği kanaati oluşmuştur. Bu çerçevede, günümüzde giderek yaygınlaşmakta olan bu tür yapıların hangi bütüncül ve toplumsal kararlar göz önüne alınarak gerçekleştirildiği sorgulanmalıdır. Ankara kentinde yeni inşa edilecek binalarda yapı yoğunluğu, sosyal ve yeşil donatılara önem verilmeli, kentin, ülkenin ve dünyanın geleceği açısından önemli olan çevre dostu malzeme ile çevre dostu tasarımlar yapılması özendirilmelidir. İlgililerin bilgisine sunulur.

Saygılarımızla,

Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Çevresel Etki Değerlendirme Kurulu

¹ Ankara Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği ve İlgili Mevzuat, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı, Ankara, 2007

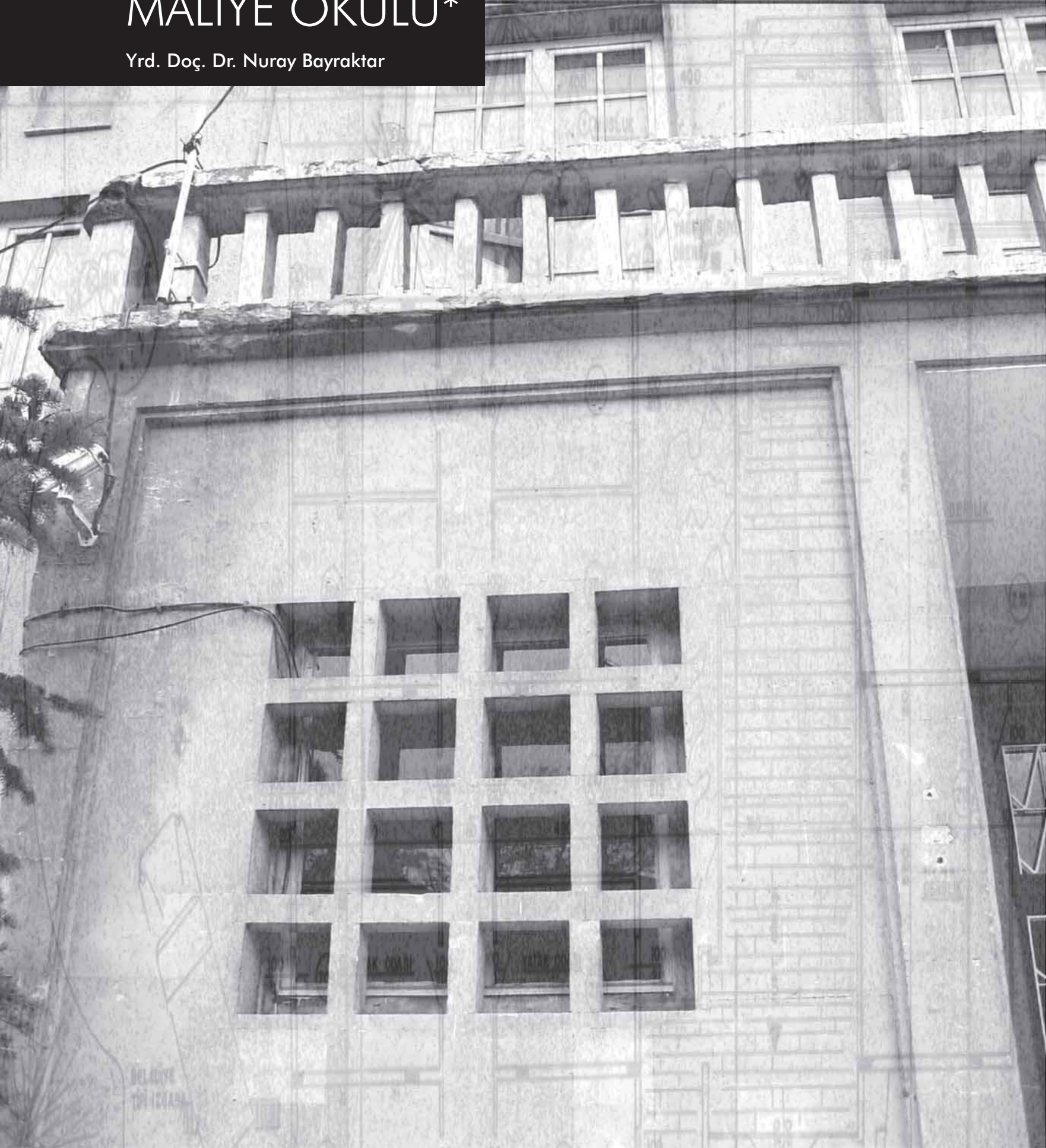
² Journal Presse, 22.08.2003

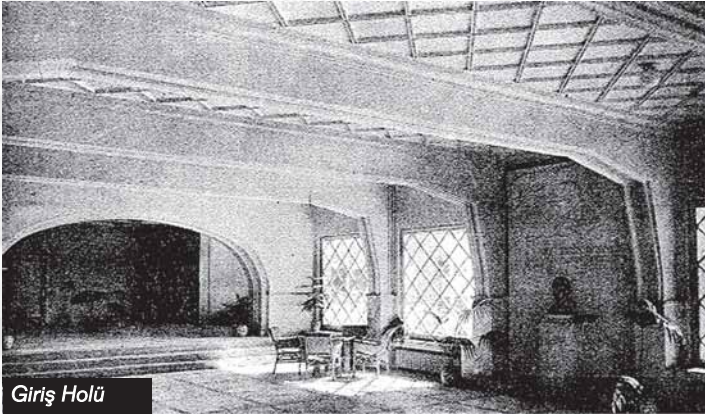
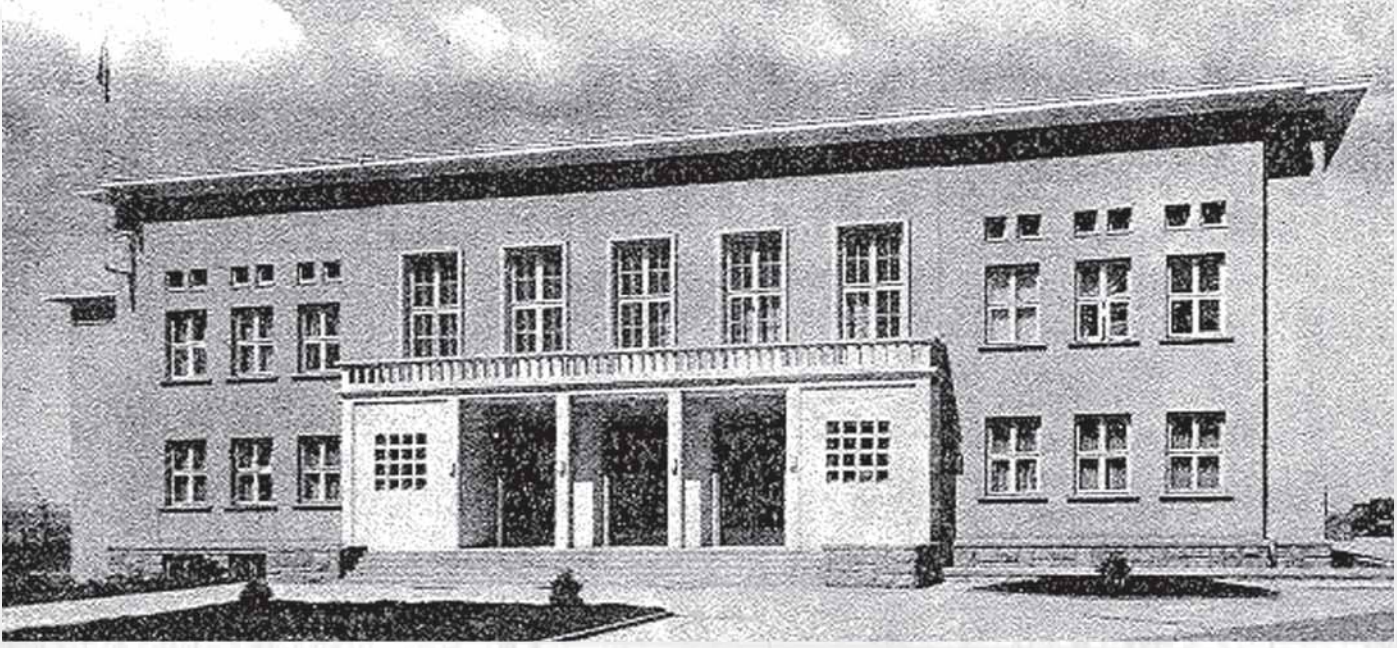
bilinmeyen ankara ...

Bilinmeyen Ankara başlığı altında her ay bu sayfalarda bir yapı tanıtıyoruz. Bu yapıların ortak özelliği birçok kişi tarafından bilinmiyor, tanınmıyor olmaları, yaşadığımız şehrin sahip olduğu, ama varlığının bile farkında olmadığımız, işlevleri veya konumları yüzünden içlerine girip çıkamadığımız, yayınlarda rastlamadığımız, mimarlık derslerinde okutulmayan, ama mimari açıdan bilinmeyi hakeden yapılar bunlar...

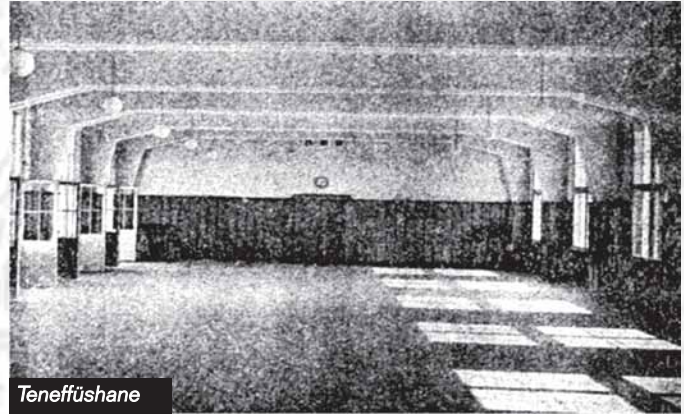
MALİYE OKULU*

Yrd. Doç. Dr. Nuray Bayraktar

Giriş Holü

Teneffüşhane

Maliye Okulu'nun Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Lise muadili ve 3 yıl süreli olarak kabul edilmesi üzerine Maliye Bakanlığı'nca yeni bir bina yapılması kararı alınmıştır. Nisan 1943'de avan projeleri hazırlanan binanın temeli Haziran 1943'de atılmış, savaş koşullarının zorluğuna karşın 16 ayda bitirilerek Ekim 1944'de eğitime başlanmıştır.

Bina, Y. Mimar Abidin Mortaş tarafından 5 dershaneli ve 300 öğrenci kapasiteli yatılı bir meslek okulu olarak tasarlanmıştır. Ancak Maliye Bakanlığı'nın sıkışık durumdaki bazı birimlerinin binada yer alması istemi üzerine uygulama esnasında projede kısmi tadilata gidilmiştir.

Maliye Okulu Çankırı Caddesi üzerinde arkeolojik alanın köşesinde konumlanmıştır. Arsanın eğiminden yararlanılarak ön cephe 2 kat, yan cephe 4 kat olarak düşünülmüştür. Arsa geriye doğru genişlediğinden, önde geniş bir bahçe bırakılarak okul, arsanın gerisinde gerçekleştirilmiştir. Dershaneler, yemekhane ve yatakhanelerin bir kısmı güneye bakan yan cephede, esas giriş, idare kısmı ve gereğinde yatakhane olarak kullanılacak toplantı salonu doğuya bakan ön cephededir. Kuzey cephede servis birimleri yer almaktadır.

Binada içerisinde yer alan asma kat ile birlikte garaj katı aynı zamanda atölyeler katıdır. Garajın üstündeki kat yemekhane ve servislere ayrılmıştır. Giriş katında şeref holü, öğretmenler odası, dershaneler, kütüphane, revir ve memur yatak odaları yer almaktadır. Üst katta ise yatakhaneler ve toplantı salonu bulunmaktadır.

Uygulaması proje mimarı tarafından gerçekleştirilen Maliye Okulu'nun çatı ve saçakları çinko ile kaplanmış, üstü sülyenle boyanmıştır. Döşemeler mozaiktir, ancak şeref holü zemini ve kısmen duvarları mermer ile kaplanmıştır. Pencere doğramaları çifttir. Bina 1.200.000 liraya mal edilmiştir.

"Binanın iç ve dış mimarisinde hiçbir tesir altında kalınmayarak, yalnız mimari mantık, sağduyu ve fonksiyon isabeti aranmış, muayyen ve zorlama motiflerden yardım beklenmeden munis ve samimi bir ifade istihdaf edilmiştir."

* Bina bugün Atatürk Teknik Anadolu ve Meslek Lisesi olarak kullanılmaktadır.

Mortaş, A., (1947), "Maliye Okulu-Ankara"

GELİBOLU YARIMADASI TARİHÎ MİLLÎ PARKI KABATEPE TANITIM MERKEZİ

fikir projesi yarışmasına boykot

Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu'nun 12 Şubat 2009 günü yapılan toplantısında, Çevre ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürlüğü'nce 5 Ocak 2009 tarihinde Resmî Gazete'de ilan edilerek çıkarılan "Gelibolu Yarımadası Tarihî Millî Parkı Kabatepe Tanıtım Merkezi Fikir Projesi Yarışması"nın boykot edilmesine karar verildi.

Yarışmanın ilanından sonra, yarışma şartnamesinin ve yarışma içeriğinin incelenmesi sonucunda Bakanlığa yazı yazılarak, yarışmanın durdurulması, hukuka ve üst ölçekli plan ve projelere uygun hale getirilmesi, ilgili meslek odalarından istenecek uzman meslek mensuplarından oluşan bir jüri ile yeniden düzenlenmesi talep edilmişti.

Bakanlıktan, Mimarlar Odasına gönderilen yanıtta, düzenlenen yarışmanın, Çanakkale Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun uygun görüşü beklenmekte olan yarışma alanına ilişkin 1/1000 ölçekli İmar Planı Taslağı'na uygun olduğu, konunun simülasyonun ön planda tutulduğu bir yarışma olduğu ve şartnamenin ve jüri oluşumunun "Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışmaları Yönetmeliği"ne uygun olduğu belirtilerek şu ifadelerle yer verildi:

"Kabatepe Tanıtım Merkezi projesi hazırlanacak olan senaryo ve bu senaryoda öngörülebilecek panoramik, simülasyon, animasyon ve diğer tekniklerle 1915 Çanakkale Kara ve Deniz Savaşlarının anlatılacak olması, savaşın doğru ve anlaşılabilir anlatılması, bu merkezin Türkiye'de yapılacak bu kapsamdaki ilk merkez niteliğinde olması, birçok bilinmezlerinin bulunması ve mimari niteliklerinden daha çok bu diğer özelliklerinin ön plana çıkarılması hedeflendiğinden bu maksadı en iyi şekilde gerçekleştirecek mekan tali bir konu olarak düşünülmektedir. Zaten bu nedenle bilinmeyen, Türkiye'de uygulanmamış tekniklerin ortaya çıkarılabilmesi için yarışmanın "Fikir Yarışması" olması düşünülmüştür."

Bakanlığın bu tutumunu sürdürmesi karşısında Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu "yarışmanın boykot edilmesine, yarışma sürecine katılan mimarlarla ilgili Oda iç hukukunun işletilmesine ve yarışmanın iptali için yargı yoluna başvurulmasına" karar verdi.

"EMRET BAŞKANIM" YASALAR DEĞİŞSİN!...

Melih Gökçek, bir kenti, bir başkenti yönettiğini unuttu ve kendini kabile reisi zannetmeye başladı.

"Ben yaparım, olur; ben yaptım, oldu" zihniyeti ile tüm uzmanlık alanlarındaki "her şeyi ben bilirim" diyecek kadar pervasız davranabilen Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı'ndan bir başka inci daha.

"İDARİ YARGILAMA USULÜ KANUNUN DEĞİŞTİRİLMESİNİ İSTİYORUM" Hayhay efendim. Kendinize özel bir başka yasa değişikliği daha mı istiyorsunuz?

Hürriyet Gazetesi Ankara ekinin 09.02.2009 tarihli sayısında çıkan "Eski Vaatleri Unuttu" başlıklı haberde, AKP Ankara İl Başkanlığı tarafından düzenlenen "Proje ve Vizyon Buluşması" konulu toplantıda Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanı Melih Gökçek, yeni dönem projelerini aktardığı konuşmasında, bazı projelerinin hayata geçirilmesinde iki engelin olduğunu ifade etmiştir. Bunlardan birinin Murat Karayalçın döneminden kalan borçlar, diğerinin de İdare Mahkemelerinde açılan yürütmeyi durdurma davaları olduğunu belirtmiş ve milletvekillerinden belediyenin yaptığı idari işlemlere karşı açılan iptal davalarında uygulanan 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun değiştirilmesini istediği görülmüştür.

Ankara'nın kaynaklarına, toprağına, suyuna, havasına yani kamuya ait tüm varlıklara yapılan yatırım-proje ve uygulamalardaki yanlışlıklara işaret eden ve kamunun haklarının korunması amacıyla hukuk devleti ilkesi çerçevesinde yargıya başvuran biz meslek odalarını her defasında işaret eden Melih Gökçek, artık haddini aşmış ve kendine özel bir başka yasa değişikliği daha istemiştir.

Toplantıda belirtilen yasanın 27 maddesindeki değişikliği içermektedir. Bu madde; idari yargılama usulünde tedbir niteliğinde öngörülen, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda söz konusu olan "yürütmenin durdurulması" müessesesini içermektedir. Bu maddenin kaldırılmasını isteyen Melih Gökçek'in isteğinin temelindeki gerekçeyi anlamak çok da zor değildir, yürütmenin durdurulması müessesesinin kaldırılması halinde Melih Gökçek, hukuka aykırı işlem ve eylemlerini süratle neticelendirebilecektir.

Hukukun üstünlüğü ve kamu yararının gerçekleşmesinin teminatı olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği altında bulunan tüm meslek odaları, ülkenin imarında ülke kaynaklarının kullanımında, sadece ve sadece toplum yararına ve çıkarlarına hiçbir kişisel ve kurumsal çıkar gözetmeksizin hizmet etmektedir. Bu süreçte ayrıca meslek odaları, meslek alanlarının sorumlulukları çerçevesinde toplum yararına, bilimin ve teknolojinin yol göstericiliğinde insanca yaşam mücadelesinin de sözcüsüdür.

Melih Gökçek, bilim ve teknoloji ile donanımlı uzman kişilerden, hukuk kurallarından neden bu denli çekinmektedir? Çok basit, çünkü Melih Gökçek'in Ankara için yaptığı plan ve uygulamalardan birçoğu bilim insanları-uzmanlar tarafından incelenmiş, kamu yararı olmadığı ve kamu kaynaklarının doğru yatırımlarda kullanılmadığı yasal süreçlerle tescillenmiştir. Üst geçitler, katlı kavşaklar, Kızılırmak'tan su getirilmesi, doğalgaz, su faturaları ve birçoğu. .

Sonuç; Gücünü anayasadan alan ve kamu yararına hizmet eden, üyelerinin birikimleri ile birer uzmanlık kurumları da olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı meslek örgütleri, görevlerinin gereği kentle ilgili tüm uygulama ve kararları yakından takip edecek, inceleyecek, gerektiğinde de yasal yollara başvurmaya devam edecektir. Bilim, teknoloji, kamu yararı gözetmek mücadelesinde olan meslek odaları ve bu amaç doğrultusunda çalışan Yönetim Kurulları, Melih Gökçek'in kamunun ön denetimi olan İdari Yargılama Usulleri Kanunu'nun değiştirilmesi talebini hukukun üstünlüğüne müdahale ederek "kendi saltanatını yaratma" çabası olarak görmektedir.

Saygılarımızla,

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI ANKARA ŞUBESİ
TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ
TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI ANKARA ŞUBESİ

Tarih: 25 Şubat 2009

GÖKKUŞAĞI İSRAF PROJESİ

Ankara İli, Çankaya İlçesi, İnönü Bulvarı üzerinde (Milli Kütüphanenin yanında), alt geçidin üstünde kalan orta kaldırım alanında Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından "Gökkuşığı Yolu" ismiyle bir rekreasyon alanı/alışveriş bölgesi yapılmıştır. Bu tesis sadece imar ve şehircilik mevzuatına aykırı olmakla kalmayıp, kamu kaynaklarının israfına ve yaya ve araç trafiğine olumsuz etki etmektedir.

1. Proje, İmar Kanunu ve yönetmeliklerine açıkça aykırıdır.

Tesislerin yapıldığı yer, İnönü Bulvarı'nın bir parçası olup kamuya ait olan bir "yol alanı"dır. Yollar, tıpkı çocuk bahçesi ve otoparklar gibi, İmar Kanunu uyarınca kentin o kısmında oturan tüm mülk sahiplerinden kesilen arsa paylarıyla (düzenleme ortaklık payı) oluşturulur. Yine İmar Kanunu'na göre düzenleme ortaklık payı ile oluşturulmuş alanlar başka amaçlar için kullanılamaz. Ancak Ankara Büyükşehir Belediyesi, düzenleme ortaklık payı ile oluşturulmuş olan bu alanı ticari kullanımlara tahsis etmiştir.

Ayrıca belediyenin sorumluluk ve tasarrufunda bulunan alanlardaki yapılanma koşulları, gerek Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın ve Belediyenin kendisinin yönetmeliklerinde belirtilmiştir. Bunlara göre yol, kaldırım ve orta kaldırım alanı gibi hepsi kamuya ait olan (belediye tasarrufu altında olan) yerler ancak kamu hizmetinin yürütülebilmesi için gerekli ulaşım ve haberleşme noktaları, trafo, sinyalizasyon, aydınlatma, bank, vb. amaçlarla kullanılabilir. Ancak, Ankara Büyükşehir Belediyesi, sorumluluğu altında olan bu bölgede kamuya ait "yol" kullanımında olan alanda "kafe, satış birimi, internet kafe ve lokanta, vb. işlevli "ticari kullanımları" yasaya aykırı biçimde inşa etmiş ve ruhsatlandırmıştır.

Alandaki düzenlemeye dair imar planı değişikliklerini proje bittikten sonra gerçekleştiren Belediye önce plan değişikliğine gerek bulunmadığını belirtmiş, alandaki yapıların prefabrik olduğunu ileri sürmüştür. Ancak bu sav da inandırıcı değildir. Zira yapılan binalar, bilinen kalıcı yapı temelleri üzerine inşa edilmiş; elektrik, su, kanalizasyon, telefon, vb. tüm altyapı bağlantıları yapılmış ve o bölgede inşa edilmiştir.

2. Proje keyfi kararlara dayanmış ve kamu kaynakları israf edilmiştir.

Bir kentsel alanın ne şekilde kullanılacağı, üzerinde nelerin yer alabileceği gibi kararların kent yöneticilerinin keyfi kararlarına dayanmaması, demokratik, bilimsel ve etik bir gerekliliktir. Kamu kaynakları sınırlı olan ülkemizde bu kaynaklar yaşanabilir kentler oluşturma yönünde değerlendirilmelidir. Ne var ki bu proje, hiçbir fizibilite ve kent planı öngörüsüne dayanmadan ve keyfi bir kararla gerçekleştirilmiştir. Büyükşehir Belediye Başkanı, "hayal ettim, mimarlar çizdi" derken bu projedeki keyfiliği bizzat kendisi ifade etmektedir.

Bu keyfi kararla, Belediye verilerine göre Haziran 2006 tarihi itibarıyla bu projenin inşası için 3.610.011.- YTL (3 Trilyon 610 milyar TL) para harcanmıştır. Ayrıca, bu proje için 27 Ağustos 2006 tarihinde havai fişekli görkemli bir açılış töreni düzenlenmiş, açılış öncesinde 10 gün boyunca Belediye tarafından yüksek tirajlı gazetelere yarımşar sayfalık ilanlar verilmiştir. Kentin büyüklü küçüklü ilan panolarında, mobil anonslarla, belediye otobüslerindeki afişlerle bu alanın açılış günleri öncesinden duyurulmuştur. Sadece açılış ve tanıtıma bile yüz milyarlarca liralık kamu kaynağının harcandığı anlaşılmaktadır. Altından taşıt

tüneli geçen yolun üzerindeki refüjdeki bu "rekreasyon" projesi, "cazibe merkezi olma" amacına da ulaşamamış, tam bir fiyaskoyla sonuçlanmıştır. Alana çok yakın olan Bahçelievler 7. Caddede her tür aktivite ve "gençliğin cazip bulduğu" pek çok mekan varken, iki yanında önemli bir taşıt trafiği olmasından dolayı kışın çamur, yazın tozdan kurtulamayacak daracık bir yol refüjü alanındaki kafe ve mağazalar ölü bir yatırıma dönüşmüş, dükkanlar iş yapamadığı için kapanmış ve vergilerimizle yarattığımız belediye kaynaklarının önemli bir bölümü Büyükşehir Belediyesi yönetiminin keyfi hayalleri uğruna israf edilmiştir.

3. Geniş kaldırımlar daraltılmış, yönetmelik ve standartlarda öngörülenin altına düşürülmüştür.

Katlı kavşak tüneli ve üzerindeki dava konusu ticaret merkezi alanı yapılmadan önce, Milli Kütüphane önünde ve karşısında daha önce oldukça geniş bir kaldırım bulunmakta iken bugünkü duruma bakıldığında ticaret alanı elde etmek için yaya kaldırımı yok edilmiş ve 1 metrelik dar bir şerit bırakılmıştır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği'nde; "Yaya kaldırımı tek yönlü yollarda 1,50 metre, çift yönlü yollarda 1,80 metreden az olamaz" koşulu bulunmaktadır. Dava konusu alandaki yol çift yönlü bir yoldur ve kaldırım genişliği yönetmeliğe göre en az 1,80 metre olması gerekirken yaklaşık 1 metreye düşürülmüştür. Bu kaldırımlar toplu taşıma araçlarını bekleyenler ve Milli Kütüphane gibi yoğun kamusal kullanımlara ulaşmak isteyenlerce yoğun olarak kullanılmaktadır. Bu haliyle toplu taşıma yolcuları ve alandan faydalanacaklar yol alanına taşmakta ve trafikte tehlike yaşanmaktadır. Proje ile kaldırımlarla ilgili genişlik koşulu da ihlal edilmiş bulunmaktadır.

Eskişehir Yolu incelendiğinde Milli Kütüphane önünden başlayarak kaygı verici boyutlarda trafik sıkışıklıkları yaşandığı görülmektedir. Milli Kütüphane önünde yapılmış, kamusal alanı işgal etmekten başka hiçbir işe yaramayan "Gökkuşáğı Alışveriş Tesisi" bu alanda bulunan otobüs duraklarında sıkışıklık yaratmaktadır. Bu sıkışıklık özellikle mesai saatleri başlangıcında ve sonrasında Konya Yolu dönüşünden, İstanbul yolu ve Eskişehir Yolu arasındaki bağlantının bulunduğu hatta kadar aralıksız devam etmektedir. Bu güzergâhta yer alan alışveriş merkezleri, yükseklikleri birbiri ile yarışan yapılar yol üzerindeki sıkışıklıkları arttırmaktadır.

4. Projeye metro istasyonu rezerv aktarma alanı ortadan kaldırılmıştır

Dava konusu alanın hemen yanında Kızılay-AŞTİ Metrosunun bir istasyonu inşa edilmektedir. Dolayısıyla bu metro faaliyete geçtiğinde alan çevresinde hem otomobiller, hem de otobüs besleme noktası olarak açık alanlara ihtiyaç olacaktır. Bu proje maalesef bu amaçla kullanılabilecek bir rezerv alanını ortadan kaldırmıştır. Batıkent-Metro İstasyonu yanındaki otobüs hareket alanı ve halka açık otoparkın Belediye tarafından satılarak yerine alışveriş merkezi yapılmasına benzer biçimde, burada da göz göre yine önemli bir kent suçu işlenmiştir.

Sonuç

Gökkuşáğı rekreasyon alanında açılan ticari işletmeler ve esnaf teker teker kepenk kapatmıştır ve ciddi bir ticari zarara uğramıştır. Terk edilmiş bir görünüm sergileyen rekreasyon alanı şehrin prestijini sarsmaktadır. Alanın temizliği, bakımı, aydınlatması ve güvenlik personeli maaşları için Belediye (kamu) kaynakları gereksiz biçimde harcanmaya devam edilmektedir. Alanın inşası ve atıl kalmasının yarattığı zararlar bir tarafa, bu alanın yapılış amacına uygun olarak işlemesi halinde ise, bu kez de alanda yaratacağı trafik, servis, yaya dolaşımı ve güvenliği yönünden pek çok soruna yol açacaktır. Alana çok yakın olan 7. Caddede son derece yoğun ticari kullanımlar ve kafeler varken yol ortasındaki bir orta kaldırım alanında bu yöndeki kullanımların yer alması, ihtiyaç ilkesi yönünden tümüyle yanlış bir karardır. Bu projenin kentin gelecek öngörüsünde yeri yoktur, taşıt ve yaya dolaşımı ve servis alma açısından önemli sorunlar taşımaktadır. Kamu yararına aykırı ve kent için hiçbir biçimde gerekli olmayan bir israf projesidir.

TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ

Tarih: 30 Ocak 2009

YÜKSEK YARGI, KAMU MÜLKİYETİNDEKİ ŞİŞLİ İETT GARAJI (DUBAİ KULELERİ) ALANINDA YÜRÜTÜLEN YAĞMA İŞLEMLERİNİN YÜRÜTÜLMESİNE “DUR” DEDİ

Sayın kamuoyu tarafından da yakından bilindiği gibi; İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından 19.05.2006 tarihinde onaylanarak 07.07.2006 tarihinde askıya çıkarılan 1/ 5000 Nazım İmar Planı Değişikliği hakkında ilgili idareye 04.08.2006 tarih ve 26.06.6573 sayı ile yapılan itirazımızın reddedilmesi üzerine Odamız tarafından adı geçen planın İPTALİ ve YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI istemiyle dava açılmıştır.

İstanbul halkının öncelikli ve yaşamsal gereksinimi olan yeşil alan, park, ilkökul, sağlık tesisi gibi donatı alanlarının yetersizliği bilimsel raporlar ve yargı kararları ile kesinleşmiş bir bölgesinde, nadir kalmış kamu alanlarından birisi olan Şişli İETT Garajı alanını hukuk, planlama, şehircilik ilkeleri, kamu yararına aykırı olarak çeşitli bahaneler ile uluslararası gayrimenkul tekellerinin hizmetine sunmak üzere hazırlanmış olan ihale ve plan değişikliğine ilişkin sürdürülen dava süreci de “bugüne değin” umut kırıcı olmuştur.

İlgili idare mahkemesince; ülkemizin en seçkin ve dava konusu alanda uzman bilim insanları Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü **Şehircilik Ana Bilim Dalı Başkanı** Prof. Dr. Zekiye Yenen, Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü **Bölge Planlama Bilim Dalı Başkanı** Prof. Dr. Betül Şengezer ve Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü **Kentsel Yenileme ve Koruma Bilim Dalı Başkanı** Doç. Dr. İclal Dinçer tarafından tanzim edilen ve dava konusu plan değişikliğinin yasa ve yönetmeliklere, şehircilik ilkeleri ve planlama teknikleri ile kamu yararına uygun olmadığı kanaatini bildiren; bilimsel temeller üzerinde hazırlanan 47 sayfalık bilirkişi raporu kabul edilmemekle kalmamış, tüm hukuk kuralları altüst edilerek sayın bilim insanlarımızın meslek odası üyesi olması gibi akıl almaz gerekçelerle yeni bilirkişiler seçilmiş ve bütün itirazlarımıza rağmen önceki rapor dava delili olarak bile kabul edilmemiştir.

Bu haksız ve mesnetsiz karara dayanarak seçilen yeni bilirkişilerce yaptırılan keşif sonucu hazırlanan, bilimsel niteliği tartışılır ve önceki raporun tam aksi sonuç veren bir rapora göre de davamız İstanbul 7. İdare Mahkemesi'nin 23.06.2008 gün ve 2006/2974 E. ve 2008/1125 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

Ancak; bu haksız ve hukuka aykırı red kararına karşı 25.08.2008 tarihinde Danıştay nezdinde açtığımız temyiz davasının sonucunda; Danıştay 6. Dairesi, anılan plan değişikliği işleminin “uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması” ve “idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması” şartlarının birlikte gerçekleştiğine karar vererek 19 Ocak 2009 gün ve 2008/11773 sayılı kararı ve oybirliği ile yürütmeyi durdurmuştur.

TMMOB Mimarlar Odası olarak; “rant” çevrelerince hukukun işletilmemesi için sürdürülen ısrarlı girişimlere rağmen, hukukun üstünlüğüne olan inancımızı tazeleyen bu karar ışığında; arsa ve arazi yağmasına, kentsel talana, kente karşı işlenen suçlara karşı, çağdaşıktan, bilimden, demokrasiden ve toplumdan yana hukuk mücadelemizi sürdürmeye devam edeceğiz

Değerli kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Protesto ve hak alıcı/arayıcı eylemlerin yeni dilinin gittikçe çeşitli ve etkileyici örneklerinin de görünüşe çıkmış olduğu Ankara'daki yerel seçim süreci ile ilgili kampanyaların klasik eylemlilik tarzlarını aşan biçimlerinden biri de 10 Şubat'ta Konur Sokak ile Meşrutiyet Caddesi'nin kesişiminde yer alan üst geçit üzerinde meslek odaları tarafından desteklenen "Belediye Yönetimlerinde Saltanata Son" gönüllüleri tarafından gerçekleştirildi. "Altın günü değil, Üstün günü" temasıyla yapılan eylemin amacı Ankara'nın görünümünün temel bir bileşeni haline gelen ve her köşe başına dikilen üst geçitlerin kullanılmadığını, bu kentin en kalabalık alanlarındaki ıssız mekânların aynı zamanda kentin görünümünü bozduğu ve kimliğini kaybettiğini göstermekti. Yıllardır süren bir yönetim anlayışının kenti, insan öncelikli bir mekân olmaktan çıkardığını ve kamusal alanın düzenlenmesini insansız teknik bir iş olarak kavradığını ifade eden protesto kimliğini üst ve alt geçitlerden değil insanlarına yaşam alanı sağlamasından alan bir kent özlemini dile getirerek bitirildi. Uzun bilgisel aktarımlar yerine daha çok çarpıcı ve simgesel temaların kullanıldığı, yani sanatın insanları etkileme biçimlerini kullanan bu yeni kampanya biçimi seçim süresi ve sonrasında Ankara'nın gündeminden düşmeyecek bir süreci başlatmıştır. Literatüre "flash mob" eylem olarak giren üst geçit etkinliğinin mönüsünde kısır ve çay olduğunu da eklemek gerekir.

üst geçitte kısır günü

ANKARA
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE
BAŞKANLIĞI

SALTANATA SON KAMPANYASINDA ÖNEMLİ BİR MOMENT
sevgililer gününde "sevgilim ankara"ya...

"Kimliksizleştirilen bir kenti, Başkenti, geri çağırmanın adıdır **Sevgilim Ankara**...

Sadaka kültürünü yaymanın değil, yurttaşlığın bilincini talep etmenin adıdır...

Bahşedilenin değil hak olanın peşinden koşmaktır...

Bir şehri sahiplenmenin adıdır **Sevgilim Ankara** "

Alabileceğinden çok daha fazlasının sıkıştırılmış olduğu bir dosya kağıdının ilk cümleleri yukarıdaki satırlar ve taraf olduklarının beyanını açıklayanların basınla buluşmasında okundular. Bu açıklamada taraf olmak herhangi bir partinin adayını açıktan destekleme anlamındaki bir taraf olmaktan çok daha geniş bir anlamı barındırıyordu. Kent ve yurttaş arasındaki ilişkinin, artık Ankara'yı daha fazla hırpalamadan, nazikçe tekrardan kurulmasını talep ediyordu ve şairlerin uzun yıllardan sonra tekrardan Ankara için şiir yazabilmesini. Kentin ve sakinlerinin birbirine verebileceklerinin tekrardan tanımlandığı, eşit bir dağıtım ilişkisi istendi Ankara'dan ve de uzun yıllar süren bu karşılıksız aşkın ilanına artık olumlu bir cevap vermesi. Şehir ruhunu satmıştı; 14 Şubat saat 14:00'de Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin önünü hınca hınç dolduran kalabalık bunu biliyordu; açıklama ve etkinliklere bir kentli gibi katılan Çankaya Belediye Başkan adayı Bülent Tanık, Büyükşehir Belediye Başkan adayı Murat Karayalçın ve Keçiören Belediye Başkan adayı Taner Güner de biliyordu ve sadece desteklemek için geldiklerini söylüyorlardı. Çünkü Ankara için de İstanbul'a olduğu gibi şarkılar yazılmıyordu artık. Artık saplantı ve tutku eski zamanların harcıydı; Necatibey'e doğru yürüyen kalabalık, kravatını takmadan kahvaltı sofrasına oturmayan ve gazetenin kendisinden önce açılmasına ölçülü bir şekilde öfkelenen büyük büyük babasının Ankarası'nı hayal etti. Ruhunu satmış ve gözlerinin feri sönmüş bu şehre, tekrardan canlansın ve tutkular yaratabilsin diye, binyılların en acze düşüren silahıyla saldırdı bu sefer: Ona "sevgilim" dedi. Bu aşk ilanına Altan Erkekli içlerine kadar gülen gözleriyle ve Altan Gördüm hiç bitmeyecekmiş gibi duran umut ve sıkılmış yumruğuyla, Işık Kansu çocukluğuyla, yüzlerce sanatçı, aydın, gazeteci, katılamasalar da kalplerinin **Sevgilim Ankara**'da attığını ilan ederek güç kattılar; Moğollar ve Günyüzü yine bir başka etkili silahı, müziği kullandılar. Ve de ilan-ı aşklarının geri çevrilmesi çok zor olan çocuklar katıldılar bu çağrıya Dikmen Barınma Hakkı Çocuk Korosu'yla...

"Sevgilim Ankara", bir daha deneyebilir miyiz?

TMMOB MİMARLAR ODASI MESLEKİ DENETİMDE ÇED (Mimari Çevresel Etki Değerlendirmesi)YÖNETMELİĞİNİN 6.MADDESİNDE ŞUBELERDE MD/ÇED DANIŞMA KURULLARININ KURULUŞU VE GÖREVLERİ AŞAĞIDAKİ GİBİ BELİRLENMİŞTİR

❖ **ŞUBELERDE MD/ÇED DANIŞMA KURULLARININ KURULUŞU VE GÖREVLERİ**

Madde 6 –

- a. Mimarlar Odası Şube Yönetim Kurulları etkinlik bölgelerinde ÇED uygulamalarını yürütmek, bölgelerinin özelliklerini dikkate alarak hazırlayacakları uygulama önerilerini ve yöntemlerini geliştirerek Şube Yönetim Kuruluna sunmak, bu yönetmeliğin "Amaç" ve "Kapsam" maddelerine uygun çalışmalar yapmak ve bu doğrultu da karar üretmek üzere Şube MD/ÇED Danışma Kurullarını oluştururlar.

Şube yönetim kurulları, görev bölümü yaptıkları ilk yönetim kurulu toplantısını izleyen 1 ay içinde MD/ÇED danışma kurullarını oluştururlar. O birimde MD/ÇED uygulaması sürüyorsa, bir önceki danışma kurulunun salt çoğunluğunu oluşturan sayı kadar üyeyi veya üye sayısını değiştirebilirler.

- b. Bu kurullarda şubeye üye olan, üyelik yükümlülüklerini yerine getirmiş ve mesleki deneyim ve birikime sahip mimarlar, Şube Yönetim Kurulu kararı ile görev alırlar.

Şube Yönetim Kurulları, şube MD/ÇED danışma kurullarını oluştururken, öğretim üyeleri, serbest mimarlar, kamuda çalışan mimarlar ve ücretli mimarlar arasında dengeli bir dağılımın olmasını gözetir.

Şube yönetim kurulları, MD/ÇED danışma kurulunu belirlemede üyeler arasında anket, genel üye danışma toplantıları vb. yöntemleri kullanabilirler.

- c. Şube MD/ÇED Danışma kurulları en az 7 üyeden oluşur. Şube Yönetim Kurulunun ilk toplantısını izleyen 1 ay içinde Şube MD/ÇED Danışma Kurulu toplanmak zorundadır. Bu toplantı da bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir sekreter seçer, Oda MD/ÇED danışma kurullarına sürekli katılmak üzere bir temsilci seçer.
- d. Şube MD/ÇED Danışma kurulu toplantıları Danışma Kurulu üye sayısı 10 ve 10 dan az olan şubelerde salt çoğunlukla, 10 dan fazla olan şubelerde en az 7 üyenin katılımıyla yapılır ve katılanların çoğunluğu ile karar alınır.
- e. Şube MD/ÇED Danışma Kurulları, çalışma yöntemlerini kendileri belirlerler. Her kurul alınan tüm kararları toplantıya katılan Şube MD/ÇED danışma kurulu üyelerinin imzalarıyla tutanağa geçirmek ve bu tutanakları muntazam olarak dosyalamakla yükümlüdür.
- f. Şube MD/ÇED Danışma Kurulu gerekli görüldüğü halde; gerekli görülen uzmanlık alanlarındaki uzmanlar ile diğer kurum, kuruluş ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri de Şube MD/ÇED Danışma Kurulunun önerisi ve Şube Yönetim Kurulunun kararı ile Şube MD/ÇED Danışma Kurulunun sürekli ya da geçici üyesi olarak danışmanlık yaparlar. Ancak bu danışmanların Şube MD/ÇED danışma kurullarında alınacak kararlarda oy hakları yoktur.
- g. Şube Yönetim Kurulu bir üyesini "Şube MD/ÇED'den sorumlu yönetim kurulu üyesi" olarak atar. Sorumlu Şube Yönetim Kurulu üyesi Şube MD/ÇED Danışma Kurulu toplantılarına katılır ve Şube Yönetim Kurulu ile Şube MD/ÇED Danışma Kurulu arasındaki eşgüdümü sağlar.
- h. Şube MD/ÇED danışma kurullarının toplantı sıklığı ve usulleri, doğrudan Şube MD/ÇED danışma kurulu tarafından ve Şube Yönetim Kurulu ile eşgüdüm sağlanarak tespit edilir.
- i. Şube MD/ÇED danışma kurulu oluşturulmasında güçlük çeken Şubeler, en yakın şubede kurulmuş olan Şube MD/ÇED danışma kurulunun yardımıyla bu yönetmelikteki esasları uygulayabilirler. Bu durumda, ilgili Şube Yönetim Kurulları arasındaki anlaşmayla Şube MD/ÇED danışma kurulları, diğer Şubedeki uygulamaya yönelik çalışmalarını sürdürürler. Bir kaç Şube birleşerek ortak bir danışma kuruluda oluşturabilir.
- j. Şube Yönetim Kurullarının talebi halinde şube etkinlik bölgesi içerisindeki Şube MD/ÇED uygulamalarında, Oda MD/ÇED danışma kuruluda MYK kararı ile görevlendirilebilir.

Şube MD/ÇED danışma kurulu, her dönem sonunda 2 yıllık MD/ÇED uygulamalarını özetleyen ve genel bir değerlendirmesini yapan "dönem raporunu" hazırlar ve bu rapor Şube Yönetim Kurulu çalışma Raporu eki olarak çoğaltılarak üyelere dağıtılır.

Mimarlıkların Pazaryeri, XXII. UIA Dünya Mimarlık Kongresi'nden Seçme Bildiriler

Ed. C. Bilsel, A. Ciravoğlu, N. Dostoğlu, A. Erım, D. İncedayı, H. Kahvecioğlu, E. Madran, S. Özaloğlu, T. Tağmat, G. Tümer, H. Yıldız

UIA XXII. Dünya Mimarlık Kongresi'nin 2005 yılında İstanbul'da gerçekleştirilmesinin ardından, kongrede kazanılan deneyimlere, birikimlere ve getirilen düşüncelere ait birçok belge mimarlık yayın alanında çeşitli şekillerde yer aldı. Gerek kongre sürecine ait değerlendirmeler, gerekse bu çerçevede sunulan bilimsel içeriklere ait belgeler, ülkemizin evsahipliği yaptığı bu büyük uluslararası organizasyonu meslek alanında yararlı kılmayı hedefliyordu.

Mimarlar Odası Yayınları arasında bu dizinin ilk kitabı olarak yayımlanan XXII. Dünya Mimarlık Kongresi: Resmî Program, Açılış ve Kapanış Konuşmaları, Bildiriler, Değerlendirmeler ile, kongrede yer alan akademik tartışmalar, sosyal programlar tanıtılmış, mesleğin gündemindeki bilimsel çalışma alanları, güncel başlıklar ve temalar bir araya getirilerek mimarlar için bir başvuru belgesi oluşturulmuştu. Dizinin ikinci kitabı Dünya Mimarlığından: Kuramsal Açılımlar, Düşünceler, Uygulamalar ise, bugün tüm dünyada yoğun biçimde tartışılan ve mesleğimizde bir alt yapısal düşünce, bir dünya görüşü, bir farkındalık konusu olan tasarım politikalarına yeni bir ufuk açmayı hedefliyordu.

Dizinin üçüncü kitabı olarak yayımlanan MimarlıkLARın Pazaryeri, aradan geçen uzun zamana karşın, kongrede sunulan çok sayıdaki bildiriler arasından yapılan bir seçki ile bu uluslararası etkileşim ve tartışma platformuna dünyanın dört bir köşesinden getirilen farklı düşüncelere ait bir kesiti kendi dilimizde sunmayı amaçlıyor.

Mimarlıkların Pazaryeri, XXII. UIA Dünya Mimarlık Kongresi'nden Seçme Bildiriler, Ed. C. Bilsel, A. Ciravoğlu, N. Dostoğlu, A. Erım, D. İncedayı, H. Kahvecioğlu, E. Madran, S. Özaloğlu, T. Tağmat, G. Tümer, H. Yıldız, Ocak 2009, Mimarlar Odası Yayınları, Ankara, 342 sayfa.

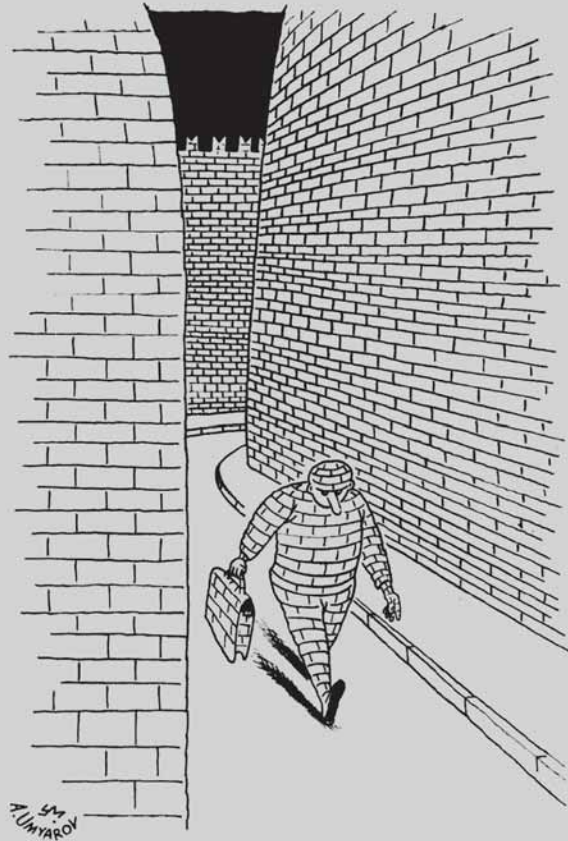
10. Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri

Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri, Mimarlar Odası tarafından Mimar Sinan anısına, 1988 yılından bu yana meslek kültürünün tanıtılması, özendirilmesi, ödüllendirilmesi, öncü nitelikteki çalışma ve fikirlerin ortaya çıkartılıp teşvik edilmesi, mimarlığın kamuoyu ve meslek gündeminde tartışılması ve yeni düşünceleriyle genç mimarların tanıtılması amacıyla iki yılda bir gerçekleştiriliyor. Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri'nin ardından ödül sahipleri ve bütün katılımcıların eserlerini tanıtan kitap, daha önceki yıllarda olduğu gibi TMMOB Mimarlar Odası ve YEM Yayın tarafından yayımlandı.

Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri kitabı, bir yarışmayı belgelemenin ötesinde, bugüne kadar pek çok önemli mimarın eserleriyle katıldığı bu geniş çaplı yarışmaya sunulan projeleri içermesi açısından da, Türkiye'nin mimari yönelimini belgeleyerek, iki yıllık dönemlerde ulusal mimariye panorama sunmaktadır.

10. Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri, TMMOB Mimarlar Odası ve YEM Yayın, Türkçe/ İngilizce, 23,5 x 32 cm., 272 sayfa

Alexander Umyranov, Rusya
26. Uluslararası Nasreddin Hoca Karikatür Yarışması

15.01.2008 İLE 15.02.2009 TARİHLERİ ARASI MESLEKİ DENETİME GELEN PROJELERİN BELEDİYELERE GÖRE DAĞILIMI

ALTINDAĞ	BAĞLUM	ÇANKAYA	ELMADAĞ	ETİMESGUT	GÖLBAŞI	KAZAN	KEÇİÖREN	MAMAK	POLATLI	PURSAKLAR	SİNCAN	TEMELLİ	YENİMAHALLE	DİĞER	TOPLAM
10	3	30	5	42	3	9	22	33	10	2	4	6	51	60	290

15.01.2008/15.02.2009 TARİHLERİ ARASI GELİR - GİDER DURUMUDUR			
Kayıt Ödentisi	210,00		
Üye ödentisi	74.542,00		
Mesleki denetim	108.886,00		
SMHB	15.050,00		
Belge Satışları	8.995,00		
Yayın	40,00		
Bilgisayar MBÇK	5.100,00		
Gelirler Toplamı	212.823,00		
Yönetici yollukları			91,00
Temsil			2.958,18
Konferans sempozyum			58.035,42
Kurullar			107,50
Personel ücretleri			34.123,91
Personel Sosyal Güvenlik			9.407,95
Personel Sosyal Yardım			8.329,33
MBÇK/bilgisayar			4.637,11
Hizmet alımları			1.156,65
Personel Yollukları			520,13
Demirbaş bakım onarım			384,57
PTT			6.964,15
Kurtasiye			1.172,00
Yayın Satın Alma			212,00
Harçlar			233,14
Bina işletme			10.099,59
Hukuki giderler			692,80
Yayın giderleri			11.136,70
Oda İştirakleri			577,80
Demirbaş Alımları			5.409,58
Giderler Toplamı			156.249,51
Kasa (15.02.2009)	1.636,08	Merkez Borçları (15.02.2009)	299.629,49
Banka(YTL ve DÖVİZ ve ÇEK)	110.965,23	Piyasa Borçları (15.02.2009)	35.170,83
Hazır değerler(Kredi Kartları)	197.243,84	Toplam	334.800,32
Altbirimlerden Alacaklar	284.000,00		
Toplam	593.845,15	BORÇ-ALACAK FARKI	259.044,83
		GELİR-GİDER FARKI	56.573,49